

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Seja medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko

Graditelj delegatskega sistema

Kranj — Medobčinski svet SZDL je ena od uspešnih oblik dela naše najmnogičnejše družbenopolitične organizacije, ki izraža skupne interese delovnih ljudi in občanov. Uspešnost dela medobčinskega sveta SZDL in te organizacije nasploh je bila pogojena s splošnimi razmerami

ki so vladale, in odvisna od prizadevanj, kako ljudi čim bolj vpeti v razreševanje problemov, so dejali na ponedeljkovi seji medobčinskega sveta.

Razumljivo je, da je SZDL namenila v zadnjih dveh letih največ pozornosti trem področjem: družbenemu planiranju in stabilizaciji, uveljavljanju delegatskega sistema in demokratičnosti odnosov v družbi ter volitvam skupaj z uveljavljanjem kadrovske politike. Medobčinski svet se je loteval in usklajeval ta področja z gorenjskega stališča, saj imamo na našem območju veliko skupnega in marsikaj lahko skupno rešimo. SZDL je pomemben element delegatskega sistema. Boljše deluje SZDL, popolnejši in demokratičnejši je delegatski sistem. Volitve so bile ena najpomembnejših preizkušenj za SZDL. Gorenjska jih je uspešno izpeljala, tako organizacijsko kot politično. Na tisoče prizadevnih aktivistov SZDL je delalo po krajevnih skupnostih. Najlepša nagrada za prizadevanja je bil uspeh na volitvah, ki so izpričale predanost ljudi samoupravnemu socializmu.

SZDL je frontna organizacija, je mobilizator in usmerjevalec ljudi in njihove akcije. Takšna ostaja njena vloga v stabilizacijskih prizadevanjih. SZDL ne bo reševala konkretnih problemov. Sposobna pa je in mora ljudi navdušiti in organizirati,

da bomo kos nalogam. Veliko težje ob veliko manjših možnostih smo že uresničili. SZDL še ne znamo v polni meri izkoristiti za razreševanje družbenih vprašanj. Zato se vedno pojavljajo problemi, kadar stvari rešujemo mimo SZDL. Sami smo krivi za to, ker se ne znamo dogovarjati znotraj fronte, ker ne najdemo poti drug do drugega, ker ne znamo organizirati dela in razprav. Prav zato večkrat drobimo sile, ponavljamo že znano in izgublamo čas, ki ga nam najpogosteje za uresničevanje nalog zmanjka. Takšno pot dogovarjanja kaže obratiti tudi v stabilizacijskih prizadevanjih in delo na tem področju se bo spremenilo v gibanje, v akcijo ljudi.

Medobčinski svet SZDL je bil tudi seznanjen z informacijo, da je družbenopolitični zbor radovljiske občinske skupščine družbeni dogovor o izgradnji gorenjskega muzeja revolucije sprejel, ostala dva zbora pa sta sprejem odložila. Svet je ocenil, da so bili delegati o tej zadevi enostransko in pomanjkljivo obveščeni in da ne gre pri gradnji za nobeno nasprotje z zakonom, kot je zatrdil na seji skupščine radovljiske družbeni pravobranilec samoupravljanja. Svet je priporočil, naj v Radovljici položaj temeljito analizirajo in na prihodnji seji skupščine ponovno razpravljajo o tem.

J. Košnjek

Vili Tomat novi predsednik

KRANJ — »Bogata pretekla aktivnost medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko zavezuje medobčinski svet in mene, da nadaljujemo in še zboljšamo zastavljeno delo in da složni s skupnim delom skušamo na osnovi samoupravljanja in delegatskega sistema premagati težave, ki nas pestijo,« je dejal v zahvali za izvolitev za predsednika medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Vili Tomat. Vili Tomat je rojen v Kranju leta 1934 in je inženir organizacije dela. Številne odgovorne dolžnosti je opravljal v preteklosti, prav tako pa tudi sedaj. Delal je v družbenopolitičnih organizacijah, v gospodarstvu in je aktiven v družbenih organizacijah in društvih.

Dosedanji predsednik Slavko Osredkar odhaja na novo dolžnost v republiško konferenco SZDL v Ljubljani. V imenu medobčinskega sveta se mu je za trud in prizadevanje zahvalil predsednik škofjeleške občinske konference SZDL Jaka Gartner. Za podpredsednika medobčinskega sveta SZDL pa je bil izvoljen predsednik občinske konference SZDL Radovljica Mirko Birk.

-jk

»Da« za bančni konzorcij Železarne

Z zbiranjem sredstev v posebnem bančnem konzorciju naj bi se zbrala tretjina sredstev, ki jih slovenske železarne potrebujejo za obnovo in za nove investicije — Največja investicija v Železarni Jesenice — Jeklarne 2

Kranj — Člani izvršilnega odbora Ljubljanske banke — Temeljne banke Gorenjske so večeraj dokončno pristopili k podpisu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi bančnega konzorcija za uresničevanje razvojnega programa črne metalurgije Slovenskih železarn. Konzorcij naj bi se ustanovil z namenom, da bi z njim podpisniki, petnajst slovenskih bank, med katerimi tudi Temeljna banka Gorenjske, zbrali tretjino denarja, potrebnega za uresničitev razvojnega programa slovenskih železarn v tem srednjeročnem obdobju. To naj bi pomenilo povečanje proizvodnje surovega jekla na blizu 1 milijon ton letno (zdaj ga proizvedejo okrog 800.000 ton), povečanje deleža plemenitih jekel preko polovice proizvodnje, povečanje železarskih končnih izdelkov na približno 900.000 ton letno, vpeljavo novih

višje zahtevnih vrst jekel, povečan delež proizvodnje jeklene litine za strojogradnjo, 15 odstotkov izvoza vse proizvodnje in z lastnim izvozom naj bi pokrili najmanj dve tretjini uvoznih potreb po nabavi reprodukcijskega materiala in opreme. Količinsko naj bi železarska proizvodnja pri nas ne napredovala toliko, bistveno pa bi se spremenili tehnološki postopki proizvodnje surovega jekla, povečala bi se produktivnost in izdelovali bi kvalitetnejša, iskana jekla.

Največja investicija bo v prihodnje vložena v jeseniško Železarno. Tu naj bi zastarel Siemens-Martinov proces nadomestili z moderno elektrometalurgijo, novo jeklarno. V Štorah bodo zaokrožili proizvodne zmogljivosti dveh obstoječih elektropечи in posodobili tehnologijo izdelave jekla v ponovcah.

V Železarni Jesenice naj bi v Jeklarne 2 po novem postopku in v obstoječi elektrojeklarne potem skupno proizvedli 550.000 ton jekla (danes ga izdelajo 350.000 ton).

Glede na to, da bo od slovenskih železarn največjih investicij deležna prav jeseniška železarna, bo morala Temeljna banka Gorenjske zanj združiti kar 29,2 odstotka ali skupno 837 milijonov dinarjev, medtem ko bo šlo njenih sredstev za železarno Ravne le 4,4 odstotka in za Ravne le 1,4 odstotka. Predračunska vrednost naložbe v Jeklarne 2 znaša 10.477.456 tisoč dinarjev.

Obenem z bankami teko dogovori za sovlaganje tudi s porabniki jekla. Preko 40 porabnikov je sporazum že podpisalo. Predstavniki Železarne Jesenice poudarjajo, kdor se bo težko odločal za pristop k sporazumu, bo tudi težko prišel do svojih količin, kajti težko bo spreminjati proizvodni program, ki ga bodo oblikovali po potrebah podpisnikov.

Temeljna banka Gorenjske bo morala prispevi ti 837 milijonov dinarjev. Ker to presega njene kreditne zmogljivosti, Temeljna banka Gorenjske pristopa k sporazumu s pripombo, da ne bo mogla dati toliko sredstev, če ostale Temeljne banke, podpisnice samoupravnega sporazuma ne bodo dosegale svojega limita. Dala je pobudo za spremembo limita. Če ta sprememba ne bo uresničena, pač ne bo mogla projekta financirati v takšni višini.

D. Dolenc

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Odnos do dela šepa

Razgovor Sergeja Kraigherja s slovenskimi novinarji o nujnosti skupnih stabilizacijskih prizadevanj

Ko se je skliceval na izhodišča dolgoročne programa gospodarske stabilizacije, ki ga je pripravil in 20. 4. 1982 objavil Zvezni družbeni svet za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko (komisija za vprašanja gospodarske stabilizacije), je član predsedstva SFRJ Sergej Kraigher obrazložil mnoge pomanjkljivosti, ki so pripeljale do sedanjega težkega gospodarskega pa tudi družbeno socialnega položaja v Jugoslaviji. Čeprav so bili cilji, strategija in taktika družbenoekonomskih odnosov v Jugoslaviji postavljeni že na 10. kongresu ZKJ in ponovljeni na 11. kongresu se le-ti v praksi niso izpolnjevali. Postavljali smo si plane želja, ki niso bili v skladu z razpoložljivimi sredstvi, bili so predimenzionirani in žal, niso bili usmerjeni v izvoz, v izkoristek lastnega znanja. Razbohotila se je stihijska investicijska izgradnja, zapirala so se tržišča, in kljub vsem resolucijam so destabilizacijsko delovali vsi od občin do republik in Zveze. Vse to je povzročilo pretirano inflacijo, pokvarilo medsebojne odnose in razvednotilo rezultate dela. To je razlog, da je predsedstvo SFRJ osnovalo komisijo, v kateri je sodelovalo tristo strokovnjakov z različnih področij in pripravilo izhodišča dolgoročne programa gospodarske stabilizacije. Dokument zahteva od slehernega državljanja globoko spremenjen odnos do dela, spremembo mišljenja, da bo nekdo drug plačeval naše napake, naše slabo gospodarjenje in naše slabe poslovne odločitve. Čas, v katerem se nahajamo, zahteva od vseh nas spremenjeno prakso ponašanja, zahteva dosledno in disciplinirano izpolnjevanje nalog, dogovorov in sporazumov. Tudi v Jugoslaviji delujejo ekonomske zakonitosti, kot povsod po svetu, vendar smo jih premalo upoštevali, zato smo sedaj v težki krizni situaciji in za vse svoje napake plačujemo davek. Treba bo plačati račune. Zato bo potrebne pospeševati le investicije, namenjene proizvodnji za izvoz, prvenstveno uporabiti devize za odplačevanje dolgov in nabavo najrazličnejšega reprodukcijskega materiala in omejiti domačo potrošnjo (ZIS že pripravlja potrebne ukrepe).

Izhodišča dolgoročne programa gospodarske stabilizacije so podlaga za vse nadaljnje programe reševanja vrste problemov ekonomske in družbene stabilizacije. Tako bo še pred počitnicami v javni razpravi program zaposlovanja in agroživilski program, v pripravi pa sta tudi program odnosov s tujino in program o stanovanjsko komunalni politiki.

Po mnenju Sergeja Kraigherja vsa naša stabilizacijska prizadevanja ne bodo uspešna, če ne bomo odpravili tudi neekonomske solidarnosti do izgubašev, oz. socializacije izgub. Dokler ne bo sleherni član OZD z izgubo pri osebnem dohodku občutil posledice slabega poslovanja, dokler tega ne bo čutila občina z vsemi svojimi SIS in službami, dokler ne bo tako tudi v republiki, bomo težko uresničevali tudi odgovornost v zvezi z nastalo situacijo, je poudaril Kraigher. Pri tem pa je še kako prisotna zahteva po svobodni menjavi dela, po merjenju in vrednotenju dela in nagrajevanju po rezultatih dela, s čemer je povezana tudi odgovornost za poslovanje in posledice.

I. Slavec

Zapisnik naj ne bo merilo

Radovljica — V radovljiski občini so sklenili, da pregledajo in ocenijo delo in aktivnost v vseh osnovnih organizacijah Zveze komunistov tako po delovnih in temeljnih organizacijah kot tudi po krajevnih skupnostih.

Ugotovili so, da so osnovne organizacije Zveze komunistov večinoma dovolj aktivne, da pa je še vedno štirinajst osnovnih organizacij, ki že nekaj let malo ali nič ne delajo, ki se niti ne sestajajo. Te osnovne organizacije so tako po krajevnih skupnostih kot tudi po delovnih organizacijah.

Te osnovne organizacije ZK so predstavniki občinske konference ZK, ki so zadalženi zanje, obiskali in se s sekretarji in člani tudi pogovorili. Res je najbrž, da so ponekod kar opustili delo iz najrazličnejših vzrokov, izkazalo pa se je tudi, da je bila »etiketa neaktivnosti« dodeljena nekaterim osnovnim organizacijam ZK, ki so se sestajale, ki so dobro delale.

Kako se je moglo to zgoditi? Omenimo primer neke osnovne organizacije v temeljni organizaciji, kjer delajo delavci in komunisti pod težkimi delovnimi pogoji, v izmenah, v nočnih dnevih. A domala vsi komunisti, člani osnovne organizacije so aktivni ne le v svoji celici, temveč tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih temeljne in tudi delovne organizacije. Sestajali so se po potrebi, obravnavali prav vsa pervača in aktualna vprašanja temeljne in delovne organizacije. Le na sejah svoje osnovne organizacije ZK niso pisali zapisnikov in jih niso pošiljali občinskemu komiteju. Tako niso imeli prave povezave s komitejem in občinsko konferenco, kar seveda ni prav.

Komunisti v tej osnovni organizaciji ZK so navedli v svoj zagovor pač, da niso večši pisanja zapisnikov, da pa priznavajo, da takšna praksa pač res ne more biti prava. Na občinskem komiteju ZK v Radovljici, kjer so se resnično zavzeli, da poživijo delo v tistih osnovnih organizacijah, kjer spijo, so bili soglasni, da zapisnik ne sme biti

merilo aktivnosti in da se ta osnovna organizacija ZK, ki so jo navedli kot neaktivno, v evidenci pač ne more več voditi, saj se je nedvoumno izkazalo, da gre za pridne delavce in aktivne komuniste. Verjetno je neaktivnost v tem primeru treba kar iskati in jo priznati tistemu nekdanjemu zadolženemu članu konference, ki nikoli ni našel ne časa ne pripravljenosti, da bi se zanimal in zavzel za »svojo« osnovno organizacijo... D. Sedej

Razstava »Tito na Joštu«

Kranj — V sklop priprav na 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije in 9. kongres jugoslovanskih sindikatov bo občinski svet zveze sindikatov iz Kranja vključil tudi razstavo »Tito na Joštu«. V sodelovanju s foto kino klubom iz Kranja, ki je pred leti posnel vrsto fotografij in film ob Titovem obisku na Joštu, bodo razstavo prikazali ob 1. avgustu, občinskem prazniku.

POČITNICE NA KRETI

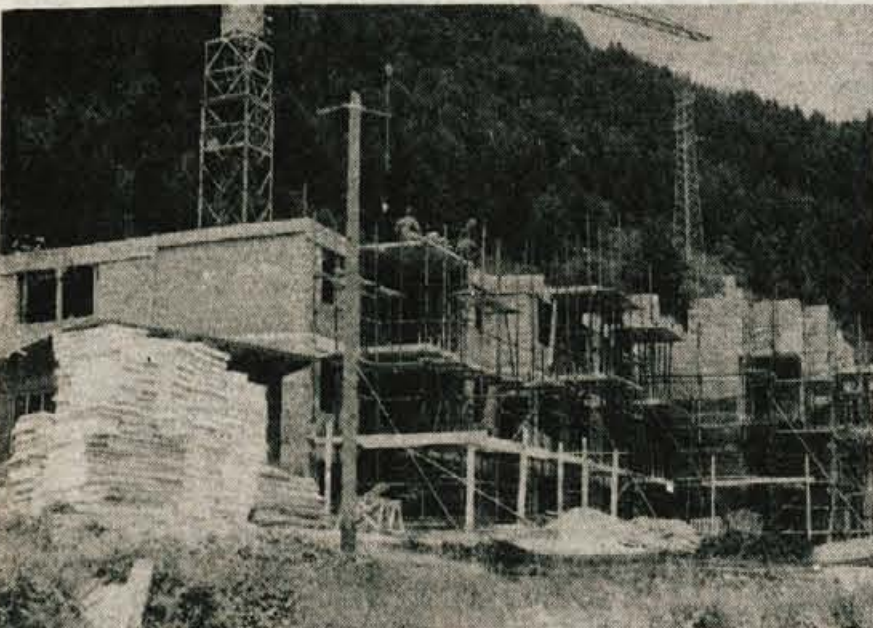
Informacije in prijave:

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

POSLOVALNICA
KLANJ

Telefon:
28-472
28-473

Na Hrušici gradijo stanovanja — Samoupravna stanovanjska skupnost z Jesenic uresničuje kot investitor prvi program družbene izgradnje stanovanj v občini. Po njem bo Gradbinec z Jesenic do konca leta zgradil 3 bloke s po 11 stanovanj, od katerih bo 9 solidarnostnih, ostala pa bodo za delavce jeseniških organizacij združenega dela. Izgradnjo bodo nadaljevali prihodnje leto in do pomladi 1984. leta, ko naj bi vselili še 71 družbenih stanovanj. (S) — Foto: S. Saje

Programi naj bodo sprejeti pravočasno

Tržič — Politična akcija subjektivnih sil je lahko učinkovita, če je pravočasna, so poudarili člani občinske konference ZKS Tržič na svoji seji. S tem poudarkom so dali izhodišče za akcijo zveze komunistov v občini v sedanjih vse bolj zaostrenih gospodarskih razmerah, ko se v Tržiču že kažejo prva zatikanja v proizvodnji, ko so dohodkovni rezultati slabši in težav vse več.

Tržiška pretežno predelovalna industrija je izredno močno izvozno naravnana. V letošnjem prvem tromesečju so tržiške delovne organizacije, med katerimi največje breme izvoza odpade na Peko, BPT in Zlit, izvozile za 284.397 tisoč din in dosegle pokrivanje uvoza 156 odstotno. Pokrivanje uvoza s konvertibilnega področja je kar 192-odstotno. Vendar pa novi devizni zakon tržiške izvoznike postavlja

pred nove naloge: manjši del deviz, s katerim bodo razpolagali izvozniki, bo vplival na manjše možnosti uvoza surovin in repromaterialov. V Bombažni predilnici in tkalnici so izračunali, da bodo najmanj dvakrat več morali izvoziti, da bo oskrba s surovinami malenkost nad kritično mejo. V Peko so še bolj zaskrbljeni: ob izkoristku vseh notranjih rezerv in najvarnejšem obračunu ustvarjenih deviz za nabavo surovin bodo zmogli zaposliti le 75 odstotkov zmogljivosti. Peko se poleg tega srečuje s precejšnjim izpadom dohodka v izvozu, kajti cene obutvi za izvoz se niso bistveno spremenile že dve leti in pol, kar prinaša 40 odstotni izpad dohodka. Hkrati so člani konference iz največjih tržiških izvoznikov podali enotno mnenje delavcev, da izvoz ostaja nujna naloga ter da se v vseh sredinah zavedajo pomena izvoza za celotno družbo.

Ob naštevanju gospodarskih težav v Tržiču, ki izhajajo iz novih ukrepov pri zagotavljanju zunanje likvidnosti Jugoslavije, so člani občinske konference ZKS zlasti poudarili nujnost pravočasne politične akcije. V vseh sredinah bodo izdelani operativni programi, iz katerih bo razvidno, kje in kako usmeriti politično akcijo. Bolj kot kdajkoli je po mnenju članov OK ZKS v Tržiču nujna popolna obveščena vsakega delavca o potrebnosti dobrega odnosa do dela, zlasti pa, da vsak delavec pravočasno zve za morebitne zagate v zagotavljanju proizvodnje. Člani konference ZK v Tržiču so poudarili, da je splošna situacija nerožnata ter se obetajo krajši zastoji v proizvodnji. Takšen primer delnega zastaja je bil v TOZD Lepenka in primer je med delavci v Tržiču precej odmeval — a ob tem je prišlo do azrasta spoznanje, da bo ob neodgovornem pristopu do dela in slabi obveščeni do takšnih primerov lahko prišlo tudi drugod. Zato so programi tekočega gospodarjenja nujni. Zanje skrbi operativni štab pri izvršnem svetu skupščine občine.

Občinska konferenca je opravila tudi nadomestne volitve v občinski komite ZK. Namesto Ladislava Srečnika, ki je z junijem prevzel dolžnosti predsednika občinskega sveta zveze sindikatov Tržič, so v komite izvolili Martina Setinca.

- my

Spominska svečanost pri kurirski postaji

Mojstrana — Krajevna organizacija ZB NOV Dovje-Mojstrana je v počastitev dneva borca pripravila spominsko svečanost ob nekdanji kurirski postaji GT-19 nad vasjo Dovje. Zbrali so se borci, kurirji, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in drugi krajanji. Na slovesnosti je govoril komandir postaje Franc Salberger - Marko.

V kulturnem programu je sodeloval pevski zbor Društva upokojencev Jesenice, učenci Osnovne šole 16. december in člani KUD Jaka Rabič Dovje-Mojstrana.

Po spominski svečanosti je bilo pri Sedučnikovi domačiji tovariško srečanje borcev, mladine in krajanov.

J. Rabič

Usposabljanje delegatov

Radovljica — V radovljiški občini so v dogovoru s koordinacijskim odborom za družbenopolitično usposabljanje pri predsedstvu občinske konference SZDL na Delavski univerzi Radovljica začeli z organizacijo seminarjev za usposabljanje delegatov novega mandata. Do konca junija je bilo po programu organiziranih več seminarjev samo za vodje delegacij tako za zbornice občinske skupščine kot za skupščine interesnih skupnosti. Dva vzporedna seminarja po enotnem slovenskem programu usposabljanja delegatov sta že bila, sočasno pa tudi seminar v Bohinjski Bistrici za vodje delegacij iz vseh krajevnih skupnosti in delovnih organizacij v območju Bohinja. Žal pa udeležba kljub prizadevanju delavcev Delavske univerze Radovljica ni bila preveč spodbudna. Računajo, da se je teh seminarjev udeležila le slaba tretjina vseh vodij delegacij v občini.

JK

Svet v tem tednu

Igra s Palestinci

Kazalo je že, da se bo libanonska kriza umirila, pa zadnji dnevi očitno opozarjajo, da utegne še trajati ob bojnih spopada širših razsežnosti. Izraelske oborožene sile še naprej pustošijo po južnem delu Libanona in v zahodnem delu Bejruta kljub obsodbam svetovne javnosti in besedam o premirju. Cilj te dejavnosti, ki jo Izrael prav lahko izjavi, je dokončno izgnati Palestince iz Libanona in s tem zagotoviti Izraelu popolno gospodarstvo na tem območju. Očitno se s tem strinjajo tudi Združene države Amerike, ki so ponudile Palestincem del svojega bojnega ladjevja, ki bi jih prepeljalo v nekatere arabske države. S tem bi bila udarna moč Palestincev skrhana, Libanon bi postala pohljerna država, Združene države Amerike pa bi na tem območju zagotovile še večji vpliv. Menda, je bilo slišati v sredo, je ta ponudba Palestincem zadnja. Če je ne bodo upoštevali, se bo Izrael odločil za napad na Bejrut.

Palestinska osvobodilna organizacija ne namerava predati orožja, saj ima zakonito pravico, da dobi ta narod svojo državo, neodvisno in svobodno. Voditelj Arafat je že terjal sklic izrednega zasedanja koordinacijskega biroja neuvrčenih o palestinskem vprašanju. Zaradi takšnega razmerja sil je konec libanonske krize tvegano napovedovati.

Namere o odhodu Palestincev iz Libanona pod ameriškim okriljem in prihod ameriških vojakov v Libanon pa bi utegnile močnejše vznemiriti Sovjetsko zvezo, ki je doslej le opozarjala, da se vse to dogaja blizu njenih meja, da politično podpira arabsko stvar, da pa v vsej stvari njeni interesi ne smejo biti ogroženi. Kriza bo še ostrejša, če bi se SZ odločila za vojaško ukrepanje. Nekaj pa je povsem jasno: Libanon in Palestinci so ponovno igrača najrazličnejših sil in interesov.

J. Košnjek

Radovljica se pripravlja na NNNP

Usposabljanje stanovalcev v blokih

Na seji predsedstva občinske konference SZDL Radovljica so govorili o akciji Nič nas ne sme presenetiti ter o gospodarskih gibanjih

Radovljica — Na minuli seji predsedstva Socialistične zveze delovnega ljudstva, enotne delegacije družbenopolitičnega zbora skupščine občane Radovljica, so obravnavali stanje na področju požarne in prometne varnosti v okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti 1982. V razpravi so predvsem poudarili, da se je stanje izboljšalo, vendar pa bo treba v prihodnje večjo pozornost posvetiti predvsem usposabljanju stanovalcev v blokih. Nesporemljivo je, da so stanovanjska naselja grajena brez požarnih stopnic, brez zaslikih izhodov in tudi za kraj in število hidrantov ve le malo krajanov. Posebej je treba omeniti požarno varnost v gozdovih, saj je izletniški turizem precejšen; nekaj je še organizacij združenega dela, ki premo skrbi posvečajo večji varnosti, varstvu pri delu in družbeni samozasčiti. Prav zato nameravajo organizirati preglede, predvsem po manjših delovnih organizacijah. Nujno je potrebno krepiti in uveljavljati civilno zaščito, predvsem tam, kjer še ni primerno organizirana in učinkovita.

Zato so na seji poudarili, da je treba spremljati celoletno akcijo Nič nas ne sme presenetiti, krepiti narodno in civilno zaščito ter množično usposabljanje delovne ljudi in občane tudi z akcijo »gasilski aparat v vsako hišo«.

Na seji predsedstva so dali soglasja k statutom samoupravih interesnih skupnosti, podlji predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih ter predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Ko so obravnavali program dela skupščine občine za

Primer, vreden posnemanja Informativni bilten inšpektorjev

Kranj — Gorenjski inšpektorji, ki delajo v Upravi inšpekcijskih služb za Gorenjsko, so držali besedo, ki so jo pred nedavnim dali vsem izvršnim svetom gorenjskih občinskih skupščin. V programu dela so zapisali, da bodo začeli izdajati informativni bilten, s katerim bodo gorenjske občine in vse zainteresirane sproti obveščali o svojem delu in problematiko, s katero se srečujejo na terenu. Naloga ni ostala na papirju, izdali so že prvi bilten.

Z biltenom želijo inšpektorsko delo predvsem približati raznim službam in organizacijam ter s tem zagotoviti enoten pristop k urešičevanju zakonov in drugih družbenih dokumentov. Nadvse pohvalno delo, ki se zna bogato obrestovati v vsakdanji praksi!

D. Sedej

naslednjih šest mesecev, so se strinjali, da ga je treba dopolniti še z obravnavo o nedovoljenih gradnjah in s poročilom sodnika za prekrške v Radovljici.

Predsednik izvršnega sveta skupščine občane Radovljica je poročal o gospodarskih gibanjih in uredništvu politike gospodarske stabilizacije v občini Radovljica. V občini so imenovali delovno skupino, ki usklajuje morebitno pomoč delovnim organizacijam pri oskrbi z materialom ter spodbuja aktivnosti. Opozoril je na tiste delovne organizacije, ki imajo največ težav in na tiste, ki še niso izdelale plana glede na nove gospodarske zahteve. Delež konvertibilnega izvoza je manjši kot so pričakovali, zato je izvozu treba posvetiti še posebno skrb. Prav tako bi se morale delovne organizacije bolj zavzemati, da bi pripravile investicijske programe. Nesporemljivo je, da naložbe vključujejo v letne plane in so torej le izraz želja. Preskrba prebivalstva pa je popravljiva predvsem za to, ker so v radovljiški občini že lani poiskali trajnejše in bolj zanesljive rešitve pri preskrbi z osnovnimi življenjskimi živili.

D. Sedej

Krajanji Hrušice praznujejo

Hrušica — V spomin na tragični dogodek, ko so Nemci na Belem polju ustrelili 46 talcev s Hrušice, Jesenic in Javornika, krajanji Hrušice praznujejo svoj krajevni praznik. Letos, ko poteka 40 let od streljanja talcev, so se odločili, da ga praznujejo še posebno svečano.

Junija so opravili več akcij za lepše okolje. Člani krajevne organizacije ZB NOV so tekmovali v streljanju z zračno puško. Člani dramske skupine »Svoboda« pa so predstavili z dramo Talci. Prireditve se bodo nadaljevale v petek, 9. julija, ko bodo gasilci izvedli sektorsko vajo. Naslednji dan bodo v domu družbenih organizacij na Hrušici odprli muzej NOB ter razstavili znački in numizmatičnih predmetov.

V soboto, 17. julija bodo člani TVD Partizan pripravili turnir v malem nogometu, zvečer pa bo slavnostna seja organizacij in društev krajevne skupnosti. V nedeljo, 18. junija bo ob 8 uri začetek balinarskega turnirja za memorial Antona Gaserja, popoldne pa bo v domu družbenih organizacij zbor interniranecv, pregnancev in drugih krajanov Hrušice.

22. julija bodo člani borčevske organizacije izvedli orientacijski pohod, v torek, 27. julija, na obletnico streljanja talcev na Belem polju, pa bodo krajanji odšli na grobove padlih talcev v Begunje, kjer bo žalna komemoracija.

J. Rabič

Uspešna leta kluba samoupravljalcev

Konec junija je klub samoupravljalcev Jesenice proslavil skromen, a hkrati pomemben jubilej — 5-letnico delovanja. Prizadevali sindikalni aktivisti v jeseniški občini so pred petimi leti začeli na zelo skromnih osnovah, predvsem na podlagi zaključkov slovenskega sindikalnega kongresa leta 1974, kjer so bile opredeljene osnovne naloge ustanavljanja klubov samoupravljalcev kot posebne skupnosti delavcev za načrtno usmerjanje družbene dejavnosti pri razvijanju samoupravljanja ter večjem uveljavljanju neposrednih interesov delavcev na področju izobraževanja, obveščanja, svetovanja in izmenjave izkušenj samoupravne prakse.

Klub samoupravljalcev Jesenice so ustanovili 19. julija leta 1977 in takoj so se lotili dela. Najprej so poskrbeli za ustrezno samoupravno organiziranost kluba, takoj zatem pa so se vneto lotili dela, pravzaprav so orali ledino na področju v jeseniški občini. Že takoj na začetku so formirali več delovnih skupin za pokrivanje različnih področij samoupravnega udejstvovanja. Šest skupin skrbi za vsa področja, med drugim za izmenjavo samoupravnih izkušenj, mnenj in raziskave, za svetovanje in pomoč TOZD in OZD pri dograjevanju in urejanju samo-

upravnih aktov, pri izpopolnjevanju dohodkovnih odnosov, člani skupin svetujejo in pomagajo pri razvoju krajevnih skupnosti, predvsem pri urejanju samoupravnih aktov, proučujejo in izpopolnjujejo zasnovane družbenopolitičnega izobraževanja in podobno.

Ko danes člani ocenjujejo petletno delo kluba, ugotavljajo, da so dosegli pomembne uspehe, to kažejo predvsem naslednji podatki. V tem obdobju so izvedli 59 razgovorov za okroglo mizo, posvetov in drugih oblik, nadalje so izvedli 170 oblik družbenopolitičnega izobraževanja. Ob tem je pomemben podatek, da je v vseh omenjenih aktivnostih kluba sodelovalo precejšnje število žensk, skupaj več kot 30 odstotkov.

Člani skupščine kluba samoupravljalcev so v tem obdobju na sejalih sprejeli 11 samoupravnih aktov ter nekaj njihovih sprememb in dopolnitev. Vso pozornost pa so namenjali tudi informiranju. Za svoje uspešno delo je klub prejel dve pomembni priznanji in sicer leta 1978 plaketo klubov samoupravljalcev Jugoslavije, leta 1980 pa plaketo Josip Broz Tito — 30 let samoupravljanja. 5-letnico delovanja kluba so člani proslavili s slavnostno sejo skupščine. Zbranim je spregovoril Branko Iskra, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Jesenice. V nadaljevanju so podelili več priznanj članom kluba za uspešno delo. Priznanja so prejeli Berti Brun, Bogo Frištik, Franc Globočnik, Rok Globočnik, Aleksander Kavčič, Albin Kobentar, Franc Kobentar, Aleksander Kotnik, Srečko Krč, Milan Polak, Jože Resman, Franc Taler, Stefan Šerbič, Joža Ulčar, Erna Vauhnik, Marjetka Vrhunc - Mulej, Viktor Brun ter občinska konferenca ZSMS Jesenice in klub samoupravljalcev Kranj. Ob jubileju so člani kluba izdali že tretji bilten, ki poleg predstavitev petletnega dela kluba vsebuje tudi vrsto aktualnih prispevkov, med drugim o uresničevanju gospodarske stabilizacije v občini Jesenice, o delu samoupravnih delovnih skupin v Železarni, delo delavskih svetov v nekaterih TOZD in OZD, predstavljena je krajevna skupnost Zirovnica, v biltenu pa je objavljen tudi seznam družbenopolitične literature, ki jo klub nudi članom za izobraževanje.

J. Rabič

Tradicionalno srečanje invalidov

Jesenice — Člani društva invalidov Jesenice so ob prazniku dneva borcev pripravili tradicionalno srečanje težjih invalidov jeseniške občine, ki je bilo na Poljanah nad Jesenicami. Pozdružila jih je predsednica Društva invalidov Jesenice, nato pa je delegacija srečanja odnesla šopek k spomeniku NOB na Poljanah.

Srečanja so se poleg jeseniških udeležili tudi tržiški in radovljiški invalidi. Srečanje je potekalo v prijetnem razpoloženju, predvsem pa ob misli, da družba ne pozablja težjih invalidov, ter jim skuša vsaj delno pomagati pri težavah in osamljenosti.

J. Rabič

Skromen odziv za Titove štipendije

V naslednjem šolskem letu naj bi 26 novih štipendistov z Gorenjske dobivalo štipendijo Titovega sklada SR Slovenije. Od tega je 15 štipendij odmerjenih za mlade delavce, ki se bodo izobraževali ob delu in iz dela, ter 11 štipendij za redno izobraževanje učencev in študentov. Konec marca je strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje Gorenjske — Kranj z razpisom takoj seznanila vse predlagatelje in družbenopolitične organizacije ter kasneje poziv še ponovila zaradi skromnega odziva.

Ob izteku razpisnega roka namreč ugotavljamo, da so iz vrst mladih delavcev doslej le trije predlogi in sicer po eden z Jersenic, iz Kranja in Tržiča. Za otroke delavcev, to je za učence in študente, so trije predlogi z Jesenic, kar šest je kandidatov iz Radovljice in dva iz kranjske občine. V celoti je torej število

vlog doseglo komaj polovico razpoložljivih štipendij, pri čemer so razlike med občinami občutne. V radovljiški občini je na primer odziv za učence in študente presegel razpis, v škofjeloški občini pa ni oddana niti ena vloga.

Zato se lahko znova vprašamo, če res nimamo v vsaki gorenjski občini dovolj sposobnih, prizadevnih, ustvarjalnih in družbenopolitičnih aktivnih mladih delavcev ter učencev in študentov, ki bi si štipendijo Titovega sklada prislužili in bi jo hkrati pripravljeno sprejeli. Očitno je, da bo treba zbiranje predlogov podaljšati in da jih bodo samoupravni organi pretresli šele julija ali avgusta. Ne bo prijetno, če se bomo jeseni srečali še s spoznanjem, da so številni predlagatelji ob tem razpisu naredili bore malo.

Franc Belčič

Prodor na ameriški trg

Delavci tržiškega Peka so lani začeli prodirati tudi na ameriški trg, kamor pošiljajo fleksibilno Rockport obutve – Izvoz v ZDA predstavlja že okrog deset odstotkov celotnega, dobri obeti pa se kažejo tudi za naprej – Edino težavo povzročajo materiali, saj kupec zahteva visoko kvaliteto obutve, v kateri so pretežno uvožene sestavine

Tržič – Največja izvoznica v tržiški občini je tovarna obutve Peko, saj ustvari okrog 80 odstotkov vseh deviz. Zelo ugodne izvozne rezultate, posebno če upoštevamo prenaslednost tujega trga in težave s kvalitetskimi surovinami ter repro-

dukcijskimi materiali, je dosegla tudi v prvem letošnjem polletju.

Delavci Peka so v tem času na zahodni oziroma konvertibilni trg izvozili za blizu sedem milijonov dolarjev obutve, sestavnih delov, orodij in storitev, medtem ko so na klirinški trg poslali za nekaj več kot 5,1 milijona dolarjev izdelkov. Ponojnovno so torej uspeli ujeti dokaj ugodno razmerje med izvozom na zahod in vzhod.

Kljub lepim številkam pa v delovni organizaciji položaj ni rožnat. Samo 30 odstotkov ustvarjenih deviz, kolikor jim jih ostane, ni dovolj za uvoz surovin in reprodukcijskih materialov, od katerih je odvisna njihova proizvodnja, saj jih z domačimi, ki jih ni niti dovolj niti niso tako kvalitetne, ne morejo povsem nadomestiti.

Breme, ki ga delavci Peka kot pomembni izvozniki prav tako nosijo, je vse hitrejša zmanjševanje dohodka. Na konkurenčnem zahodnem trgu prodajne cene ne dosegajo proizvodnih, izvozne stimulacije pa tudi ne nadomestijo izpada. Tako je bil junija v Peku dohodek le še za devet odstotkov višji od lanskega.

Izvoz kljub temu ostaja osnovna usmeritev tržiških čevljarjev, saj bi brez deviz, kolikor jih že pač ostane, proizvodnja obstala. Zato iščejo tudi nove prodajne poti na zahodnem trgu. Lansko poletje so navezali stik z ameriško firmo Highland Import Corporation, ki slovi po kvalitetni Rockport obutvi. Čevljar je fleksibilen, torej lahek in udoben, prilaga se stopalu. In, kar je najpomembnejše, ni moden. Uporaben je v vseh letnih časih.

Avgusta lani so delavci Peka od ameriškega kupca dobili prvo naročilo za 20.000 parov Rockport obu-

tve. S proizvodnjo so zapolnili takomenovano mrtvo sezono, saj so se Američani odločili za odkup dnevnih zmogljivosti, kar tudi pomeni, da proizvodnega procesa ni potrebno stalno prekinjati, kot pri izdelavi modne obutve, in da so potemtakem tudi stroški nekoliko nižji.

Težave so le z materiali. Kupci zahtevajo visoko kvaliteto obutve, v kateri so v glavnem uvožene sestavine. Zaradi omejenega razpolaganja z devizami zato delavcem Peka preostaja predvsem začasen uvoz materialov v dodelavo in na drugi strani seveda povezovanje z domačimi proizvajalci, katerih usnje bi bilo po kakovosti čim bolj podobno tujemu.

Od začetnih 20.000 parov obutve za ameriško firmo sodelovanje ugodno napreduje. Zdjaj so v proizvodnji ženske balerinke, novi modeli, ki jih Tržičani razvijajo s kupci, pa bodo prišli na trakove predvidoma konec leta.

Medtem ko letos izvoz na ameriški trg predstavlja že okrog deset odstotkov celotnega Pekovega izvoza, dogovori tudi za prihodnje leto dobro obetajo. Načrtujejo, da bodo izdelali blizu 400.000 parov Rockport obutve.

H. Jelovčan

Dobra majska prodaja

Kropa – V kropskarskem Plamenu so maja prodali za okoli 9 odstotkov več izdelkov, po vrednosti pa za 21 odstotkov. V primerjavi z lanskim enakim obdobjem je bila letošnja prodaja maja višja po količini za 6 odstotkov, po vrednosti pa za 24 odstotkov. Tudi mesečni plan izvoza so izpolnili, le izvoz na konvertibilno tržišče zaostaja zaradi močne konkurence v Zahodni Nemčiji in v Ameriki.

Za junij pa so načrtovali za 10 ton višjo proizvodnjo in če ne bo zastojev pri nabavi materiala, upajo, da jo bodo dosegli.

Z žaganim lesom se dobro zasluži

Vse več je na Gorenjskem žag, ki so doma, pri lastnikih gozdov – Še vedno cvete črna trgovina predvsem z žaganim lesom – Ostrejši nadzor vseh

Dobro nam je znano, da ima gorenjska lesna predelovalna industrija že nekaj let velike težave zato, ker kljub bogati surovinski »bazi« nima dovolj surovine, lesa, za predelavo. Treba je vedeti, da imajo veliko gozda tako na blejskem kot na kranjskem gozdnem območju v lasti zasebniki, ki pa se zadnja leta, čeprav kooperanti, najdejo po svoje in les »pod roko« ali na črno na debelo prodajajo domačim kupcem, kupcem iz sosednjih republik in mastno zaslužijo.

Čeprav so se vsi, vključno z inšpektorji in organi pregona, precej zavzeli, da bi omejili tihotapljenje z lesom, se je negativni pojav že tako udomačil, prekupčevalci in prodajalci na črno so postali tako premeteni, da problematiki skoraj ne morejo biti več kos.

Začne se pri žagarskih obratih, ki so v lasti zasebnikov. Zakon o gozdovih določa, da les za potrebe prebivalstva lahko žagajo tisti zasebniki in zasebni lastniki žag, ki jim zaradi krajevnih potreb izda dovoljenje občinski upravni organ. Za žaganje lesa za lastno neposredno uporabo lastnika žage pa to dovoljenje ni potrebno. Dovoljenje za uslužnostno žaganje na Gorenjskem ima 26 zasebnih lastnikov žag, razen teh pa na Gorenjskem po oceni dela še okoli 400 zasebnih žag. Te žage seveda lahko imajo, za predelavo lesa za lastno porabo, a te zmogljivosti so ogromne in tako trgovina z lesom cvete. Lastniki, ki les prežagajo in ga prodajo, tudi ne plačujejo nobenih predpisanih dajatev, ki bi jih sicer morali, če bi les po pravilih oddali gozdarski organizaciji.

Gorenjske inšpekcijske službe v tej problematiki intenzivno sodelujejo in jo po svojih pristojnostih poskušajo kar najbolj razreševati. Pri tem so že predlagale vrsto ukrepov, med drugim se zavzemajo za to, da bi morali ta promet urejati že v gozdovih, ob sečnji in lesno surovino usmerjati v družbene predelovalne obrate. Lastnikom gozdov je treba omogočiti les za domačo uporabo, vendar tudi ugodno in smotno predelavo tega lesa. Ko pride les iz gozdov na domače dvorišče, je nadzor težak in deloma nemogoč, saj lastniki večinoma žagajo ponoči in v dela prostih dnevih, za kontrolo pa po navadi »nastavijo« nekaj označenih hlodov. Tedaj je težko tudi ugotovljati izvor lesa, saj označevanje lesa ni obvezno, razen lesa za neposredno domačo uporabo.

D. Sedej

Pojasnilo KZ Cerklje Gnojila so

Kooperant Kmetijske zadruge iz Cerklje se je v ponedeljek tožil, da v njegovi kmetijski zadruzi kmetom kooperantom ne prodajajo gnojil. Vzrok temu ni pomanjkanje gnojil, temveč to, ker je skladiščnik, ki jih sicer izdaja, na dopustu.

Huduje se kooperant predvsem zato, ker kmetijski strokovnjaki prav sedaj svetujejo, naj bi travnike dobro pognojili in s tem omilili posledice toče. Kmet se je zatekel po pomoč v sosednje kmetijske zadruge, ki pa prodajajo gnojila le svojim kooperantom. Boji se, da bo oškodovan za boljše letino, pa tudi novih cen gnojil, ki se baje obetajo.

Zanj in za vse druge kmete smo vprašali na KZ Cerklje za odgovor in pojasnilo. Povedali so nam, da gnojila prodajajo, da je bil vzrok delno ustavljen prodaje res dopust skladiščnika. Gnojila kmetje dobijo vsak dan med 8. in 11. uro, razen v nedeljo. Če pa kdo ta čas ne utegne, se lahko oglasi kadarkoli v poslovalnicah v Šenturju in Voklem.

V. Primožič

NA DELOVNEM MESTU

35 let je dolga doba. To je delovna doba delavca. Če jo gledaš po tem, kako si jo preživel, je lahko tudi silno kratka. Mine kot en sam dolg delovni dan. 35 let nazaj je delavec nosil na delo v kanglici fižol, kos kruha, če ga je imel, največkrat pa kar polento v skodelici ali drobljiv koruzni praženec in v steklenici črno kavo, brez sladkorja, da se je bolje odžejal. Kako so si želeli, da bi videli morje. Morda so ga videli čez nekaj let, ko so se tja odpeljali s tovarniškimi tovornjakom. Izvršitev plana je bila prva naloga. Plača je bila čisto nekaj drugega. Izpolniti plan, da bodo na stencas lahko zapisali, da so ga izpolnili stoodstotno, da bo morda tudi v Slovenskem poročevalcu pisalo, da so v njihovi tovarni izdelali toliko tega in tega in da so plan presegle za toliko in toliko. To je bil čas obnove, nove graditve, čas, ko se je naša mlada industrija sredi nenehnih iskanj razmahnila. 35 let bodo enkrat septembra slavili tudi delavci delovne organizacije ERO v Iskri Kranj. Veliko tistih, ki so tedaj začeli, zdaj končuje svoje delo. So živa pričra velikega razvoja.

Vinko Zupan, svetovalec za organizacijo dela: »Na tole dvorišče sem se prišel leta 1943 učiti za finomehanika. 1947. sem bil izučen in odrejen v proizvodnjo za tekočega kontrolorja, kasneje pa v kinomontažo. Vodja kontrole sem postal leta 1948, leto kasneje pa sem šel na državno delovodsko šolo v Ljubljano. Po dveh letih sem se zaposlil v rezkarni. Sedem let sem bil mojster rezkarne, 1959. sem začel seliti avtoelektriko v Novo Gorico. Pet let sem bil tam šef obrata proizvodnje in vodja tehnološke priprave dela, 1964. sem se vrnil v

Plača je bila včasih drugotnega pomena

Kranj in vodil strojne delavnice, naredil še višjo šolo za organizacijo dela, bil do leta 1980 vodja gospodarske priprave proizvodnje, zdaj sem pa svetovalec. 35 let delam v Iskri. Trdo smo delali, a bila so to najlepša leta našega življenja. Ko se je l. 1948 začela izdelava kinoprojektorjev, smo morali izdelati vsak dan po enega. Plan je bilo treba izpolniti za vsako ceno. Tudi po štirinajst dni nismo šli s tega dvorišča. Tudi spali smo tu. Direktor nam je pa malice nosil v delavnico. Tiste čase je bil pred nami en sam cilj: izpolniti plan. Plača je bila drugotnega pomena. Da je bilo le za hrano. In kako smo držali skupaj, drug drugemu pomagali. Nihče ni poznal besed: Ne morem. Nočem. Odnosi med delavci ali med delavci in mojstri so bili prijateljski. Kako smo tedaj pazili na material. Ob dveh si pobral vsak košček. Zdjaj ga brcajo. Stutili smo, da se bo Iskra nekoč tako razvila, da bo postala eden vodilnih in največjih kolektivov v Jugoslaviji.»

Danica Gabrič, samostojni korespondent za tehnološko področje: »Trideset let sem že v tovarni. 1952. sem prišla in delala najprej v montaži instrumentov. Takrat so bili še v Kranju. Potem sem leto dni navijala upore, tuljavice, kasneje sestavljala 3-fazni Wattmeter. Od tam sem pa šla k normircem v tehnično pripravo proizvodov. Administrativna dela sem opravljala največ. Zdjaj sem korespondent. Kot v vsej tovarni, se je tudi pri administraciji veliko spremenilo. Takrat smo izpolnjevali le obrazec za plan

operacij za 1 artikel in nanj si vpisoval tudi kontrolo, včasih pa je bil en obrazec dovolj tudi za več izdelkov. Danes pa ima vsaka operacija svoj obrazec. To je strahoten porast, papirnata vojska. Ves čas smo govorili, da bi kaj od tega zmanjšali, a vedno je bilo le več papirjev. Menjavale so se tiskovine, vsaka je zahtevala več podrobnosti. Od starih tiskovin je menda le naročilnica ostala po starem.»

Janez Režek, vodja montaže v ERO: »1959. sem prišel v Iskro v industrijsko šolo. 1962. sem začel delati na vretenskih stružnicah. Deli za električna orodja so se tu izdelovali, deli za kinoprojektorje. Ko sem leta 1968 naredil delovodsko šolo, sem prišel v montažo k hoby programu. Velik razvoj je v teh letih naredil ERO. Ko sem prišel so bili avtoelektrika, montaža števec, navijalni stroji in podobno še skupaj, zdaj pa je vsaka stvar tovarna zase. V Kranju se je bolj razvijalo, hudyod so pa potem rasle tovarne. Hoby program je zanimivo delo. Tudi prodaja se dobro, doma in na tujem. »Vse kar znam, napravim same« je geslo, ki je obšlo svet. Naš KLIP-KLAP ima strojček, na katerega se priključijo vrtno škarje, brusilnik, povratna žaga, vrtalnik in podobno. Delamo kvalitetno, kar i edinole s kvaliteto lahko še vedno prodiramo na konvertibilni trg. Najhujši tekmeči so Japonci. Pocenji so in dobri. Pri nas je težava z uvozom. Če hočeš na tuj trg, moraš uporabiti tudi uvožene dele, ker so potrebni mednarodni atesti. Zaenkrat je še material, ne vemo pa, kako bo jeseni. Da bi le bilo delo.»

D. Dolenc

Kako bomo zmanjšali škodo zaradi toče

Močno poškodovane travnike, na katerih je bil opravljen prvi odkos dovolj zgodaj in je bila zato trava že precej razvita, pokosimo ter takoj po košnji dognjimo z dušičnim gnojilom KAN (okrog 200 ha). Travnike z manj razvito travo dognjimo z gnojilom KAN.

Po toči prizadete krompirjeve nasade takoj temeljito poskropimo s enim izmed fungicidov. Priporočamo uporabo sredstva ditan M 45 v količini 2,5 do 3 kg/ha ali pa bakrene pripravke, kot so bakreno apno 25 (12 do 15 kg/ha) ali bakrocid 50 (6 do 7 kg/ha).

Koruzo se po toči sorazmerno hitro in dobro popravi, zato se za preoravanje odločimo le pri najbolj prizadetih posevkih, na katerih toča ni samo razcefrala listovih rastlin, ampak so rastline tudi močno polegle. Sicer pa koruzne posevke nemudoma dognjimo z 250 do 300 kg/ha gnojila KAN, ki ga po možnosti z okopavanjem plitvo zagrebemo v zemljo. Če je bila njiva spomladi ob setvi poskropljena s herbicidi, ki vsebujejo atrazin, smemo sedaj na preorano koruzišče sejati zopet le koruzo ali proso. Če takoj posejemo najranjše koruz-

ne hibride iz razreda 100, bo posevek jeseni dosegel primerno zrelost za siliranje. Na preorano koruzišče posejano proso bo dovolj dobro dozorelo le v toplejših krajih.

Pri poškodovanih posevkih strnega žita ni možen noben izboljševalen ukrep. Pač pa bi kazalo tiste žitne posevke, ki jih je toča popolnoma zavrnila z zemljo (zlasti oves in jari ječmen) nemudoma preorati, njivo pa posejati z ranimi strniščnimi dosevki. Ker bo na območjih, ki jih je prizadela toča, zmanjšan pridelek krme na travnikih in njivah, je nujno vsa žitna strnišča posejati s strniščnimi posevki. Primerne so zlasti koševine, s katerimi ne zagotovimo samo velik, temveč tudi kakovosten pridelek. Izбира dosevke je precejšnja (stročnice, mnogocvetna ljujka, križnice).

V sadovnjakih ravno tako odstranimo vse močno poškodovane veje in vejice, ter nasad temeljito poskropimo z 0,25 % captanom ali otrocidom ali ditanom M 45. Vse nasade pognojimo z katerimkoli razpoložljivim foliarnim gnojilom!

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE

Še več v izvoz

Jesenice – Izvršni svet skupščine občine Jesenice je pripravil poročilo o uresničevanju družbenega plana razvoja občine Jesenice v naslednjem srednjeročnem obdobju in analizo spremenjenih pogojev za dopolnjevanje srednjeročnih planskih aktov. Oba dokumenta opozarjata na težke in zahtevne naloge na področju uresničevanja planskih aktov.

Lani so v jeseniški občini dosegli nekaj pomembnih rezultatov, kljub temu pa lahko ugotovimo, da niso uresničili nekaterih planskih nalog. Bistveno je odstopanje predvsem pri realni rasti družbenega proizvoda, ki je porasel le za 1,7 odstotka, planiran pa je bil s 4 odstotki ter na področju zaposlovanja, kjer so imeli negativno stopnjo rasti. Vendar pa so lani obvladali vse vrste porabe, tako, da je poraba naraščala počasneje kot dohodek gospodarstva. Takšna gibanja vseh vrst porabe pa so vplivala na hitrejšo naraščanje sredstev akumulacije ter sredstev za reprodukcijo, ki so porasla več kot družbeni proizvod in dohodek. Dobre rezultate so dosegli tudi na področju zunanjetrgovinske menjave in izvozili za 36 milijonov dolarjev blaga, kar je nad planom in kar za 70 odstotkov več kot leto prej. Pokrivanje uvoza z izvozom je ugodno. Obseg naložb pa se je pomembno znižal, saj so zaključili le 38 naložb, v skupni vrednosti preko ene mili-

jarde dinarjev. Padec naložb je bil planiran in pričakovan zaradi priprav na gradnjo nove elektrojeklarne.

Ko v jeseniški občini intenzivno razpravljajo o letošnjih rezultatih in načrtujejo za srednjeročno obdobje, se zavedajo, da v celoti ne morejo realizirati vseh planskih nalog. Okvirni razvoja bodo tudi v tej občini zoženi, saj načrtujejo nižje povprečne stopnje rasti vseh pomembnejših ekonomskih kazalcev.

Zavedajo pa se, da bodo morali vse moči usmeriti v izvoz na konvertibilno področje, delovne in temeljne organizacije pa se bodo morale bolj dohodkovno povezovati in si načrtovati svoje in skupne poti. Z izvozom na konvertibilno tržišče si bodo zagotovili nujna devizna sredstva za uvoz surovin, repromateriala ter opreme. Prav zato delovne organizacije pripravljajo spremembe in dopolnitve planov za proizvodnjo v zaostrenih pogojih gospodarjenja z namenom, da preprečijo hujše zastoje v proizvodnji in povečajo izvoz.

Ne nazadnje veliko pozornost v občini posvečajo tudi ustrezni kadrovski politiki s tem, da razkorak in neuskladenost med možnostmi zaposlitve in šolanja odpravijo ter s tem zagotovijo organizirano uresničevanje nalog tudi v tistih dejavnostih, ki jih zdaj zaradi pomanjkanja kadrov ne morejo uresničevati.

D. Sedej

Hribovskim kmetijam regres in kredite

Tudi v radovljiški občini bodo imenovali tiste vasi in zaselke, ki ležijo v višjih predelih in jim nudijo znatno več ugodnosti – Precej hrane in živine v višinskih predelih – Krediti za nakup opreme in obnovo kmetij in gospodarskih poslopij

Radovljica – V hribovskem in višinskem svetu, ki ga v Sloveniji ni malo, v zadnjih letih opažamo zmanjšanje kmetijske proizvodnje, prostor se prazni, kulturna dediščina se opušča. Prav zato naj bi tiste slovenske občine, ki imajo veliko hribovskega in višinskega sveta, sprejele odločne ukrepe za zaustavitev vseh negativnih pojavov in za nadaljnjo, intenzivnejše izkoriščanje in rabo teh področij.

Statistični podatki za Slovenijo so več kot zgovorni: če upoštevamo, da se za hribovsko območje šteje svet nad 600 metrov nadmorske višine, je v Sloveniji s pretežno hribovskim značajem kar 24 občin. Te zavzemajo 41 odstotkov vse površine v republiki ali 31 odstotkov vse kmetijske zemlje. V tem območju živi 17 odstotkov vseh kmečkih prebivalcev. V hribovitih občinah redijo 24 odstotkov vseh govedih in odkupijo 28 odstotkov vsega mleka ter 22 odstotkov vseh klavnih govedih. Več kot zgovorni podatki terjajo širšo družbeno skrb, za večje pridelovanje hrane in skupni kmetijski proizvodnji Slovenije.

V sleherni občini je zato nujna natančnejša opredelitev hribovskih območij. Zato je komite za družbeno planiranje in gospodarstvo radovljiške občine pripravil predlog za opredelitev ravninskega, hribovskega in višinskega kmetijstva.

Pri opredelitvi hribovskega kmetijstva gre za to, da se opredelijo zaselki in naselja, kjer vladajo zelo težke proizvodne razmere, za zaselke, ki so težko dostopni in oddaljeni in kjer je zapuščenje kmetij najbolj izrazito. Posebna strokovna komisija pri Kmetijskem inštitutu Slovenije je že oblikovala merila za opredelitev višinske kategorije kmetij in pri tem upoštevala tudi izkušnje nekaterih občin kot sta Tolmin in Škofja Loka, kjer so že pred leti opredelili višinske, obmejne in od-

ročne vasi ter iz pospeševalnih skladov namenjali sredstva za pospeševanje kmetijstva.

Po zakonu se morajo upoštevati nekateri kriteriji kot so dostopnost, oddaljenost, možnost uporabe mehanizacije, podnebne razmere, nadmorska višina. Pri tem so se popolnoma zavedali, da pomeni opredeljevanje kmetij v posamezna območja tudi uvajanje razlik med kmetijami, saj površnost lahko vzbudi med kmeti veliko nezadovoljstvo. Zato je nujno, da tudi v radovljiški občini o predlogu razpravljajo v kar najširši javni razpravi.

V HRIBOVSKEM OBMOČJU JE 16 Odstotkov ŽIVINE

Na osnovi meril so izdelali predlog za opredelitev kmetij na območju radovljiške občine. V hribovsko območje so opredelili šestnajst naselij: Bohinjsko Češnjico, Grabče, Jereko, Krnico, Mevkuž, Mlako, Nemški Rovt, Ravne, Slatno, Spodnje Laze,

Člani izvršnega sveta skupščine občine Radovljica so se domenili, da se organizira razprava v sprizadetih krajevnih skupnostih, razpravo pa vodi kmetijsko zemljiška skupnost. V razpravi sodelujejo kmetijske organizacije kot GKZ Srednja vas, Kmetijska zadruga Bled in Radovljica. Kategorizacija hribovskih in višinskih kmetij sprejme dokončno skupščina samoupravnega sklada za pospeševanje kmetijstva do konca letošnjega septembra. Gozdno gospodarstvo pa mora pripraviti program revitalizacije kmetijstva in gozdarstva v hribovskem območju. Ko bodo program pripravili, bo izvršni svet sprejel določene ukrepe in jih vključil kot nalogo v resolucijo za naslednje leto.

Jeseniške mesne zagate

Izvršni svet skupščine občine Jesenice je odločno ukrepal, ker klavnica ni zagotovila dovolj mesa za široko potrošnjo – Dolgoročne rešitve, a za zdaj mora klavnica tekoče sprejemati ukrepe za skupno reševanje problemov

Jesenice – Neusklajenost med odkupnimi cenami živine in drobno-prodajnimi cenami mesa, izsiljevanje pri cenah močnih krmil, povečan izvoz, dobava v sosednjo republiko, kjer so poleti cene mesa sprostene – vse to je znana problematika proizvodnje mesa. Letos pa so bile še pred začetkom sezone težave večje kot kdajkoli doslej, saj ni bilo junečjega, še manj pa svinjskega mesa. Še posebej ne v jeseniški občini, kjer od 15. do 22. junija mesa v mesnicah sploh ni bilo.

Klavnica Jesenice postuje v okviru KZK Gorenjske in svinjsko meso dobiva na osnovi dolgoročnih pogodb iz Stične in Oravice – skupaj 12.000 prašičev. Govedino si preskrbi večinoma iz domačih, bližnjih občin, skupaj 2.300 govedih. Vse to bi bilo prav dovolj za normalno preskrbo, če ne bi nenadoma »izpadlo« kar 9 ton piščančjega mesa tedensko in seveda telečje meso. Zaradi previsokih cen krmil so rejci oddali v prvem polletju sicer le za 5 odstotkov manj živine kot lani, vendar živina ni bila dopitana.

Na Gorenjskem so sprejeli sklep o dodatnih dobavah junečjega in svinjskega mesa za julij in avgust, v vrednosti 6 milijonov dinarjev, ki naj bi jih zbrale vse gorenjske občine. Meso bodo kupili v drugi republiki, zato je najbrž predvidena razlika v ceni ustrezno večja. Za jeseniško preskrbo bi moralo zadostiti 18 ton junetine in 18 ton svinjskega mesa, obetajo pa si tudi sprostitve republiških rezerv. Na KZK Gorenjsko odpade 300 ton mesa iz rezerv.

Glede na odkupne cene govedih, kjer znaša razlika 10 dinarjev pri kilogramu žive teže oziroma 14,55 dinarjev na kilogram svežega mesa ter na odkupne cene prašičev, ki za prodajo julija, avgusta in septembra v občini morali zagotoviti 2 milijona 164.000 dinarjev. S tem denarjem bi pokrili pogodbeni del dobav živine. Razmerje pokrivanja razlik pa je 30 odstotkov za Klavnico Jesenice in 70 odstotkov iz proračuna.

Za junij v občini ne bi pokrivali razlik v cenah, izjeme pa so osnovne šole in vrtci, kamor so meso dobavili po znatno višjih cenah. Te razlike znašajo kar 90.000 dinarjev.

Vse to so podatki komiteja za družbeno planiranje občine, ki jih je temeljito obravnaval jeseniški izvršni svet. V razpravi so predvsem poudarili, da organiziranega pristopa do reševanja te problematike ni in kljub temu, da so bili opravljeni resni pogovori s temeljno organizacijo Klavnice, se stvari niso uredile, prišlo je celo do hudega pomanjkanja mesa. Že res, da so rešitve le v vlaganju v kmetijstvo in torej dolgoročnega učinka, vendar bi jeseniška klavnica morala drugače ravnati in nikakor ne dopustiti, da pride do tako hudega pomanjkanja. Prav zato mora jeseniška klavnica tekoče sprejemati ustrezne ukrepe, za proizvodnjo in distribucijo. Republiški skupnosti za cene pa bodo predlagali spremembo za izračun odkupne cene živine.

Jeseniški izvršni svet, ki je v teh mesnih zagatah odločno in dosledno ukrepal, je sklenil, da se Klavnica Jesenice za julij, avgust in september izplača razlika v višini 7 dinarjev za kilogram junečjega in 10,50 dinarjev za kilogram svinjskega mesa. Razlika se izplača iz prostih sredstev viškov proračuna. Za dodatni nakup mesa izven Slovenije se Klavnici izplača razlika v približni višini milijon 123.000 dinarjev iz prostih sredstev viškov proračuna za leto 1981. Meso mora biti namenjeno izključno drobno-prodajni mreži v lastnih prodajalnah. Solam in vrtcem se pokriva razlika za junij v višini 90.000 dinarjev iz proračuna, namenjenih za kompenzacije. Pokrivanje razlik v cenah pa velja le v primeru, če ne bodo uvedene enotne kompenzacije v Sloveniji – v tem primeru se izplačila za pokrivanje razlik ustrezno znižajo ali ukinejo.

D. Sedej

Srednje vas, Srednje vas v Bohinju, Studor, Zadnje vas, Višelnico, Zgoranje Gorje ali skupaj 383 kmetij, ki obdelujejo 1.364 hektarov kmetijskih zemljišč in 2.255 hektarov gozdov. V višinsko območje pa so opredelili 11 naselij: Gorjuše, Koprivnik, Podjelje, Jereko, Krniški Lom, Kupljenik, Slamnike, Pernike, Spodnje Gorje (del), Staro Pokljuko, Zatrnik, Radovno ali skupaj 148 kmetij, ki obdelujejo 705 hektarov kmetijskih zemljišč in 972 hektarov gozdov.

V radovljiški občini je od 64.061 hektarov vseh zemljišč, 20.321 hektarov kmetijskih zemljišč in 34.319 hektarov gozda. V nižinskem območju je 81 odstotkov zasebnih kmetijskih zemljišč, v hribovitem območju je 12 odstotkov zemljišč in v višinskem območju je 7 odstotkov zemljišč. Po stanju živine je od skupaj 5.947 repov v nižinskem območju 75 odstotkov vse živine, v hribovskem 16 odstotkov vse živine in v višinskem območju 9 odstotkov vse živine.

Odkupljena količina mleka iz zasebnih hlevov je naslednja: v nižinah odkupijo 54 odstotkov tržnih viškov, v hribih 33 odstotkov tržnih viškov in v višinah 13

odstotkov viškov. V nižinah odkupijo tudi 90 odstotkov vsega klavnega goveda, v hribih 9 odstotkov in v višinah 1 odstotek.

Ta temeljita analiza da vedeti, da je hribovsko in višinsko območje z ozirom na odkupljene količine mleka in mesa pomembno tudi za pridelovanje živeža.

Kmetom v višinskih območjih bi torej radi zagotovili boljše življenjske in delovne pogoje. Po dogovoru

je treba tem kmetom pomagati z regresiranjem umetnih gnojil na osnovi proizvedenih količin mleka in mesa in z urejanjem skupnih pašnikov v obliki intervencije. Sredstva za intervencije pa zagotavlja republiški in občinski sklad. Nudili naj bi tudi ugodnejša posojila za nakup strojne opreme, gradnjo gospodarskih poslopij in stanovanjskih hiš kot tudi za urejanje zemljišč, planin in skupnih pašnikov.

D. Sedej

Predmetu več življenja

Kritična ocena pouka samoupravljanja in temeljev marksizma ter samoupravnega položaja učencev v kranjskih srednjih šolah – S slabostmi se bodo morali jeseni temeljito spoprijeti v šolskih osnovnih organizacijah zveze komunistov

Kranj – Pouka samoupravljanja in temeljev marksizma v srednjih šolah kranjske občine nikakor ne gre obravnavati ločeno od samoupravljanja in samoupravnega položaja učencev kot tudi ne učiteljev, od njihovih načinov dela, znanja, ustvarjalnosti, od osebnih stališč in prepričanosti ter nenazadnje od družbenih in materialnih pogojev v šolah.

Učenci pri tem predmetu želijo drugačen pouk kot pri drugih. Tu naj bi imeli priložnost ne le za spoznavanje novih vsebin, ampak tudi za razčiščevanje dilem o nasprotjih v naši družbi in v svetu, za ugotavljanje vzrokov razkoraka med teorijo in prakso in podobno.

Učni načrt tak pouk predvideva in omogoča, res pa je, da ga je v skopem številu ur težko uresničiti. Premajhno število učnih ur oziroma preobsežen program sili učitelje v kranjskih srednjih šolah, ki so vrh tega večinoma še preobremenjeni, v predavanju ali razlage, ki jih bolj ali manj popestrujejo s primeri iz družbene prakse. Zato je pouk dostikrat preveč teoretičen, neživljenjski in za učence nezanimiv. Presenetljivo je, da je bil predmet vsešč učencem poklicnih šol s periodičnim poukom, kjer je učitelj z njimi obravnaval konkretne primere iz delovne sredine, v kateri so učenci opravljali šestmesečno prakso.

Učitelj bi moral učence spodbuditi k pogovoru o dejstvih, ki jih poznajo in imajo do njih osebni odnos. Z izražanjem mnenj, stališč, sodb in prepričanosti, s srečevanjem mnenj učencev in učitelja se oblikuje in vzgaja mlad človek. Od osebnosti učitelja, njegovega pedagoškega in človeškega odnosa do učencev je odvisno, koliko bo pouk pristen, koliko pa »šolski«. Učitelj bi moral s svojim načinom dela doseči, da bi se postopno obrnila stara praksa, ko v šoli vprašuje le učitelj, ki odgovor ve, ne pa obratno.

Poseben problem v kranjskih srednjih šolah predstavlja samoupravljalna praksa učencev. Ta je v učnem načrtu posebej izpostavljena, da bi učitelj resnično dal predmetu tudi življenjsko, aktualno dimenzijo. Če jo izpusti, kar se vse prerado dogaja, ni vedno kriv le sam, ampak tudi sredina, v kateri dela. Dejstvo je, da imajo družbeno aktivni učitelji samoupravljanja in temeljev marksizma pri uresničevanju prakse in pouka veliko več uspehov kot učitelji, ki ne prevzemajo samoupravnih in političnih nalog.

Prav gotovo pa učitelji ne izkoristijo vseh možnosti za samoupravljanje v lastni šoli, v kateri bi se morala odražati tudi vloga drugih učiteljev in vodstva šole pri samoupravnih vzgoji mladih.

Nenazadnje je samoupravni položaj učencev odvisen tudi od njih samih. Učenci bi se morali boljše

organizirati, bolje bi morale delati osnovne organizacije ZSMS, bolj aktivni pa bi morali postati tudi delegati učencev v samoupravnih organih šole.

Iz obširne ocene torej veje spoznanje, da pouk predmeta samoupravljanje in temeljev marksizma v srednjih šolah kranjske občine, čeprav je bil uveden že pred osmimi leti, še ne dosega pričakovanj. S slabostmi se bodo morali jeseni temeljito spoprijeti v šolskih osnovnih organizacijah zveze komunistov in hkrati oceniti, v kolikšni meri se, povezano s po-

ukom, uresničuje samoupravna praksa učencev.

Komite občinske konference ZKS Kranj je ob pretresu ocene posebej opozoril na preobremenjenost učiteljev pouka samoupravljanje in temeljev marksizma. Le trije od sedemnajstih učiteljev imajo namreč po 23 ur pouka na teden, kolikor največ dovoljuje zakon o usmerjenem izobraževanju. V šolah in še posebej v osnovnih organizacijah zveze komunistov bo potrebno posvetiti več pozornosti tudi višji kvalitetni ravni pouka prek stimulativnega nagrajevanja učiteljev, ustvarjanja bolj materialnih pogojev za njihovo delo v sodobno opremljenih učilnicah ter prek kritičnega odnosa do njihovih napak.

H. Jelovčan

Postoj, dragi »tranzitnik«

Tiste osebe, ki nam poleti prinašajo devize, smo postrojili v več kategorij in o vsaki vrsti smo pripravili na slehernem maratonskem posvetu, ki je obvezno tik pred sezono v čisto praznem hotelu, na široko razpravljati.

Tiste osebe, ki prifrčijo k nam, ki se potijo v pločevini na mejah ali pridružio v klimatiziranih avtobusih, delimo na: agencijske, domače, tuje, zdomske, izvenpenzijske, stacionarne, tranzitne in kaj vem še kakšne prinašalce mark, dolarjev, šilingov in frankov. Vsak poletni kategorik pa po našem mnenju terja drugačen pristop in drugačne metode, ki jih v prakso še nismo uvedli, srčno pa si želimo, da bi jih.

Omejimo se danes – zato, ker smo na Gorenjskem – na tranzitne goste, na tiste mimo Gorenjske se vozeče devizne imetnike, ki kar naprej mimo naših lepot pritiskajo na plin in jim še na kraj pameti ne pade, da bi se kje zaustavili, nam pustili marko ali dve in rekli: »oh, sehr schön«. Se bomo prišli.

Ko se tuja registrska tablica prerine mimo vseh domačih skofetarjev na Podkorenu, se najprej z grozo prijemlje za glavo, kajti prve tri kilometre »szaflikanegas« asfalta zbujajo strah in grozo. Obvoznica mimo Kranjske gore vodi pač mimo, kljub velikim tablam, da je Kranjska gora turistični kraj – kdo bi to razumel! Kdo bi vedel, da je res lepa! Kranjskogorci za »tranzitniki« lahko le vzdihujejo in čenčadi kakšen tranzitni gost le zaide vanjo, je razočaran. Tekšen gost ne terja zrezka in solate, želi si domačih specialitet, takšnih, ki jih lahko dobi le tu: razen redkih zasebnih izjem vsi hoteli kaj značilno domačega ne premorejo, ker nimajo domačih kuharjev, ki bi znali skuhati polento in žgance.

Jeseniška občina, kot smo slišali, je bila letos tik pred zdajci silno fleksibilna: z lučjo pri belem dnevu so iskali tiste, ki bi bili pripravljeni

ob cesti nuditi tranzitnim gostom požirek ali dva.

Našli so jih nekaj, a je velika uprašanje, če ta stvar ob cesti, ki stoji tudi na Peračici, nosi kaj dosti deviznega evenka. Družbi, namreč.

Škofi Jesenice ni, da bi govoril. Sleherni motorizirani gost si jih želi čimprej otresti, saj komaj vijuga skozi ozka grla. Še pomnimo, da je v restavraciji Turist na Javorniku nekdanj ob času kosila dšalo po zrezkih in čevapčičih, danes ni pred restavracijo domača nobenega tuje-ga turista več. Enostavno – drujjo mimo.

Drujjo tudi mimo Žirovnice, kjer so še dobre gostilne, drujjo mimo Lesc, kjer so še dobre specialitete, da ne govorimo, da drujjo tudi mimo Bleda. Brzijo mimo Podvina, Črni-ca, da bi na koncu po obvoznici obšli tudi Kranj.

Ni in ni mi jasno, čemu vsa ta sestankarska prizadevanja in ekspertize o tem, kako bi zadržali tranzitnega gosta. Če se danes trkam po prah in pravimo, da smo postavili nekaj obcestnih okrepečevalnic, smo po majem, – dopuščam, da tudi zmotnem – prepričanju storili bore-malno ali nič. Res je, da iz malega raste veliko, a to je vendarle tako zelo zelo malo...

Gorenjska se enotna in le tako učinkovita svetu sploh ne zna prodajati, še manj tranzitnemu gostu, ki je ne pozna in je ne more poznati. Nikomur ne pade na pamet, da bi s skupno pismeno ponudbo že na meji pomohl rozniku – tranzitniku turistično Gorenjsko pod nos, v taki obliki, da mu bo zadisala po čisto posebnih, za ta predel značilnih jedeh in lepota. Če bo že na začetku šoparil, si morda poreče, da se nazaj grede oglasi in si tu stvar ogleda.

Če bo imel ali če ima kaj evenka z denarnici še za tranzitne pohode, pa je čisto druga pesem. Tista, ki se zajoje pu notah o kvalitetni strukturi ali o standardu gosta, ki se prihaja k nam...

D. Sedej

Dragocen prispevek zgodovinopisju

Ob 80-letnici gasilske dejavnosti in obstoja društva je Gasilsko društvo Stražišče izdalo kroniko, ki se vrača k začetkom krajevnega gasilstva in prikazuje njegov razvoj do danes - Gradivo je zbral in ga pripravil za objavo Matevž Oman - Zbornik je dragocen prispevek krajevemu zgodovinopisju

Stražišče - Ko je pred kratkim gasilsko društvo iz Stražišča praznovalo 80. obletnico svojega obstoja, je odbor za pripravo praznovanja sklenil izdati zbornik, ki naj bi obsegal dolgoletno zgodovino obrambe pred požari. Odboru je načeloval predsednik Matevž Oman, ki je prevzel zahtevno nalogo zbiranja gradiva o razvoju stražiškega gasilstva. Izdajo knjižice so finančno podprle nekatere delovne organizacije in večina zasebnih obrtnikov iz Stražišča.

Knjižica na petdesetih straneh z besedo in sliko doživlja začetke vaškega gasilstva, hkrati pa zajema tudi sliko živahnega političnega, gospodarskega in družbenega utripa tedanjega časa. Tudi začetki gasilstva so povezani z burnimi strankarskimi dogajanjem. Gasilci so sicer ne-nehno poudarjali, da niso politična

organizacija, vendar so bili ves čas tesno povezani z napredno stranko ali pa so vsaj delovali v duhu njenih idej. Najbližji so ji bili, ker so se zavzemali za socialne reforme in zaščito delavstva. V Stražišču je namreč vse do vojne 1941. leta životalo večinoma ubožno prebivalstvo, ki je izdelovalo sita, delalo na posestvih premožnih kmetov ali pa so se zaposlovali v tkalnicah. Revni sitarji, ki jim je plamen leto za letom uničeval lesene kočice, so bili prepušeni grenki usodi ubožančev. Enega najhujših požarov, ki je uničil sto hiš in uničil streho mnogim revnim bajtarjem, omenjajo tudi Ljubljanske novice iz leta 1866. Nekaj let kasneje, ko so imeli »gasilnice«, se Strašani niso več nemočno bali požarov. Leto 1902. namreč štejejo za začetek vaškega gasilstva.

Razvoj te dejavnosti je avtor razdelil na tri ključna obdobja. Od začetka do leta 1940 je kronika sila pestra. Že od prvih dni so se gasilci razen svoji osnovni dejavnosti posvečali tudi kulturi, ki je bila naravnana družbeno napredno. Seveda so tudi veselili že tedaj dali vidno mesto. Prva leta so ustanovili tudi bolniško blagajno, iz katere so izplačevali nekakšne socialne podpore obolelim članom. Posebej se avtor brošure posveča obdobju NOB, ki ga je prikazal s portreti petnajsterice med vojno padlih gasilcev. Povojno obdobje izgrajevanja in obnavljanja je tudi stražiškemu gasilstvu vtisnilo svoj pečat.

Poleg zanimivih podatkov, ki razen zgodovine gasilstva obujajo tudi utrip življenja minulih 80 let, je avtor iztrgal pozabi tudi nekaj značilnih fotografij in dokumentarnih fragmentov, ki pričajo o nekdanji in sedanjih družbi. Knjižica ni le dragocen prispevek k zgodovini gasilstva, temveč nasploh predstavlja zgodovinski dokument o nekem obdobju, načinu življenja in družbenih tokovih, ujetih v vaški okolici. Sicer pa je gasilstvo eno najbolj humanih dejavnosti. Matevž Oman je opravil veliko delo, saj je obudil vrsto pričevanj, ki bi se sicer izgubila pod prahom pozabe.

D. Z. Žlebir

Ob spremljavi Staneta Bitežnika in ansambla Delirij je nastopila tudi Katja Razinger. - Foto: J. Kikel

Prireditev tržiške glasbene skupine

Revija tržiških glasbenih amaterjev je postala že kar tradicionalna - Letošnja je bila sestavljena iz treh zaokroženih delov - Žal še niso sodelovali vsi, ki se v tržiški občini ukvarjajo z glasbo

Tržič - Junija so člani Glasbene mladine Tržič in Zveze kulturnih organizacij pripravili revijo tržiških glasbenih ljubiteljev, ki je v šolo v Bistrici privabila ne le veliko obiskovalcev, pač pa tudi precejšnje število sodelujočih skupin in posameznikov, ki se v občini ukvarjajo z glasbeno dejavnostjo.

Večer je bil sestavljen iz treh delov. V prvem delu so se predstavili mladi glasbeniki tržiške glasbene šole, ki so izvedli klasična dela na kitari, violini in klavirju. Med mlajšimi so to bili Barbara Benedik, Tatjana Dobrin in Boštjan Bitežnik, med nekoliko starejšimi mladinci pa so nastopili Maja Kolar, Mitja Perko in Boštjan Lazukovič.

S posebno zanimivimi točkami so se predstavili Marjeta Pagon na citrah s skladbo Tretji človek, citrška skupina Pobratenje s slovenskimi narodnimi pesmimi in duo Vladimir Čanak in Robert Šmitek na bobnih, ki sta predstavila lastno skladbo.

Drugi zaokroženi del so sestavljali ansambel Notranji glas, ki je s svojo rock zasedbo in številčnostjo, ki je prava redkost za take skupine, pred-

stavil dve skladbi iz rock and roll žanra s primesjo orientalne folklorike; ansambel Delirij je nastopil z lastnimi skladbama Rdeča kapica in Ko gledam v nebo, Katja Razinger, petošolka, pa je ob spremljavi Staneta Bitežnika, pobudnika revije, predstavila skladbi Vsaj malo miru in Dravski most. Njen glas je bil prava osvežitev za prireditev.

Zadnji del, žal, najkrajši, so sestavljali člani tria Andreja Pivka s slovenskimi narodnozabavnimi vižami.

Prireditev, ki je bila s pomočjo osnovne šole heroja Bračiča v Bistrici vzorno pripravljena, je tako postala že kar tradicionalna akcija Glasbene mladine Tržič in Zveze kulturnih organizacij Tržič. Vsi sodelujoči so prejeli priznanje za nastope in se domenili, da bo podobna prireditev tudi prihodnje leto.

Gledalci so revijo in glasbenike lepo sprejeli ter obžalovali, da se niso predstavili resnično vsi, ki se v občini ukvarjajo z glasbo. Predvsem so pogrešali člane Pihalnega orkestra in mlade tržiške pevce.

B. Kuburič

Uspešna gledališka sezona

Številne ponovitve iz leta v leto utemeljujejo kranjsko gledališče - Nove »zadolžitve« Prešernovega gledališča - Odprtost gledališča pogoj za razvoj - Odmevnost kranjskih predstav presega pokrajinske meje

Kranj - Vrata vseh slovenskih gledaliških hiš se v teh dneh zapirajo, gledališča se selijo v odprte prostore poletnih prizorišč. Delovni rezultati so v večini slovenskih gledališč kljub nezavidljivi finančni situaciji dobri. Med slovenskimi gledališči je v zadnjih letih svoj »preporod« doživelo prav kranjsko gledališče. Predlanska sezona je bila zanj izjemna, tako da je gledališče v pravkar zaključeno sezono vstopalo z bojznijo: ali bo uspelo obdržati visoko raven? Vsekakor lahko zapišemo, da je bila letošnja gledališka sezona po intenzivnosti nadaljevanje preteklih odličnih sezon.

V igralnem obdobju 1981/82 je Prešernovo gledališče uprizorilo šest premier (dve za odrasle, dve za otroke in mladino ter dve lutkovni uprizoritvi) ter ponovilo pet predstav iz preteklih sezon. Število ponovitev lastnih predstav se je v primerjavi s prejšnjo sezono celo minimalno dvignilo. 171 ponovitev lastnih predstav uvršča kranjsko polpoklicno gledališče celo med poklicnimi gledališkimi hišami visoko, na primer, pred celjsko, goriško, mladinsko gledališče, pred Hrvatsko narodno kazališče iz Zagreba.

Med 171 ponovitvami je bilo 85 ponovitev predstav za odrasle, 31 za otroke in mladino ter 55 lutkovnih ponovitev. Velik del predstav je Prešernovo gledališče odigralo na gostovanjih. Domala vse predstave so bile pokazane v Ljubljani, gledališče je gostovalo v Zagrebu, Mariboru, Novi Gorici, torej v centrih z močnim kulturnim utripom.

Ob lastnih predstavah Prešernovega gledališča ne smemo pozabiti na gostujoče ansamble v Kranju; 19 različnih gostovalnih predstav je doživelo 53 ponovitev. Številne gostovalne predstave v Kranju ter gostovanje kranjskega ansambla drugod dokazujejo pravilno ustvarjalno odprtost kranjskega gledališča.

Ob gledaliških predstavah pa je bilo v Prešernovem gledališču še 63 različnih prireditev kot so literarne večeri, proslave, gledališke ure in podobno.

Ze pred leti je kranjsko gledališče šolskim kolektivom ponujalo brezplačne gledališke ure, ki bi se lahko vključile v vzgojni proces. Na žalost odziv ni bil dober. V tej sezoni so se šole zaradi novih programov »moralne« odločile za gledališko vzgojo in zahvaljujoč lastni iniciativi gledališča so bile te ure zanimive in informativne. Ostalo pa je seveda vprašanje, kdo bo v prihodnje to novo »zadolžitve« gledališču plačal. Gledališče je življenjsko zainteresirano, da so gledališke šolske ure strokovno pripravljene ter naslonjene predvsem na tiste kadre, ki jim gledališče ne pomeni zgolj ljubiteljske »dejavnosti«.

V pretekli sezoni je sicer gledališče dobilo nekaj »nizkih udarcev« (selektorski izbori pri lutkovnem festivalu in podobno) zaradi privatizacije, ki smo ji priča, vendar pa tudi ti niso mogli preprečiti prodora kranjskega gledališča v širši kulturni prostor. Dokazov za to je veliko, najpomembnejši pa so gotovo zanimanje drugih gledališč za skupne uprizoritve, za enakopravno gostovalno politiko (izmenjave s Primorskim dramskim gledališčem), pozornost najjavnega avditorija TV gledalcev za delo kranjskega gledališča ter kritični zapisi v jugoslovanskem tisku in revialnem tisku.

Za kranjske gledalce bo gledališče v poletnih mesecih »mirovalo«, toda

za zaprtimi vrati že tečejo priprave in vaje za predstave, ki jih bo gledališče ponudilo občinstvu v naslednji sezoni. Program, ki ga je sprejel umetniški svet gledališča, obeta v naslednji sezoni vrsto zanimivih uprizoritev, med njimi, tako kot v preteklosti, tudi krstne uprizoritve slovenskih dramskih besedil. Prek 62.000 gledalcev v pravkar zaključeni sezoni obvezuje!

M.L.

Iskrin folklorni utrip

V petih letih je folklorna skupina Iskra naštudirala vrsto izvirnih gorenjskih, goriških in primorskih plesov - Kljub napornim vajam in številnim nastopom zagnanost in številčnost skupine raste - V Iskri dobri pogoji za delo in kvaliteten razvoj

Kranj - Kako prešeren je vrisk gorenjskih fantov, ko ob poskočni polki zavrtijo dekleta in trdo udarijo s petami ob tla, kako razposajeno nagajivi so, ko se oglasi pesem Goričke in kot naše morje valujoči, ko si nadenejo primorske narodne noše. Stoletno izročilo dedkov in babic živi v mladih, ki jim nista mar le disco in rock. Spoštujejo in negujejo izvorno slovensko pesem in ples.

Folklorna skupina Iskra, ki se je pred petimi leti rodila iz predoseljске z dolgoletno tradicijo, je zrasla v eno najbolj množičnih in kvalitetnih na Gorenjskem. Odkar dela v okviru komisije za kulturo pri konferenci osnovnih organizacij zveze sindikatov Iskre, ima neprimerno boljše pogoje za kvaliteten razvoj.

Začeli so z gorenjskimi izvirnimi plesi, ki pa jim dolgo niso bili dovolj. Tako so se poskusili še z goriškimi in potem s primorsko šagro, ki so jo pred kratkim postavili na oder.

»Duše« folklorne skupine Iskra so Marija Senk, predsednica, Joža Senk, umetniški vodja, in Franc Žižmund, ki se ukvarja največ z organizacijo. Seveda so pomembni vsi v skupini, glasbeniki in plesalci. Teh je zdaj že prek štirideset, največ Iskrašev pa tudi delavcev od drugod in učencev. Skupina se je od začetnih nastopov krepko pomladila, le nekaj »starih« še vztraja, in, kar je posebno razveseljivo, stalno pridobiva nove člane.

Shajajo se dvakrat na teden na vajah v kulturnem domu v Britofu. Kot zatrjujejo, jim ničesar ne manjka. Le prostor za spravilo noš bi še

potrebovali pa kakšnega klarinetista in violinista.

Skupino odlikuje dobro medsebojno razumevanje, ki je ob trudu, ki ga vsi po vrsti, tudi najmlajši, kažejo, osnovni pogoj za napredek. Kljub sproščenemu vzdušju pa ne trpijo nediscipline in neresnosti. Kdor ni pripravljen slediti skupnim ciljem, med njimi nima česa iskati. Vaje in nastopi namreč utegnejo včasih postati prav naporni, spodrsrljavev pa si tudi ne upajo privoščiti.

Tako kot so po finančni plati člani folklorne skupine tesno povezani s tovarno Iskra, uspešno sodelujejo tudi z občinsko zvezo kulturnih organizacij. Ta jih vključuje predvsem v programe nastopov.

Slovensko folkloro so, na primer, lani predstavili na ohridskem festivalu, kjer so poželi vse pohvale, gostovali so v več bosanskih krajih, v Postojni, kjer so se povezali s tamkajšnjim turističnim društvom, pogosto pa jih pot zanese tudi na turistični Bled. Vsak drugi ponedeljek plešejo in igrajo v hotelu Park. Seveda jih ne manjka tudi na vseh Iskrinih proslah. Povsod, kamor jih povabijo, r. li gredo. Enega zadnjih pomembnejših nastopov so imeli konec tega tedna na folklornem festivalu v Djakovu.

Medtem ko večina ljubiteljskih kulturnih skupin med poletnimi meseci zaspi, s folkloristi Iskre ni tako. Dovolj jih je, da kljub dopustom lahko nastopajo. Predvsem tudi zato, ker so jim domači plesi v veselje.

H. Jelovčan

MODA
Trgovsko podjetje
ELITA KRANJ

Obnovljena prodajalna MAJA, Prešernova 11 bo ponovno odprta danes, v petek, 9. julija 1982.

MAJA je specializirana prodajalna za ženske modne pletenine, pleteno konfekcijo, ženske bluze, žensko perilo in kopalke.

Nakup pletenin po nižjih cenah nudi oddelek PLETENINA v Jenkovi ulici 1 (poleg prodajalne BABY).

ISKRA - INDUSTRIJA ZA ELEKTRIČNA ORODJA KRANJ p. o.
Savska loka 4

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke delovne organizacije ponovno objavlja prosta dela in naloge

1. DVEH ČISTILK za čiščenje proizvodnih prostorov
2. VEČ STRUGARJEV, ORODJARJEV, REZKALCEV ALI BRUSILJEV
3. DIPL. ING. STROJNIŠTVA ALI ING. STROJNIŠTVA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: zaželena končana osnovna šola, starost nad 18 let;
- pod 2.: končana poklicna šola ustrezne smeri, zaželena delovne izkušnje;
- pod 3.: končana II. ali I. stopnja fakultete - tehnološka smer, zaželene delovne izkušnje.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Iskra - Industrija za električna orodja Kranj, Savska loka 4, 64000 Kranj, Splošno-kadrovsko področje.

Kandidate homo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju poudb.

RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR

BURNA PEKINSKA LETA

5

O dogajanjih na Kitajskem so nas vrsto let poučevala prej novinarska ugibanja kot dejstva, zdaj pa poznamo tudi resnico

Po aferi Lin Biao septembra leta 1971 se je armada spet zbrala in ko je septembra 1976 umrl predsednik Mao Zedong, je bila bolj homogena telo kot partija. Očitno se radikali, ki so spletkarili po salonih Maove žene Jiang Qing, tega niso v zadostni meri zavedali. V bistvu so krizno situacijo, ki je nastala po smrti predsednika Mao Zedonga, presekali vojaki. V tistem obdobju so kot kompromisno osebnost podprli Hua Guofenga.

»ZASLUŽNI NASLEDNIK MAO ZEDONGA«

Prejšnja politična kariera Hua Guofenga ni dajala slutiti, da bo postal prvi človek Kitajske. Trideset let svojega političnega delovanja je preživel v rodni provinci Hunan, ki v kitajskih razmerah ostaja obrobna, čeprav ima okrog 50 milijonov prebivalcev. Hua ni bil ne ideolog ne strateg ne politični praktik vsedržavne razsežnosti. Skratka, ni bil osebnost, ki se vzpenja na hierarhični lestvici po zaslugi lastne energije in dinamike, marveč tipičen primer kadrar - Kitajci mu pravijo **ganbu** - ki nima na sebi nič karizmatičnega, za mnoge privlačnega ali razburjivega. Vse, kar je dotlej dosegel, je dolgovoln naklonjenosti predsednika Mao Zedonga, ne pa dinamiki lastne osebnosti. Bil je premlad, da bi bil med ustanovitelji partije ali med borci Dolgega pohoda, pa hkrati prestar, da bi ga vrgla na površje kulturna revolucija, kot je na primer šanghajskega delavca Wang Hongwena, enega od štirih stebrov »tolpe četverice«. Skratka, bil je človek med dvema generacijama in med dvema političnima linijama partije, kar je bila vsekakor prednost, ko so iskali kompromisno osebnost.

Zakaj je torej predsednik Mao Zedong poskrbel za njegov hitri vzpon od voditelja v provinci do pomembne osebnosti v Pekingu, ko je bilo očitno, da se ne more meriti z nobeno od zgodovinskih osebnosti revolucije? Ena razlaga pravi: ker je bil šibek, je bil ranljiv, Pekingu je bilo moč z njim manipulirati, in če bi bilo treba, bi se ga lahko brez težav in pretresov, tako rekoč neopazno, tudi znebili. Ko je Hua Guofeng februarja 1976 postal podpredsednik vlade, so zlobni jeziki v kitajskem glavnem mestu govorili: »Ob imenovanju je že nosil glavo v žepu.« Nemara mu je pomagalo politično preživeti vse spletke tudi to, da je nastopal zelo skromno, vedno pripravljen več poslušati in manj govoriti. Vsekakor pa bi bilo zgrešeno misliti, da Hua ni bil dober taktik.

Po strmoglavljenju zločinske četverice si je, kot se reče, nataknil klobuk, prevelik za njegovo glavo. Dne 8 oktobra 1976 je s temile besedami naznanil, da bo predsednik Mao počival v mavzoleju na trgu Tien An Men: »Da bi za vse večne čase počastili spomin predsednika Mao Zedonga...« Čez nekaj dni pa je ministarstvo za gradnjo mavzoleja stala nekajkrat več kot veliki most čez reko Yangzi... in to v času, ko je bila dežela na robu gospodarskega zloma. Nekdo mu je s to informacijo, ne glede na to, ali je bila resnična, grdo podstavil nogo. Kovarstvu je bilo treba dodati samo še omembo, da so Zhou Enlajja po njegovih želji skromno upepelili, njegov pepel pa raztresli po kitajski domovini, in učinek podatka, ki je prišel iz

ministrstva za gradnjo, je moral Hua Guofeng za prve dni opozoriti, da mu ne bo z »ročicami poslanca«. Hua pa se je, gledano retrospektivno, prenačil tudi pri svoji drugi odločitvi. Sklenil je, da bodo na hitro izdali peti zvezek zbranih del Mao Zedonga, sam pa je kot vodja redakcijskega odbora poskrbel, da so bila izbrana za to publikacijo tista Maova dela, ki jih je moč razlagati, kot da so naperjena proti nekdanjemu predsedniku republike Liu Shaoqiju. Huaju se je to odlično posrečilo, toda v njegovo škodo. Po popolni rehabilitaciji Liu Shaoqija je postal peti zvezek Maovih zbranih del politično obremenilni argument zoper Hua Guofenga!

Zagrešil je še eno politično nesrečno potezo: skušal si je ustvariti svoj mali kult osebnosti. Samo v prvih šestih mesecih leta 1977 je bilo v Renmin Ribao 91 velikih portretov stoječega Hua Guofenga, poleg tega pa še njegove skupinske slike s kitajskimi voditelji ali tujimi diplomati; v istem obdobju je vodilni pekinški časnik objavil 61 člankov, v katerih je bil govor izključno o zaslugah Hua Guofenga. Četrtnina teh prispevkov je prišla iz njegove rodne province Hunan. Besednjak v teh člankih je bil vse prej kot pravičen za čas, ko je Kitajska po pretresih kulturne revolucije in po obračunu s tolpo četverice v hudih krčih iskala pot h kolektivnemu vodstvu: »genialni marksist-leninist«, »zaslužni naslednik Mao Zedonga«, naš svetli zglede pri proučevanju misli predsednika Mao in podobno. Toda na začetku leta 1978 je to besedišče čez noč izgnilo s stolpcev kitajskega tiska. Nekateri so že takrat po tej spremembi v tonu pisanja razbrali, da »se Deng Xiaoping vrača«. Do odločilne spremembe v škodo Hua Guofenga pa je prišlo na koncu leta 1978.

NAPAČNA STRATEGIJA

Oktober 1979 je pekinški tisk poročal o incidentu, ki je bil star že eno leto. Šanghajski študent na pekinški partijski visoki šoli Wang Liben je namreč 29. decembra 1978 napisal Hua Guofengu pismo, v katerem ga je opozoril, da zganjajo okoli njega kult osebnosti. Na podlagi tega pisma je odšla v komuno Rdeča zvezda v predmestju Pekinga komisija in odkrila, da so v tej komuni organizirali posebno razstavo. V vitrinah so bili razstavljeni predmeti, ki jih je kdaj uporabljal Hua Guofeng in kosi opreme, ki se jih je Hua ob svojem obisku v komuni samo dotaknil. Čez nekaj tednov je Hua ukazal, naj ta mali osebni muzej uničijo.

Hua Guofeng je v svojih političnih predvidevanjih računl na 60 ali 70 odstotkov zmernih radikalov in na 40 ali 30 odstotkov revolucionarnih veteranov; številke o tem razmerju so namreč različne. Skratka, po poznejših ocenah se je Hua pripravljaj na pozicijsko politično vojno v novem vodstvu. Toda strategija tega političnega boja se je čez noč spremenila, pozicijsko strategijo je zamenjala strategija gibanja.

Prvi sunek: boj za politično vrnitev Deng Xiaopinga. Hua Guofeng je skušal zategniti vajeti - in je rundo izgubil. Okrog sebe je zbral ostanke zmernih radikalov in izgubil pobudo v drugi rundi, ki je sledila: rehabilitacija Liu Shaoqija. Te politične bitke ni ne organiziral ne predvidel, pač pa je v njej pustil »veliko perja«. In že je bila na pragu tretja politična bitka, katere uradno označeni cilj je bil, postaviti osebnost predsednika Mao Zedonga v pravi prostor revolucionarnega obdobja, dati priznanje njegovim zaslugam in oceniti njegove napake. Z drugimi besedami, kritična ocena vse Maove politike po proglasitvi LR Kitajske, ne samo tiste iz obdobja kulturne revolucije.

»Da' za vse, kar je rekel predsednik Mao...« »Da' za vse, kar je napisal predsednik Mao...« Maoizem je postal edini argument Hua Guofenga, statičen in protisloven. Na eni strani je predsednik nastopal kot zmagovalec nad tolpo četverice, na drugi strani pa je hotel zabrisati vsako zvezo med četverico in predsednikom Maom. To je seveda vznejevoljilo ostanke radikalne skupine, ki so politično preživeli padec četverice.

Protislovna je bila tudi politična ocena Hua Guofenga o kulturni revoluciji: 70 odstotkov tistega, kar je dala kulturna revolucija, je pozitivno, 30 odstotkov negativno. Za vse kar je prinesla kulturna revolucija pozitivnega, gre zasloga Mao Zedongu, za vse negativno* so odgovorni Lin Biao in tolpa četverice. Taka ocena, ki je veljala skoraj tri leta po Maovi smrti, je bila nevzdržna spričo procesa, ki se je začel na Kitajskem po padcu četverice.

Očitno pa Hua Guofeng ni doumel bistva tega procesa in najbrž tudi ni poznal silnic, ki so v njem delovale.

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(33. zapis)

Sprva sem nameraval s tem zapisom stopiti že k razvalinam starega gradu vrh Smedniškega hriba - kajti pot me je v prejšnjem zapisu pripeljala prav pod njegovo vzhodno. Toda, spričo pomembne obletnice, se bom raje podal na Rašico nad Gameljni. Tam je bil pred 41. leti organiziran oborožen upor proti nemškemu okupatorju. Bilo je konec junija leta 1941, ko so se mladi naprednjaki, zavedni Gorenjci iz Pirnič, Tacna, Sentvida, Vižmarij, Gameljn in Rašice, zbrali na prvem sestanku. Na njem so razpravljali, kdo bo šel v partizane, kdo bo organiziral aktiviste OF po vaseh, ki naj bi zbirali orožje, opremo in hrano. Hkrati pa naj bi tudi pridobivali ljudi za odpor proti okupatorju. Kot posebno nalogo, so si zadali, bedeti nad sovražnikovim početjem, zbirati podatke o njegovi moči in njegovih namerah. - Rezultat tega prvega zborovanja je bila ustanovitev partizanske skupine na Šmarni gori. Bilo je to 14. julija 1941. Le-ta si je kmalu nato uredila taborišče na Rašici in se pričela imenovati Rašiška četa. V štirinajstih dneh je imela v svojem sestavu že 56 borcev in bork.

Njen prvi poveljnik je bil domačin Stane Kosec, politikomisar je bil Mile Spacapan. V vodstvu čete sta bila še Miha Novak in Maks Pečar. Slovensna zaprisega pred četno zastavo (na eni strani slovenska trobojnica z izvezenim napisom »V boj za svobodo«, na drugi strani, na povsem rdeči podlagi so bili izvezeni srp, kladivo in peterokraka zvezda.)

PARTIZANSKA ZAPRISEGA

Rad bi ta priložnostni zapis o prvih partizanih na področju Šmarne gore in Rašice popestril z objavo ene od prvih partizanskih zapriseg.

Šesti člen partizanskega zakona iz srede julija 1941 je določal, da se prisega glasi takole:
Jaz, partizan osvobodilne ljudske vojske slovenskega naroda, ki se ob hoku slavne Delavsko-kmečke Rdeče Armade Sovjetske zveze ter ostalih za svobodo se borečih narodov borim za osvoboditev in združitve slovenskega naroda, za bratstvo in mir med narodi in med ljudmi, za srečnejšo bodočnost delovnega ljudstva, prisegam pred svojim narodom in svojimi sobojevniki: da bom oddal vse svoje sile in vse svoje sposobnosti osvobodilni stvari slovenskega naroda, delovnega ljudstva ter vsega naprednega in svobodoljubnega človeštva v sveti vojni proti fašističnim tlačiteljem in barbarom; da ne bom zapustil partizanskih vrst, v katere sem prostovoljno in zavestno vstopil, in ne bom odložil orožja do popolne zmage nad fašističnimi okupatorji, do popolnega uresničenja velikega osvobodilnega cilja slovenskega naroda.

Prisegam, da bom v boju za te velike osvobodilne cilje s svojo krvjo branil čast in nedotakljivost naše partizanske zastave in da bom, če bo potrebno, žrtvoval tudi svoje življenje.
Za svobodo v boj!

AKCIJA RASIŠKE ČETE

Spričo maloštevilnosti se naši borci niso spuščali v večje spopade z okupatorjevimi oboroženci. Skoraj vsi so imeli bolj gverilski značaj. Tako so požgali žito, ki si ga je prilastil okupator v Smartnem, požgali so tudi kozolce, v katerih je sovražnik sušil letino, ruvali so telefonske drogove in razstrelili električni razdelilnik v Crnučah. Poskrbeli so tudi za kaznovanje narodnih izdajalcev, okupatorjevih sodelavcev. Seveda pa so nenehno iz zased napadali nemška vozila in tako močno vzevirjali sovražno soldatesko.

Okupator se je seveda kar brž po svoji okrutni navadi maščeval: ker borcev ni mogel doseči, je streljal talce... Pet v Spodnjih Gameljnah, pet pri Vodichah.

POŽGANA VAS

Ko pa so partizani pobili vso petčlansko posadko izvidniškega avtomobila, ki je vohunil po Rašici, so se Nemci odločili, da zatro odpor s tem, da uničijo partizanom preskrbovalno bazo - to je vasico Rašico, ki leži visoko na pobočju hriba.

Dne 20. septembra 1941 je prišla v vas večja nemška enota, ki je najprej signalna vse prebivalce na sredo vasi in jih takoj odpeljala v zbirno taborišče v Sentvid, v poslopje bivše škofijske gimnazije.

Potem pa so Rašico požgali do tal... Bila je to prva slovenska požgana vas v drugi svetovni vojni! Kmalu zatem so se Rašica pridružile še druge požgane gorenjske vasi: Dražgoše, Radovna, Kokra, Koreno, Bistrica, Hrastnik pod Limbarsko goro, Jamnik in še cela vrsta večjih in manjših gorskih zaselkov.

Starejši Ljubljančani se še dobro spominjajo oblakov dima, ki so se vrtinčili nad gorečo Rašico - strahoten prizor je bil iz Ljubljane dobro viden. Morda je okupator hotel tudi srce slovenstva oplasti in zatreti misel na sleherni odpor? Dosegel pa je prav nasprotno: požig Rašice je okupatorjeve namere in nagibe le razgalil. Pesti v okupirani domovini so se le še bolj stisnile.

obramba

16 Radovan Timotijević

I. DESANT NA DRVAR ALI SKOK V PRAZNO

Štab 8. udarnega korpusa je bil v Malem Tičevu. Njegova 9. dalmatinska udarna divizija je bila razporejena južno od Drvarja in zanj so menili, da bi utegnila v odločilnih trenutkih poslati svoje brigade na pomoč 6. liški diviziji in tako ogroziti padalce v Drvarju. Za to našo divizijo so misli, da ima kakih 1800 borcev in da bo ogrozila cesto iz smeri Livna proti Bosanskemu Grahovu, po kateri naj bi prodirale SS-enote.

Na koncu tega dela poročila je general von Grolman dodal, da s pogostim in močnim bombardiranjem iz zraka ni uspelo prekiniti železniškega prometa na progi Drvar-Mlinišće-Sipovo in da tudi telefonske zveze na osvobojenem območju zahodne Bosne niso pretrgane. Te zveze so napeljane proti Martin Brodu, Bosanskemu Petrovcu in Bosanskemu Grahovu.

V Rendulicevem štabu so ocenili, da imajo naše divizije in brigade na ožjem območju Drvarja kakih 12.000 borcev. V tej številki so upoštevane tudi bojne sile, ki bi jih bilo mogoče hitro pritegniti k obrambi Vrhovnega štaba v Drvarju.

obramba

Takšna je bila podoba tega vojskovališča po ocenah Nemcev v štabu 2. oklepne armade v Vrnjački Banji. Njihove ocene so bile največkrat napačne, saj je nemška obveščevalna služba lahko dobila svoje agente le v četniško-ustajških vrstah in ti agenti so vselej poročali tisto, kar je njim in Nemcem še najbolj ustrezalo.

PRVA NOVICA O DESANTU

Medtem ko se v Rendulicovem poveljstvu kar najbolj konspirativno pripravljajo na »Konjev skok«, so naši dobili prve podatke o njem na nasprotnem koncu Jugoslavije. V tistem času se je obveščevalni center slovenskega Istrskega partizanskega odreda zadrževal pri Vatovljah v Brkinih.

Šef tega obveščevalnega centra je bil Maks Tomažič-Stanko, ki so ga tja poslali iz štaba 7. korpusa z namenom, da organizira obveščevalno službo proti Trstu. Njegov pomočnik je bil Jožef Markučič-Jože, ki je organiziral obveščevalno službo v sovražnikovih postojankah. Tako so prihajali do dragocenih podatkov o sovražniku.

obramba

Tisto majsko jutro sta bila oba v obveščevalnem centru, ko sta prejela kratko in razburljivo obvestilo. Napisano je bilo na koščku papirja in Stanko ga je naglas prebral: »Nemci pripravljajo napad na Drvar. Vedo, kje sta Tito in Vrhovni štab. Napada se bodo udeležili tudi padalci. To je zvedel Tone.«

Stanko se je namrščil, nato pa je spet gledal v papir, ko da bi hotel kaj več zvedeti od tega, kar je bilo na njem napisano. Skozi njegove roke so šle že mnoge nemške skrivnosti, toda ta se mu je zdela še najbolj neverjetna. Ura je bila deset in ob tem času se je morala njegova sprejemno-oddajna postaja javiti višjemu poveljstvu.

Hitro je sestavil kratko brzojavko in ukazal radiotelegrafistu, naj besedilo šifrira in brzojavko odpošlje obveščevalnemu centru 7. korpusa NOVJ. Ko je bila brzojavka odposlana, so od tam z dogovorjenim signalom potrdili njen prejem. V korpusu so jo hitro dešifrirali in prebrali.

To je bilo v petek 19. maja 1944. Naslednja radijska zveza s korpusom je bila predvidena ob šestih zvečer. Radiotelegrafist je vključil radijsko postajo že kakih deset minut pred tem in čakal, kdaj se bo oglasila korpusna postaja. Jože in Stanko sta delala v sosednji sobi. Približno ob sedmih so se odprla vrata in v sobo je stopil radiotelegrafist.

obramba

Nemška tiralica za Titom, ki je bila objavljena sredi leta 1943 na območju Hrvaške

Gradnja turistične poslovalnice v Preddvoru. — Foto: P. L.

V Preddvoru gradijo turistično poslovalnico

Preddvor — Kraj, od Kranja oddaljen 10 km, je poznan po milem podnebnju, lepoti, planinskih izhodiščih. Turisti ga zato obiskujejo v vseh letnih časih. Se bolj pritegniti tuje in domače goste je želja krajanov, turistične delavce v teh prizadevanjih že dalj časa peste predvsem prostorske stiske. To jim v veliki meri onemogoča širitev poslovanja in predstavljanja urejenosti turistične ponudbe svojim gostom.

Sedaj posluje Turistično društvo v zgradbi kulturnega doma. Prostori so premajhni in nefunkcionalni. Zato je društvo že pred leti začelo razmišljati, in v soglasju s krajevno skupnostjo pričelo pripravljati novogradnjo. Člani društva so z vsvo zavzetostjo opravili številna pripravljala dela okrog pridobitve dovoljenja zemljišča ter zagotovitev materialnih in finančnih sredstev. Opravili so veliko prostovoljnih delovnih ur. Izredno pohvalno in zanimivo je, da člani in krajanji s takim elanom grade svojo poslovalnico za svoj kraj. Tako so danes že začetni osnovni obrisi poslovalnice, ki bo

ustrezala širšim pogojem razvoja turizma v Preddvoru samem kot tudi na Gorenjskem. Na začetku so najprej zbrali prispevke od občanov in z njimi plačali stavbno zemljišče. Pravzaprav temelji celotna gradnja na »udarniškem« delu in prispevkih. Tako je bagrist Janez Križaj opravil izkop temeljev, vodovodna skupnost priključek vode, priključke elektrike Rado Pižorn, strokovna zidarska dela Marijan Ropret, ves potreben les gozdno gospodarstvo Kranj, obrat Preddvor in kmetje iz vasi Potoč, Možjance ter Mač, razrez in obdelava lesa pa Jelovica, ki je kot glavni pokrovitelj podarila še sredstva za vsa okna in vrata. Z denarnimi prispevki so gradnjo podprli še Central-Zivila Kranj, Kozorog Kamnik, turistična društva Kranj, Bela in Cerklje, kot tudi gostilna Bizjak, šivilstvo Klakočar, Kovinstvo Rupar-Ferkolj in številni krajanji ter lastniki počitniških hišic. Seveda so tu prisotna še nepovratna sredstva skupščine občine Kranj in kreditna soudeležba Gorenjske turistične zveze. Tako naj bi bilo financiranje zaokroženo, ki je po predračunu ovrednoteno na preko 2 milijona dinarjev.

Predvidevajo, da bo poslovalnica nared do krajevnega praznika, 3. oktobra. Gradnja napreduje. Temeljna plošča je zgrajena, seveda s prostovoljnimi delom, rastejo pa tudi že zidovi. Gradbenec bo nato zgradil prvo ploščo, udarniško bodo postavili streho, sodelovanje in pomoč pri polaganju podov pa je zagotovilo Komunalno podjetje Kranj.

V prostovoljnih delovnih akcijah, ki se vrste dan za dnem stalno sodeluje okoli 15 krajanov.

Gradnja je torej zgledna, vredna zavdanja. To zagotavlja, da Preddvor dobi Turistično poslovalnico, ki jo potrebuje in bo ponos ne samo krajanom temveč tudi nam in naši ožji ter širši domovini. P. Leban

Popravka

V Glasu številka 50, ki je izšel v petek, 2. julija, se je na 7. strani v članku Živina je, mesa pa ni, vrnila napaka. Na koncu tretjega odstavka smo zapisali, da jesenska občina nima sklada za pospeševanje kmetijstva. Z občinske skupščine so nas opozorili, da sklad deluje od letošnjega maja dalje.

V Glasu številka 51, ki je izšel v torek, 6. julija, pa smo pogrešili v naslovu članka na 13. strani, ki govori o varnosti in družbeni samozasčiti. Članek ima pravičen naslov Občina.

Dejavna stražiška mladina

Stražišče — Med družbenopolitičnimi organizacijami, ki delujejo v Stražišču, je tudi mladinska organizacija. Letos so pripravili že več kulturnih prireditev, proslav in delovnih akcij. Sredi maja so organizirali prireditev z naslovom »Dnevi stražiške mladine«. K sodelovanju so povabili tudi mladince iz Gorenje vasi in Kroke. Tekmovali so v dveh športnih disciplinah: nogometu, kjer je nastopalo 7 ekip, in odbojki, kjer je bilo 5 ekip. Tekmovanje je odlično uspelo. Med 27. festivalom bratstva in enotnosti v Kranju so tudi v Stražišču pripravili kulturni program s plesom. Gostili so mladince iz Niša, s katerimi so navezali prijateljske stike.

Pripravljajo tudi očiščevalne akcije. Aprila so očistili okolico kulturnega doma, za konec meseca pa bodo odstranili zemljo z okolice Puškarne. Pobirali so tudi denarne prispevke za Rdeči križ.

Ne smemo prezreti klubskih dejavnosti. Ob petkih organizirajo razna predavanja, ob sobotah in nedeljah pa prirejajo družabne igre.

Aktivna je dramska sekcija, ki je v Osnovni šoli Lucijana Seljaka uprizorila komedijo »Policija«. Za jesen pripravljajo igro »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«.

Prva naloga v prihodnje bo sodelovanje pri organizaciji otroške igre »Živ-žava«. Lanska prireditev je zelo uspela, zato si bodo prizadevali uspeh ponoviti. Radi bi dobili prapor, saj ga mladinska organizacija še nima. Čim več mladincev bodo skušali vključiti v idejno politično delo. Trenutno evidentirajo kandidate za mladinsko politično šolo.

Med volitvami so mladinci lepo uredili voliše v osnovni šoli Lucijana Seljaka in za delo prejeli priznanje. Za uspešno delo so prejeli tudi občinsko in republiško priznanje. Zavedajo se, da je glavna naloga zagotoviti čim večjo udeležbo na sestankih in akcijah, ter boljše obveščenost, saj udeležba vedno ni najboljša. K. Gantar

Obnova elektro omrežja

Gorje — Že lani so delavci enote krajevnega elektro-nadzorništva z Bleda, ki sicer sodijo pod temeljno organizacijo združenega dela Elektro-Zirovnica na Gorenjskem, obnovili celotno nizkonapetostno elektro omrežje v vasi Poljšica, letos pa so to obnovili tudi v Zgornjih Gorjah. Namestili so vse nove drogove, ki so vsteli nad zemljo v betonske podstavke iz celotnega omrežja z žično vrvjo A-F profila 70 kvadratnih milimetrov v dolžini kilometra. Taka obnova se posebej obrestuje v zimskih mesecih, ko se ti elektro-vodi ne trgajo več pod težo snega.

Kranj — Prejšnji teden se je na Maistrovem trgu začela obnavljati hiša št. 12, ki sodi v program revitalizacije mestnega jedra. Doslej je bilo iz sredstev za revitalizacijo obnovljenih pet pročelij stavb, v kratkem pa se bodo začele obnavljati še hiše v Tavčarjevi 22, Prešernovi 9 in v Jenkovi 8. Gre sicer za manjša dela, ki naj bi zaustavila propadanje starih hiš, medtem ko bo treba na večji zamah pri obnovi verjetno še nekaj časa počakati, da se zberejo sredstva. Sicer pa zazidalni načrt revitalizacije kasni, zaradi tega se tudi zasebni sektor še ne more vključevati v obnovo mestnega jedra. — Foto: L. M.

Kužna malokrvnost konj

KRANJ — Kužna malokrvnost konj je virusna bolezen, za katero zbolijo konji po šestem letu starosti. Pri boleznih se zmanjšuje delovna storilnost obolele živali, ki ob večjem naporu ali ob slabši hrani lahko tudi pogine.

Na Gorenjskem — kot ugotavlja kranjski veterinarski inšpektor — organizirana reja konj še ni zažvela, vedno bolj pa se uveljavlja kmetijska mehanizacija. Večina konj, ki jih imajo zasebniki, je zato kupljena stihijsko, v sosednjih republikah in brez zdravstvene kontrole. S temi nakupi pa se je na Gorenjsko »uvozila« tudi kužna malokrvnost in ker konji zaradi vedno večje uporabe kmetijskih strojev niso bili izpostavljeni večjim

naporom, se je bolezen dolgo časa prikrivala.

Taki konji pa so doživljenjski kliconosi, ki neposredno in posredno preko insektov okužijo še druge zdrave kopitarje. Prav zato, ker poskušamo na Gorenjskem konjereje ponovno oživiti in uvoziti nove konje, so inšpektorji začeli z večjim nadzorom nad zdravstvenim stanjem živali. Lani so pregledali kri vseh kopitarjev v kranjski občini. Od 292 pregledanih živali je bilo 15 konj, ki so oboleli. Stari so bili med 16 in 22 let, bili dobro hranjeni, lastniki jih niso toliko uporabljali, zato tudi niso opazili nenormalnega močnega znojenja in manjše delovne storilnosti živali. Vse obolele živali so morale v zalog.

Zdaj že ugotavljajo, da je bil poostren nadzor uspešen in je nabava novih konj bolj organizirana. Ob nabavi novih konj iz Kutine je bilo na podlagi zahteve veterinarske inšpekcije, da se pregleda kri vseh konj, ki prihajajo na Gorenjsko, ugotovljen nov primer kužne malokrvnosti in so zato živali takoj odstranili.

Ob večji obveščeni in večjem medsebojnem sodelovanju ter poostrenem nadzoru zdaj upajo, da kužna malokrvnost v kranjski občini in po vsej Gorenjski ne bo več ogrožala konjereje in po nepotrebnem zmanjševala že tako majhna števila konj. D. S.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Na Lavtarskem vrhu je bila smrt najbližje

Martin ZUPANC

Lažje ga je dobiti na občinskem odboru Zveze borcev v Kranju, kot doma. Vrsto funkcij ima. Ima polne roke dela za pripravo 39-letnice ustanovitve Prešernove brigade. V Križah bodo praznovali. V Križah je junija 1944 ko so hoteli napasti žandarmerijsko postajo, padel njihov komandant Janez Malo-vrh. Fejst fant je bil. Ko se je zavihtel čez plot, da bi se približal postaji, ga je zadelo. Izdano je bilo že prej. Potem z akcijo niso nadaljevali. Le v trgovini z usnjem na železniški

postaji v Križah so pobrali usnje in ga še tisto-noč oddali zvezi na smledniškem mostu. Naslednji večer so pa hoteli rekvirirati pri nekem strojarju v Senčurju, a so jih že pred vasjo terenci opozorili, da je tam polno vojaštva.

Cez smedniški most so se umaknili na drugi stran Save, v loške hribe...

Vojna je zatekla Martina v Zemunu na sluzenju vojaškega roka. V zaščitni četi komande letalstva je bil. Do Črne gore so se umakali. Na Kalinoviku so že srečali Nemce, ko so se pa iz Foče peljali nazaj proti Beogradu, so jih pri Obrenovcu zajeli. Kot ujetniki so čistili ruševine po Beogradu. Na Dedinju v kasarni kralja Aleksandra jih je bilo okrog 12.000. Septembra 1941 je prišel domov. 16. aprila 1943, ko bi moral v nemško vojsko, pa so se fantje iz spodnje doline odločili, da gredo v partizane. Tako so naredili, kot da bi jih partizani na silo vzeli. V Jelovico so šli. Priključili so se jelovski četi Gorenjskega odreda. Približno mesec dni je bil Martin med temi borci, potem so ga dali v Selsko četo, ki je potem postala IX. bataljon Gorenjskega odreda. Ta bataljon pa je kasneje v celoti prešel v sestav Prešernove brigade.

Brigada je bila ustanovljena 12. julija 1943 v Zali v Davči, pri Špehu. Na vrtu pred Španovo domačijo je bilo postorjenih vseh petsto borcev. Zvečer pa je bil pri Marinkovcu na Farjem potoku, kakšne četrte ure hoda skozi gozd, miting Prešernove brigade. Neprijetno je, da se zdaj, po toliko letih pregovarjanju, kje je bila brigada ustanovljena.

Skoraj do konca je bil v Prešernovi brigadi. Po tistem, ko so hoteli v Dolenji vasi preprečiti streljanje talcev in je bil ranjen njihov prvi komandant Ivan Javor-Igor, so Nemci hudo hajkali za njimi. Prvi in drugi bataljon sta prišla srečno čez Selsko dolino pod Ratitovec na planino Pečano, tretji

bataljon se je pa razbit umikal na Primorsko. Komaj so se spet zbrali okrog Marinkovca, je prišla komanda, da gredo na Dolenjsko. Nad Zirni so padli v žirovsko hajko.

Le prvi bataljon, v katerem je bil Martin, se je srečno prebil. Veliko jih je padlo tedaj. Drugi bataljon, štab in štabne enote so ostale v hajki. 93 so jih tedaj Nemci ujeli. Na Dolenjsko je tedaj prišlo le še okrog 250 borcev. Iz žirovske hajke so tedaj tudi ranjence prenesli v Zgornje Sušice pri Dolenjskih Toplicah. Orožje so tu dobili. Ko so se vračali preko Jelenovega žleba in Travnogore, je zvečer prišla pošta, da je kapitulirala Italija. Brigada je dobila nalogo, da pri Dolenji vasi napade kolono Italijanov, ki se je umakala iz Novega mesta. Krekpo so se tedaj Italijani vkopali in šele naslednji dan so jih z juriši obvladali in razorožili. Potem je bil na vrsti Turjak. Že pred Turjakom so naleteli na bele, ki so napadali iz zased. Zagrizeno so bili oboji. Pa so prodrli na njihove položaje, in spet so morali nazaj. Ena njihova komora z vozovi, se spominja Martin, je bila tisti čas dvakrat njihova. Potem so se beli umaknili v grad. Pod gradom, pred vhodom v grad je bil na položajih Martin. Sedem dni borb. Komisar 2. bataljona Franc Jernej-Milčec je s težkimi havbicami pretolkel zid in začeli so jurišati od vrha navzdol. Založili so se z orožjem in se odpravili spet na Gorenjsko. Kmalu so spet napadali belogardistične in orožniške postojanke po Gorenjskem. Dvakrat je njegov bataljon šel čez Savo. Primorska je bila do konca izpraznjena, lačna. Pošiljati je bilo treba hrano enotam, bolnicama Pavli in Franji. Rekvizicije in mobilizacije so se vrstile. Pod Kravcem so se držali. Vse nabrano blago, živino, material so sproti spravljali čez smledniški most na loško stran. Bil je to čas, ko so bili pri smledniškem mostu zanesljivi orožniki.

16. maja 1944 so borci 1. bataljona Prešernove brigade taborili na Lavtarskem vrhu pri Čepuljah. Tisto noč so se v Pevnem lotili male tovarnice, ki je delala vojaške pasove, oprtače, torbice za municijo in podobno. Pobrali so tudi glave šivalnih strojev, da so onemogočili nadaljnjo proizvodnjo. Zjutraj pa se je od Bukovščice sem zaslialo pokanje. Megla se je vlekla čez gozd. Hitro so

se v strelcih razporedili po hribu proti Planici. Komandir 2. čete je bil tedaj Martin. Držali so položaj proti Križni gori. Cel dan so bili v ognju. Ranjence so spravljali v sredino na vrh in sklenili obroč okrog njih. Enkrat je že grozilo, da jih bodo Nemci potisnili s hriba. Čisto blizu so že prišli. Mitraljezca Jaka so v koleno zadele dum-dumke, da je noga kar mahala. Kot nalašč ni bilo nikjer bolničarke. Martin si ga je z mitraljezom vred zadel na rame in vlek na varno. Srečal se je s komandantom brigade Svarunom. Jezno mu je bliskalo v oči. Kaj dela tu? Zakaj je zapustil položaj? Kar ustrelil te bom! Vedel je Martin, da ne sme zapuščati položaja, toda skrb za ranjenca je bila zanj prva. Hitro se je vrnil spet na položaj. Do večera so vzdržali. Vendar ni manjkalo veliko, da bi jih tedaj dobili vse v obroč okrog cervike na Planici. Veliko borcev je tedaj padlo. Samo v njegovi četi pet. Še tisti večer so odšli. Ranjence so spravili v bolnico v Podlonk, oni pa so se umaknili v Lažje in na Jelovico.

Najhujša hajka na Jelovici poleti 1944. Jelovica je bila obkoljena. Cela nemška divizija je bila poslana nadnje. Obroč je bil sklenjen od Selske doline pa vse do Radovljice in Bohinja. Veliko komandnega kadra so tedaj izgubili: Svarun je bil ranjen, padel je komandant 3. bataljona Dren, ranjen je bil komandant 2. bataljona Vinko Zontar-Aleksander. Čez Ratitovec so se tedaj umakali.

Septembra je bil med tistimi Prešernovci, ki so nosili ranjence z vse Gorenjske v Prizid pri Čabru. Prešernova je nosila. Gradnikova brigada je bila pa v zasedah. Najtežje je bilo, ko so se prebijali čez potok Ljubljana — Trst. Bunker je bil pri bunkerju. Pri Ravbarkomandi so jo prečkali.

Kmelu so bili spet na Gorenjskem, kjer so začeli z uničevanjem belogardističnih postojank v Poljanah, Gorenji vasi. Zimo so prebili največ na Martinj vrhu. Zadnjo večjo bitko je Martin s svojimi borci bil na Kališu pri Sv. Križu nad Selcami. Tudi tu je čez noč padla belogardistična postojanka, in pot na Primorsko je bila bolj prosta. Od tu pa je bil poslan v šolo v Beograd. 1949. je bil demobiliziran in zares svoboden. D. Dolenc

Divji petelin ne poje več

Lovci ugotavljajo, da je v Sloveniji vedno manj divjega petelina, tudi zato, ker so vedno gostejše gozdne komunikacije – V letošnjem in v prihodnjem letu je prepovedan odstrel

Kranj – Zveza lovskih družen Gorenjske je organizirala zanimivo posvetovanje o številčnosti, izumiranju in zaščiti velikega petelina v Sloveniji.

Iz razprav na posvetu je bilo očitno, da številčnost velikega petelina v Sloveniji v zadnjih štiridesetih letih stalno pada. To upadanje je izrazitejše na nižje ležečih staniščih, manj pa na višje ležečih gozdnatih področjih. Okoli leta 1940 je bilo z rastišči pokrito okoli dve tretjini površine Slovenije, zdaj pa so živa rastišča le še v Julijskih Alpah in v Predgorju, v Karavanah in na Pohorju. Manjši osamelci otki na drugih področjih so le redke izjeme.

Lovci pogosto opažajo prelete petelinov preko gorskih dolin. Naj

bolj ogrožena so osamelca stanišča, ki se ne pokrivajo s sosednjimi. Uspešno gospodarjenje je možno le na večjih strnjjenih zaključnih območjih.

Vzroke za izumiranje velikega petelina še niso raziskali, vendar so nekateri le očitni. V loviščih je vedno večji nemir zaradi goste mreže cest in vlak, ki jo vse leto lahko uporabljajo ves motorizirani svet. Tako postajajo stanišča divjega petelina vse preveč obljude. Zaradi ekonomske izrabe gozdov izginjajo stari in prastari sestoji, bogati s podrastjo in gozdnimi sadeži. Način sečnje in nazadovanje čebelarstva upliva na manjšo rodnost gozdnih sadežev. Suhe pomladi in poletja ugodno vplivajo na stalež gozdnih kur, pri velikih količinah padavin v tem obdobju pa prirastek lahko popolnoma stagnira ali se celo manjša.

Gozdne kure redčijo tudi številne mesojede divjadi. Zadnja desetletja

lovci kun skoraj ne lovijo več, vedno bolj pa opažajo, da je veliko raztrganih petelinov in kur.

Vendar pa je v zadnjih letih ukrep, da se divjega petelina ne sme streljati, vendar ublažil upadanje številčnosti. To so opazili predvsem na rastiščih, ki so v strnjjenih bogatih staniščih divjega petelina kot na Jelovici, na Pohorju in na Pokljuki. Lovci ugotavljajo, da je začasna popolna prepoved odstrela prav gotovo najbolj uspešen način izumiranja divjega petelina. Da bi izboljšali bivalne pogoje – terja veliko veliko časa.

Na posvetu so sprejeli več sklepov, ki obvezujejo gozdarje, da ustrezno zaščitijo rastišča, lovske družine pa morajo sprejeti posebne ukrepe. Najpomembnejši in najbolj učinkovit sklep pa nedvomno ostaja, da se v lovskih letih 1982 in 1983 v vseh loviščih Slovenije divjega petelina ne odstreljuje. V tem času morajo izdelati popis vseh aktivnih rastišč in ugotoviti dejansko število pojočih petelinov.

D. Sedej

VAŠA PISMA

ZAKAJ TAKO

Pred kratkim sem prebral prispevek v Glasu, kako bi si ALG Lesce rad postavil novo letalsko lopo, ki jo res nujno potrebuje, vendar, kot smo zvedeli, jim okoljske krajevne skupnosti na čelu z društvom za varstvo okolja nasprotujejo. Ti predstavniki mirnejšega okolja naj bi zastopali vso okoliško prebivalstvo in še turiste povrh!

Ne vem, zakaj so potem lahko v Portorožu pred leti postavili novo moderno letališče in to v glavnem za motorna letala. Zato, ker vedo, da turist ki se bo pripeljal na dopust s svojim letalom, gotovo ne bo prišel brez denarja – deviz.

Dosti sem na tekočem tudi z življenjem ostalih športnih letališč v Sloveniji in nikjer še nisem zasledil tako mačehovskega odnosa do fantov iz travnika. Povsod jim občina in delovne organizacije pomagajo in so ponosni na dosežene letalske uspehe. Tu, v Radovljici, pa jim že od nekdaj mečejo polena pod noge. Ali ne vedo, da ta športni pilot, če hoče sploh leteti, mora ure letenja zaslužiti s težkim fizičnim delom, prav tako tudi za letalski park in ostale stroške, ki zdaleč niso majhni. To se ne dogaja v nobeni drugi športni panogi. Ali ne vedo, da ta šport zahteva celega in treznega človeka, ki je z dušo in telesom vezan na letala najboljšega so-tovariša, ki bo morala v slučaju vojne takoj braniti naše nebo. Tako ravnanje se mi zdi enostransko in brez vsake osnove. Naj gre kateri od tovarišev kakšno nedeljo na letališče in videl bo, koliko domačinov in turistov bo tu občudovalo pogum in spretnost naših letalcev.

V tolažbo naj jim bo, da s tem, če bi zgradili še eno lopo, se letalski hrup ne bi še enkrat povečal, kajti to bi izpolnili z letali, ki jih že imajo, saj so sedaj praktično že eni nad drugim in v slučaju elementarne nesreče bi bila ta škoda nepopravljiva. Stvar je treba gledati tudi s strani in hangar čimprej napraviti...

Jože Peterman
Nova vas
Radovljica

Iščemo vredne stare predmete

Iz skled so nekoč vabili žganci

Naše povabilo je prvi sprejel Vili Šušteršič iz Zgornjih Bitenj, ki hrani stare lončene sklede

Kranj – »Stari predmeti me zanimajo,« je dejal 21-letni ključavničar iz Zgornjih Bitenj Vili Šušteršič, ko smo ga obiskali, da bi videli njegovo bogastvo, ki ga je pripravljen posoditi za razstavo na Bledu. »Sklede sem našel po naključju. Brskal sem po zapuščenih hiši in naletel na stvari, ki bi jih bil vesel vsak zbiralec starin. Žal so bile večinoma razbite. Otroci, ki so se igrali v hiši, niso znali ceniti njihove vrednosti.«

Vili Šušteršič, ki se sicer bolj zanima za predmete iz obdobja narodnoosvobodilnega boja, ima v zbirki tri lončene sklede, iz katerih so jedci nekdanje družne zajemali. Čeprav so skrbno pomite, so okrasili na njih komaj še vidni. Preveč obtolčene in obrabljene so. Bolje ohranjen je le kotlič z gnetenjem testa, ki je skoraj kot nov.

»Ko bova z ženo uredila svojo kuhinjo, jih bom dal na steno, za okras,« je vzneseno nadaljeval in potožil, da za zbiranje starih

predmetov nimajo dovolj možnosti niti prostora, kjer bi jih shranili. »V bolj oddaljenih domačijah bi se še kaj našlo. A ljubiti jih skoraj ni mogoče. Ljudje so spoznali njihovo vrednost. Radi jih sicer pokažejo, ne pa tudi odstopijo ali prodajo. No, na nakup zdaj tudi misli ne morem.«

Koliko so sklede stare, je težko reči. Verjetno okrog šestdeset ali celo več let.

Vabimo tudi druge zbiralce uporabnih starin, da pokličejo uredništvo Glasa ali v turistično društvo Bled. Zanimajo nas predmeti, ki so služili našim prednikom za okras ali vsakdanjo rabo. Radi bi jih pokazali na razstavi v festivalni dvorani na Bledu in tako obogatili kmečko oheet, ki nosi etnografski in turistični pečat. Za vse, ki se bodo povabili odzvali, pripravljamo vrsto lepih nagrad, predmete pa bomo po razstavi seveda vrnilli.

H. J.

Kmečka oheet Bled 82

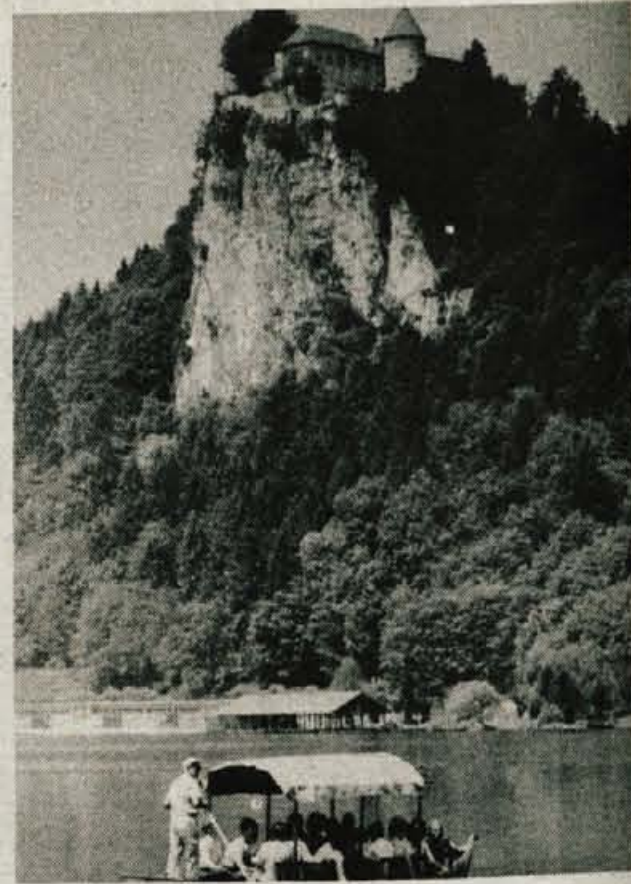
Tečaj jadriranja na deski

Kranj – Brodarsko društvo Kranj – Windsurfing klub Kranj-Bled prireja na Bledu začetni tečaj jadriranja na deski. Tečaji bodo julija in avgusta vsako soboto in nedeljo. Tečaj se bo pričel vsakokrat ob desetih dopoldne v regatnem centru. Cena dvodnevne tečaja je 500 din, če ima tečajnik svojo desko, in 800 dinarjev, če bo uporabljal klubsko desko.

Zbor ZRVS v Radovljici

Radovljica – Na strelišču na Bohinjski Beli je bil tehnično-izobraževalni zbor članov občinske konference Zveze rezervnih vojaških starešin radovljiške občine. General Rudolf Hribernik-Svarun je predaval o izkušnjah iz NOB v splošnem ljudskem odporu. Po predavanju je bilo prikazano streljanje s sodobnim orožjem. S tehničnega zbora so prstali 12-kongresu ZKJ pozdravno brzojavko z željami za plodno delo kongresa.

Ciril Rozman

Blejski grad. Jermanova vzorno skrbita zanj. Vso pohvalo in družbeno priznanje zaslužita. Kaj bo, se sprašujejo mnogi, ko njih več ne bo...

Blejski grad najbolje obiskan

Jermanova na Blejskem gradu že trideset let skrbita za grajsko poslopje in za obiskovalce – Sodelovala sta pri obnovi gradu

Bled – Nad štiri in pol milijone obiskovalcev je sprejel blejski grad po svoji obnovi od leta 1961. Polovica je lahko rečemo domačih, polovica tujih, saj je le redki gost, ki se ne povzpne ali ne pripelje na grad. Največ obiskovalcev je bilo leta 1972 in to 231.000 – upajo pa, da bodo to leto ta rekord presegle, saj prav v teh dneh le s težavo sprejemajo vse obiskovalce in da jih tudi postrežejo v najbližji restavraciji ali na grajskem vrtu.

Le Postojnska jama se na Slovenskem lahko pobaha še z večjim obiskom, potem pa je že na vrsti Blejski grad, ki je med najbolj urejenimi in vzdrževanimi gradovi pri nas.

Kar bogata je zgodovina tega gradu, od leta 1004, ko so na tej skali zavladovali Brixenski škofi in njih oskrbniki. Večkrat ga je načel potres, pa kmečki upori, pa tudi oskrbniki niso kaj prida pazili nanj. Zato je bil grad skromen in že ga je dodobra načel zob časa. Šele po tej vojni, ko bi kmalu pogorel 1947, so se na blejski občini skupaj z narodnim muzejem domenili za njegovo obnovo. Kar deset let so ga obnavljali, saj ni bilo vedno denarja, da bi dela tekla tako, kot bi vsi želeli. Mogoče pa je bilo tako bolj prav, saj je danes žal že pokojni arhitekt Tone Bitenc, ki so mu zaupali vsa obnovitvena dela, imel kot osnovno vodilo, da se ta grad obnovi čimbolj skrbno, strokovno in do vseh podrobnosti. To se pravi od mostov v obrambnem zidu do stopnišča, obeh dvorišč z vsemi nekdanjimi gospodarskimi in stanovanjskimi prostori. Vsi prostori in dvorišča naj bi dobila tako svojo vsebino – čimbolj vabljivo za obiskovalce. Od enkratnega razgleda na Bled in vso okolico do zanimivih muzejskih prostorov pa tja do gostišča. Vse to je združeno v res harmonični celoti.

Veliko pohval je že zapisanih v knjigi gostov v gradu o njem, le redkokdaj pa se spomni ob tem njihovih oskrbnikov Francke in Florjana Jermana. Prav njima se je zahvaliti, da je vse na gradu tako vzdrževano, tako skrbno ohranjeno.

Francka in Florjan Jerman nista domačina. Na Bled sta prišla s Homca.

»Bilo je v največjem snegu, ko sem pozimi 1951 pešatil z leškega kolodvora vse do blejskega gradu,« pripoveduje Florjan. Tako ni bil nič kaj spodbuden začetek. Vendar danes sta oba srečna in vesela tega dneva, saj ne nameravata zapustiti Bleda. Trideset let sta tako že na Bledu. V začetku sta oba pomagala pri obnovi, Florjan se je moral lotiti vseh del, od težavskih, zidarskih, skrbeti je moral za delavce, ki so prišli s Primorske na delo na grad. Še posebej živo pa se spominja arhitekta Bitenca. Ta je vodil, kot smo že omenili, vsa obnovitvena dela. Tedensko je obiskoval grad, pozimi in poleti, ob soncu ali dežju in tako nadzoroval dela.

»Od njega sem se mnogo naučil, ne le o zgodovini blejskega gradu, ampak o naši zgodovini nasploh,« je povedati Florjan. »In tako lahko priskočim na pomoč s svojim znanjem ob priliki obiskov, pa tudi številni gostje radi zvedo kaj več kot je v knjižici o gradu napisano. Zato jim je lahko vedno ustreči.«

Kot smo že rekli, trideset let opravljata svoje delo na gradu, za kar zaslužita zares vse priznanje in pohvalo. Vendar verjetno se ne bomo zmotili, če pravimo, da za to svoje delo vse do danes nista prejela prevelikega priznanja, pohvale, kar bi prav gotovo zaslužila, saj že danes marsikoga na Bledu zaskrbi, kaj bo, ko Jermanovih na gradu ne bo več...

B. Benedik

Letovanje otrok

Radovljica – Zveza tabornikov občine Radovljica organizira vsako leto v sodelovanju z občinsko zvezo telesnokulturnih organizacij in izobraževalno skupnostjo Radovljica taborjenje za šoloobvezne otroke v letni koloniji Fažana.

V tem prijetnem istrskem obalnem kraju bodo v prvi izmeni od 3. do 14. julija taborili učenci osnovnih šol iz Bohinjske Bistrice in iz Lipnice. V drugi izmeni od 14. do 27. julija pa taborniki iz Bohinja. V tretji izmeni bodo od 27. julija do 7. avgusta taborili učenci iz Radovljice in učenci osnovne šole s prilagojenim programom Matevža Langusa. V četrty izmeni od 7. do 18. avgusta rapovedani učenci iz Gorij in Lesc ter taborniki odreda Jezerski biseri Bled. V zadnji, peti izmeni kot vsako leto bodo od 18. do 27. avgusta taborili v Fažani tudi mladi športniki iz radovljiške občine.

JR

Jezersko – Obiskovalci najvišjega letovišča v Sloveniji se radi podajo do bližnjega Planšarskega jezera, kjer je prijetno okolje za oddih ali rekreacijo na vodi. Če so potrebni okrepčila, je tod mala restavracija. Žal za vedno ne dobe, saj njena vrata včasih zapro kar sredi popoldneva. Tako mnogi odidejo – po luknjasti makadamski cesti – proti Jezerskem, kjer ob glavni cesti razočarani opazuje neugledno tablo z obledelo sliko jezera. Mar res ne znamo ponuditi turistom kaj več kot samo lepo naravo? (S) – Foto: S. Saje

Kaj so jedli naši dedje

Ing. Pavle
Hafner (12)

Ob praznikih ali hišnih praznovanjih so bile mize polne domačih dobrot. Takrat so gospodinje ali kuharice hotele pokazati svoje kulinarično znanje in mojstrstvo. Tudi one so že vedele, da ni dovolj samo dobro skuhati, temveč tudi za oko užitno postaviti na mizo. Na žalost je mnogo teh dobrot izginilo v pozabljene. Malo teh receptov in opisov načinov priprave je še ostalo. Med različnimi zapiski sem našel jedilnik kosila ob krstu mojega pokojnega strica leta 1864. S pomočjo stare Vodnikove kuharske knjige in kuharskih knjig, ki jih je izdal Jožef Blaznik, mi je uspelo sestaviti recepture teh jedi.

zeleni rezanci na juhi
kuhana govedina s sardelno polivko
namašene kolerabe
pečeno telečje stegno
jurčki z zelenim peteršiljem
otrobnata torta
kuhane robidnice

ZELENI REZANCI NA JUHI

Dve perišči špinače operemo pod vodo. V možnarju ju stolčemo in ožmemo skozi platneno krpo. Sok pustimo vrti tako dolgo, da se sesiri. Iz 1/4 kilograma moke, dveh jajc in precejenega špinačnega soka zgetemo testo za rezance. Testo naj četrto ure počiva. Zvoljamo ga, zvijemo in narežemo tanke rezance. Rezance kuhamo 7 minut v vreli juhi. Juho in rezance ponudimo v jušniku.

SARDELNA POLIVKA

Vzamemo šest sardelnih filejev, jih očistimo koščic in narežemo na majhne koščke (Vodnik pravi na burfelce). Zmešamo jih z drobno nasekljano čebulo, sesekljanim peteršiljem in limonino lupino. V ponvi razpustimo žličko masti in žličko masla, dodamo žličko moke, zrumenimo in dodamo nasekljanje. Dušimo 4 minute, zalijemo z govejo juho, premešamo in pokuhamo. Sardelno polivko ponudimo h kuhani govedini. Včasih so gospodinje ponudile pustno mesto od pleča in mastno meso od reber.

NAMAŠENE KOLERABE

MLADE kolerabe olupimo, odrežemo pokrovček in jih izdoblamo. Vdolbina naj bo za prst široka. V malo osoljeni vodi jih do mehkega skuhamo. Budlo (nadev) naredimo iz sekljane teteline, iz dveh jajc in žlice kisle smetane. Posolimo, popopravimo in dodamo malo timiana. Kolerabe nadevamo in s pokrovčki pokrijemo. Zložimo jih v ponvo, prilijemo čiste goveje juhe in počasi

kuhamo. Ponudimo jih skupno z juho, v kateri so se kolerabe kuhale.

PEČENO TELEČJE PLEČE

Vzamemo notranji del telečjega stegna. Že večer prej stolčemo v možnarju par zrn črnega popra, vršček timijana, košček šalotke, nariban muškati orešček, zelen peteršilj in pol lovorovega lista. Dodamo malo soli in žlico olja. S to zmesjo zvečer natremo vso površino telečjega stegna in ga damo na hladno. Pred pečenjem meso dosolimo in damo peči v pečico. Ko je meso že skoraj pečeno, ga prelijemo z razpuščenim in segretim maslom. Meso je pečeno, ko ga z debelo pletliko prebodemo in iz odprtine ne priteče sokrvica. Meso narežemo na za prst debele rezine. Soku prilijemo pol male zajemalke dobre goveje juhe, prekuhamo in prelijemo po pečeni.

JURČKI Z ZELENI PETERŠILJEM

Jurčke očistimo in jih narežemo na tanke lističe. Razpustimo surovo maslo, dodamo nasekljan peteršilj in narezane gobe. Gobe močno pokapamo s sokom od pol limone, solimo in nalahko popopravo (priporočam tolčen poper) in jih dušimo do mehkega. Nalahko jih pomokamo (samo pol kavne žličke). Na koncu prilijemo par žlic goveje juhe (ne priporočam juhe iz kocke).

OTROBNA TORTA

Zakaj se ta torta imenuje otrobna, mi je nerazumljivo, ker v njej ni nikakih otrob. Edino, če so mandeljnovolne luščine imenovali otrobe. Iz osmih beljakov naredimo trd sneg. Dodamo 25 dag sladkorne moke in vmešamo osem rumenjakov. Dodamo 25 dag neoluščenih, v možnarju stolčenih mandeljnov, malo cimeta, stolčenih nageljnovih klinčkov in malo drobno narezane limonine lupine. Testo damo v z maslom dobro namazan pekač in počasi pečemo v pečici. Ko je sladica pečena, jo narežemo na rezine.

KUHANE ROBIDNICE

Nabrane robidnice na rešetu operemo in ocedimo. Za 1 kilogram robidnic potrebujemo 18 dag sladkorja, 1/4 litra vode in košček cimeta. Vodo in sladkor prekuhamo, da se tekočina vleče. Takrat dodamo robidnice in jih samo prevremo. Pokrite porinemo na kraj štedilnika, da postanejo mehke. Ohlajene zložimo v stekleno posodo. Sok še nekoliko prekuhamo, ohladimo in hladnega prelijemo preko sadežev. Drage gospodinje, ni potrebno, da čakate na krst v družini. To kosilo lahko pripravite brez veselega dogodka. Vesel dogodek, bo že takole kosilo samo!

Moda za mlade

Da so spet modne kratke nogavičke, smo lahko že opazili. Toda ne vsake. Najbolj modne so spletene na roko, z različnimi zanimivimi luknjičastimi vzorci, barvnimi črtami, in podobno. Kakorkoli se hočete poigravati z barvami, bo modno. Bolj domiselno bodo spletene vaše nogavičke, več zanimanja boste vzbujali. Posebno še, če si boste zgoraj omislili kar malce naborkov, če bodo barve razigrane, pa seveda tudi, če bo vzorec lep, redek. Ko vam bo uspel prvi par (lahko je vsaka nogavica drugače obarvana) boste dobile voljo za nove in nove in ob koncu poletja se boste lahko postavljale s celo paletno vzorcev. Spletene naj bodo iz garna ali pa iz kakšne dobre mešanice bombaža in sintetike. Veliko veselja!

V razvedrilo in v premislek Nekaj misli o uspehu

Bi radi uspeli v življenju? Želite biti povsod priljubljeni in večno dobrodošli? Potem si preberite tehle nekaj iskrih prebliskov in pravil o skrivnosti uspeha. Z njimi so se že davno tega mučili avtorji Schlessinger, Baruch in Barnum. Presodite sami...

- Ne glede na to, kaj smatramo za uspeh v življenju, je najvažnejši naš odnos do okolja. Popravite odnose z drugimi ljudmi.
- Vsako agresivnost je treba zavračati, za uspeh se borite z razumom.
- Za uspeh je najprej potrebna močna volja. Mobilizirajte vso svojo voljo.
- Bodite vedno gospodar situacije. To pomeni, vedno ohranite hladno kri.
- Noben začetni neuspeh vas ne sme spraviti iz ravnotežja.
- Bodite vedno nasmejani in dobre volje.
- Obljubo vedno držite. Vsako obljubo je treba izpolniti.
- Bodite diplomat! Pazite, da z besedami koga ne užalite.
- V vsakem človeku iščite dobro.
- Nikogar ne podcenjuj!
- Nikoli ne upadaj v besedo!
- Spoštuj nagnjenja drugih! Izkoristi jih za pridobivanje naklonjenosti.
- Neguj svojo sposobnost zabavati druge.
- Vedno bodi resen! To se pravi, obnašaj se, kot zahteva situacija.
- Ne umetniči!
- Prepričaj drugega v nekaj samo takrat, če je to nujno. Prepričaj ga sistematično. Spoštuj mišljenje sogovornika.
- Izberi si dejavnost, ki najbolj ustreza tvojim sposobnostim.
- Kar že počneš, počni zmeraj z vsemi svojimi močmi.
- Ne drobi svojih moči na preveč kosov.
- Hitro pohvali. Ljudje radi hvalijo tiste, ki njih hvalijo. Vendar bodi odkritosrčen.
- Ne računaj na nikogar drugega kot nase.
- Ne bodi zavisten. Veliko bolje je misliti, da to kar znajo drugi, znaš tudi sam, če ne še bolje.

D. Šeško

Prav je, da vemo

SOLJENJE MESA PRI KUHI

Tetelina, jagnjetina, svinina in ribe so bolj sladkega okusa, zato potrebujejo več soli kot govedina in divjačina. Mastno in staro meso bolj solimo kot pusto in mlado, prav tako ribe bolj kot meso klavnih živali ali perutnino. Mesne jedi, ki jih dolgo kuhamo, zahtevajo manj soli od tistih, ki so hitro pripravljene. Večino na olju pečenih morskih rib solimo, ko so že pečene.

RJA NA KUHINJSKIH PREDMETIH

Rjaste predmete namažemo z oljem, nakar jih s kuhinjsko soljo zdrgnemo. Pri zelo rjastih predmetih postopek večkrat ponovimo. Rjo odstranimo tudi s petrolejem.

OSTANEK TESTA ZA REZANCE

Testo za rezance ali ribano kašo, odrezke vlečenega testa itd. ohranimo za naslednji dan, če ga namažemo z oljem in ga pokrijemo.

VANILIJIN SLADKOR

Vanilijin sladkor si lahko pripravimo sami tako, da posodo, ki se dobro zapira, napolnimo s sladkorno moko in vanjo vtaknemo strok vanilije. Vanilina, to je kupljenega sladkorja z vanilijinim okusom, ne dajemo v pecivo, ki ga nameravamo hraniti dalj časa. Če ga damo v pecivo, preveč rado greni. Vanilin dobimo pri suhi destilaciji premoga.

ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE - KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 9. 7. do 16. 7. 82

za občino Kranj in Trzic
BEDINA ANTON, dipl. vet.,
Kranj, Betonova 58, telefon 23-518.

SOKLIČ DRAGO, dipl. vet.,
Strahinč 116, tel. 47-192

za občino Škofja Loka
HABJAN JANKO, dipl. vet.,
Žiri 130, tel. 69-280
KRIŽNAR MIRO, dipl. vet.,
Godešič 134, tel. 62-130

za občino Radovljica in Jesenice
PAVLIČ FRANC, dipl. vet.,
Zasip, Stagne 24, tel. 77-639
Dežurna služba pri Živino-
rejsko veterinarskem zavodu
Gorenjske v Kranju, Iva
Slavca 1, tel. 25-779 ali
22-781 pa deluje neprekinjeno.

Iz dela in življenja vzgojnovarstvene organizacije Kranj

Sodelovanje s starši v vrtcu Tugo Vidmar

V letošnjem šolskem letu smo v vrtcu Tugo Vidmar izvedli že nekaj uspešnih oblik sodelovanja s starši.

Načrtovali smo skupaj. Na skupnem roditeljskem sestanku smo se domenili za konkretne akcije. Dolgoročno nismo načrtovali, saj so bili starši mnenja, da je bolje, če se dogovarjamo sproti.

Pred vsako akcijo smo vzpostavljali s starši neposredne stike. Ugotovili smo namreč, da je to precej boljše, kot če vabimo le z vabilom. Oblike sodelovanja so nove in vsaka nova stvar rabi nekaj časa, da se uteče.

Doslej smo izpeljali naslednje oblike sodelovanja:

- izlet na Šmarjetno goro
- vozlanje
- izdelavo ročnih lutk
- od septembra pa teče zbiranje časopisnega papirja in občasno tudi steklenic — starši sodelujejo v akciji.

Ob analizi izvedbe akcij ugotavljamo, da so bile uspešne. Udeležilo se ga je tudi precej staršev.

Vozlanje, ki ga je vodila mati enega naših varovancev, smo izvedli decembra. Udeležilo se ga je dvanajst staršev. Končni izdelek je bil obesek za lončnico.

Januarja smo se lotili izdelovanja ročnih lutk. Deset udeleženk je spoznalo enega od možnih načinov izdelave lutk. Vsaka je izdelala eno ali več ročnih lutk.

V vrtcu se zavedamo, da je vsak začetek težak. Skromnejši obisk nas ni presenetil, bilo nam je prijetno in upamo, da nas bo drugič več.

Ob tem pa si nabiramo izkušnje, ki nam bodo pomagale pri sestavi programa sodelovanja s starši za drugo leto.

OTROCI V RAZVOJNEM ODDELKU

Humanost neke družbe se kaže med drugimi tudi v tem, kako družba skrbi za otroke in odrasle ljudi, ki so brez svoje krivde prišli v tako situacijo, da so odvisni od pomoči drugih, od pomoči družbe. Dejstvo, da se nam ni rodil zdrav otrok — telesno in duševno — največkrat pa zelo zaželen otrok, je za vse starše prav gotovo eden največjih življenjskih udarcev. Kakšni so občutki staršev, ki zvedo, da bo njihov otrok drugačen, vedo le tisti, ki so to življenjsko usodo sami doživeli. Običajno se matere teh otrok ne zaposlijo, same negujejo in vzgajajo otroka z vso predanostjo in samozatajevanjem. Septembra 1981 se je z odprtjem dveh razvojnih oddelkov uresničila želja staršev in pedagogov po organizirani predšolski vzgoji otrok z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju.

Sedaj poteka že deveti mesec našega bivanja v vrtcu Mojca. V dveh oddelkih je vključenih 14 otrok. V enem oddelku so otroci težje in težko duševno in telesno moteni, v drugem pa lažje in srednje moteni. Zanje skrbita dve specialni pedagoginji in dve varuhinji. Posebnost razvojnega oddelka je v tem, da je strokovno delo specifično, občasno se vključujejo v delo z otroki še fizioterapevtka, logopedinja in psihologinja.

Otroci se v novih, svetlih in toplih prostorih zelo dobro počutijo. Z navzočnostjo dobre volje, zdravih odnosov, strokovnih prijemov delavcev je opazen tudi vsestranski napredek otrok ter zadovoljstvo in zaupanje staršev.

Naj predstavimo dnevni red v teh oddelkih!

Od 5.15 ure do 7.30 se otroci zbirajo v igralnici. Individualne potrebe otrok so zelo različne, zato jih tudi različno zaposlimo v tem času, nekateri pa še radi poležijo ali samo opazujejo igro ostalih. Od 7.30 do 8.30 je malica. Zaradi nesamostojnosti otrok v skupini težje in težko motenih hranita otroke obe tovarišici, medtem ko so v drugi skupini otroci samostojnejši. Veliko manj se seveda zamudimo z otroki, ki so navajeni mešane in trše hrane in jih ni treba pregovarjati pri vsakem grizljaju.

Od 8.30 do 9.00 sledi previjanje, ki ga v težji skupini otrok opravlja varuhinja, pri otrocih z lažjimi motnjami pa tovarišica v glavnem le kontrolira otroke pri higieni telesa, obraza in rok. Opravimo še redno vsakodnevno umivanje zob, ki je postalo že prijetnejše opravilo, vendar moramo še pogosto ob ter: poslušati pesmico o zajčku z belimi zobmi. Od 9.00 do 10.30 je čas namenjen sistematični vzgoji in individualnemu razvijanju sposobnosti in spretnosti. Kljub različnim oblikam motenosti so pri otrocih še mnoge nerazvite sposobnosti, ki jih iščemo in razvijamo. Delo poteka skupno in individualno ali samo individualno. Določeno vsebino vzgojnega dela obravnavamo dalj časa na različne načine, z likovne in glasbene plati, pogovarjamo se, ponazarjamo z gibi, razvijamo

govorne sposobnosti z različnimi oblikami vzgojnega dela. Ob tem pa dnevno vključujemo fizioterapijo, ki mora biti nujno prisotna, sicer se okvare povečujejo in je njihovo odpravljanje težje in zahtevnejše.

Če je lepo vreme, gremo na igrišče ali v peskovnik, se pridružimo ostalim otrokom iz vrta, ki nas poznajo in v igri že sodelujejo z nami.

V tem času poteka tudi individualno delo s posameznimi otroki: fizioterapevtka vodi načrtno in sistematično razgibavanje in preprečuje slabšanje spastičnih drž. logopedinja s posebnimi vajami vzpodbuja govorni razvoj otrok, psihologinja pa spremlja razvoj otrokovih sposobnosti, tako da tovarišica ve, na katerem področju se je morda treba z otrokom več ukvarjati.

Od 10.30 do 11.30 je kosilo, ki zopet poteka s pomočjo odraslih.

Od 11.30 do 12.00 sledi priprava na spanje s higieno telesa.

Od 12.00 do približno 14.00 ure otroci počivajo oz. spijo, po spanju se osvežijo še z jabolkom ali hruško, nato pa sledi odhajanje domov.

Delo v oddelku je težko, nam pa je v veliko zadovoljstvo, ko opazimo najmanjši napredek v razvoju otroka, ko vidimo, da so otroci sprejeli vrtec kot svoj novi dom, saj vanj radi vsak dan prihajajo, ko spremljamo zadovoljne in hvaležne obraze staršev, ki smo jih s tako obliko družbene pomoči razbremenili, da se lahko vključijo normalno v družbeno življenje brez stalne bojazni, kaj bo z otrokom v njihovi odločnosti.

Najmanjša postaja GRS v Sloveniji

V Ratečah so ustanovili postajo Gorske reševalne službe 1948. leta, prva znana reševanja pa segajo v 19. stoletje – Številna reševanja v gorah nad Planico in Tamarjem – Težavno obveščanje in pomanjkanje nekatere opreme – Skrb tudi za preprečevanje nesreč

Rateče – Kolikor je znano, so v gorah ponesrečene domačine Ratečani reševali že na začetku 19. stoletja. Zapis omenja prvo nesrečo avgusta 1815. leta, ko se je na Kotovem sedlu nad Tamarjem smrtno poškodoval pastir Andrej Kavalarič iz Rateč.

Na začetku so ponesrečenim pastirjem, lovcem, gozdarjem in drugim, ki jih je vodilo delo v gore, pomagali domačini, razgledani v malo znanem gorskem svetu in vajeni hoje v strminah. Imena mnogih so že davno utonila v pozabo, zapisi o takratnih reševanjih pa spominjajo tamkajšnje prebivalce Kavalariče in Kurije.

Že nekdanj so torej Ratečani priskočili na pomoč človeku v stiski. Seveda, takratno reševanje v gorah se je v marsičem razlikovalo od današnjega. Pomembna prelomnica je bilo 1948. leto, ko so v Ratečah ustanovili postajo Gorske reševalne službe in so se vanjo prvi organizirano vključili reševalci Janez Makovec, Andrej Rožič, Franc Globočnik, Jože Petrič, Maks Juvan in drugi. To je bil rod reševalcev, ki je s skromno opremo nadaljeval, skupaj z reševalci iz Doline in z Jesenic, plemenito delo prednikov.

Ena največjih plezalnih katastrof pri nas, v kateri je maja 1952. leta v Spiki umrlo pet mladih alpinistov, pa poznejši spori o poteku reševanja so prekenili tudi dejavnost rateških reševalcev. Okrog leta 1960 je Franc Globočnik zbral okrog sebe šest domačinov v novo reševalno skupino, ki je ob pomoči sosednjih postaj in jeseniške postaje GRS reševala vse do 1965. leta. Naslednje leto je prevzel mesto načelnika postajo Marko Butinar, ki je to dolžnost opravljal vse do 1979. leta. Potlej ga je nasledil dolgoletni reševalec Jože Rožič.

Načelnik predstavlja postajo

»Postaja GRS Rateče.« pripoveduje njen načelnik Jože Rožič, »je najmanjša v Sloveniji; med 14 člani sta dva izredna in trije pripravniki. Njena strokovna sestava je kljub temu dobra, saj imamo po dva gorska vodnika in minerja snežnih plazov, letalca reševalca in instruktora GRS. Večina reševalcev je mladih.

V tako mali vasi, v Ratečah živi okrog 650 ljudi, pridobivanje članstva ni enostavno. Imamo planinsko

društvo, alpinistično dejavnost pa razvijamo z aktivnostjo v reševalni službi. Vsako leto namreč pripravimo zimski in letni tečaj za reševalce; pripravniki se udeležujejo tudi tečajev, ki jih organizirajo skupno vse postaje GRS v Dolini, pa republiških tečajev.

Usposabljanje je kljub zahtevnemu organiziranju, veliki odgovornosti in žrtvovanju prostega časa nujno. Reševalec zagotavlja varnost in obnem omogoča uspešnost akcij. Naša postaja skrbi za reševanje v gorah nad Planico in Tamarjem. Da sta hoja po planinskih poteh in plezanje v stenah tod nevarna, potrjuje podatek, da ima postaja glede na število reševalcev največ reševalnih akcij v Sloveniji. Zadnja leta smo opravili veliko reševanj predvsem v stenah.

Letos smo imeli pozimi eno poizvedovalno akcijo v Tamarju, v drugi akciji pa smo reševali dve plezalki, ki sta se smrtno ponesrečili med padcem s Kotove špice v Koritnico. V obeh primerih se alpinisti niso vpisali v knjigo obiskov pred odhodom iz Tamarja. Pomanjkanje sporočila o smeri vzpona pa pri iskanju pogrešanih ali reševanju ponesrečenih močno oteži akcijo.

Pri delu ne gre brez ovir

Obveščanje o nesrečah, ocenjujejo rateški reševalci, je bilo vedno zgledno. Iz časa, ko je koč v Tamarju oskrboval nekdanji alpinist Marjan Perko iz Tržiča, hranijo vzorno zapisano obvestila in celo skice o kraju nesreč. Tudi s sedanjim oskrbnikom dobro sodelujejo, ven-

dar opozarjajo, da bi planinska postojanka na takem kraju morala imeti telefon. Reševalci prav tako pogrešajo telefonsko povezavo po domovih. To bi jim namreč prahrnilo marsikakšen nepotreben korak in zagotovilo hitrejši potek akcij.

Kljub sorazmerno dobri opremljenosti postaje imajo največ težav prav na tem področju. Po veljavnih normativih sicer večina opreme zadostuje, če pa bi jo hoteli ne glede na obrabljenost v določenem času zamenjati z novo, bi jo bilo premalo. Težko je obnavljati predvsem opremo iz uvoza; tako ima postaja sedaj le okrog 200 metrov jeklenic, kar je za reševanje v visokih stenah povsem malo.

Nakup tehnične in zaščitne opreme je v veliki meri odvisen od financiranja postaje, ki je šele zadnja leta urejeno. Vseeno je skromno, saj na močno ogroženem področju jeseniške občine delujejo kar 4 postaje GRS. Zato so pri zagotavljanju denarja za opremo in usposabljanje rateških reševalcem večkrat priskočili na pomoč tudi jeseniška železarna, agrarna skupnost iz Rateč in zavarovalnica Triglav.

Zivahna aktivnost in smeli načrti

V svoji dejavnosti reševalci iz Rateč pogosto sodelujejo s sosednjimi, po 1973. letu pa so tesno povezani z letalsko enoto milice. Delo posadki helikopterjev RSNZ so skušali olajšati z izgradnjo pristajališča v Tamarju in na robu Travnika 1979. leta.

Ob reševalni dejavnosti si stalno prizadevajo za preprečevanje nesreč. Mladino vodijo na skupne izlete v gore, na številnih množičnih planinskih pohodih skrbijo za varnost in s svetovanjem vzgojno vplivajo na obiskovalce gora kjerkoli. Razen tega pomagajo pri markiranju in obnovi planinskih poti ter učinkovito sodelujejo v obrambnih dejavnostih njihove krajevne skupnosti. Za aktivnost so postaji lani podelili krajevno priznanje Osvobodilne fronte.

V postaji načrtujejo, pove ob koncu pogovora načelnik Rožič, nadaljnje povečevanje kadrov in usposobljenosti. Njihova želja pa je, da bi imeli žalostnih pohodov v gore v bodoče čim manj.

Stojan Saje

Bodoči starešine in obramboslovci

Mladi imajo široke možnosti izobraževanja za v obrambne poklice – Gojenci vojaških šol in akademij študenti splošne ljudske obrambe povezujejo te študij je zahteven, a zanimiv

Predstavniki vojaške akademije Kopenske vojske iz Beograda, splošne srednje vojaške šole Franc Rozman-Stane iz Ljubljane in poveljstva ljubljanskega armadnega območja, ki je zadolženo za organizacijo in izvajanje študija na oddelku za splošno ljudsko obrambo pri fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, so pred nadavnim predstavili možnosti izobraževanja v teh ustanovah. Na tiskovni konferenci v vojaškem učnem centru na Velikih Blokah, kjer so bodoči starešine in obramboslovci na večdnevem praktičnem urjenju, so opozorili predvsem na prednosti pri njihovem šolanju ter obenem naglasili potrebo po stalnem spodbujanju zanimanja za vojaške in obrambne poklice med slovensko mladino.

Med dijaki splošne srednje vojaške šole Franc Rozman-Stane, ki je edina vojaška šola v Sloveniji, velja osnovno zanimanje strokovnim predmetom; med šolanjem dobijo sicer, kot že naziv šole pove, veliko splošnega znanja. Dobro izobraževalno raven potrjujejo visoke ocene v šoli in uspešno opravljena praktična usposabljanja. Na taborjenje in urjenje odhajajo dijaki po končanem 2. in 3. letniku, da bi teoretično znanje preizkusili v praksi.

Večina dijakov te šole se odloča za nadaljnje izobraževanje na vojaški akademiji Kopenske vojske v Beogradu, kjer pripravljajo starešinski kader za vse rodove tega vida naše armade. Uresničevanje učnega programa zagotavlja gojencem akademije visoko usposobljenost na

splošno vojaškem, družboslovno prirodoslovno matematičnem dročju. Prvi dve leti si pridobijo splošna znanja skupno na beogradske akademiji, drugi dve leti pa v ločeno specialni študij v posameznih rodov. Povsod jim zagotavljajo internatsko bivanje, opremo in učili, poleg ugodnih študentskih stipendij pa jim nudijo možnosti izvenšolskega delovanja.

Smer študija splošne ljudske obrambe so v Ljubljani odprli približno sedmimi leti zaradi pomanjkanja kadrov v obrambnih pripravah naše družbe. Za študij, ki ponuja mnoge možnosti zaposlitve, se odloča čedalje več mladih, tudi dečki, ki so bili prej v rezervni taborjenji, po končanem študiju štiriinpolmesečno usposabljanje katerim si pridobijo čin rezervnega podporočnika. Fantje, ki služijo vojaški rok v šoli za rezervne oficerje, so oproščeni praktičnega usposabljanja, drugi študenti pa se učijo enega taborjenja.

Izkušnje za delo in življenje

Med usposabljanjem v vojaškem učnem centru uresničujejo bodoči starešine in obramboslovci vsak program strokovnega izobraževanja. To so jim na razpolago vse teoretične in tehnične sredstve, s katerimi imajo enote kopenske vojske naši armadi, pri urjenju pa so jim na pomoč tudi vojniki iz tamkajšnje enote armade.

Delo na terenu je vsem najbolj priljubljeno za povezovanje teorije s prakso. Največ imajo praktičnih vaj iz vojaških predmetov, predvsem

Bodoči vojaški starešina se mora naučiti marsikaj, tudi pripraviti taborjenje – Foto S. Saje

Dolga, mučna bolezen naših gamsov

Na Gorenjskem se gamsja garjavost neprestano in nezadržoma širi – Veliko ukrepov, a še vedno premalo izkušenj pri zatiranju te bolezni – Zdrave gamse je prepovedano streljati – Vsi odvzeti vzorci obvezno na analizo

Ilustracija – Tine Juvan

Kranj – Pri Zvezi lovskih družin Gorenjske žal ugotavljajo, da se gamsja garjavost vse bolj širi in prerašča gorenjske okvire. Najbolj je do zdaj seveda garjavost prizadela prav gorenjske lovce in gorenjske lovske družine, ki imajo s to boleznijo že velike in žal tudi drage izkušnje.

Gamsja garjavost se je pojavila kot analizira bolezen in njene posledice inženir Branko Galjot – septembra leta 1973. Tako je bila pri Lovski zvezi Slovenije imenovana posebna delovna skupina za preprečevanje širjenja gamsje garjavosti. V teh prvih letih je posebna delovna skupina opravljala pionirsko delo pri preprečevanju bolezni na Gorenjskem, saj lovci tedaj še niso imeli nobenih pravih izkušenj v borbi proti nevarni smrtonosni bolezni. Tudi napotki so se namreč izkazali kot manj primerni za gorenjska lovišča. Člani odbora so bili tudi v nenehnem stiku z zamejskimi lovskimi organizacijami, s katerimi so si stalno izmenjavali informacije o širjenju bolezni in o ukrepih.

Okužba se širi s 30 kilometri na leto

Ker pa se je bolezen neprestano širila v osrednje Julijce in še vzhodnjeje v Karavanke, so imenovali nov republiški odbor za preprečevanje gamsje garjavosti, ustanovljali so se območni odbori.

Kot pravi tuja literatura, znaša hitrost širjenja okužbe do 30 kilometrov letno. Gamsje garje pa so se v Karavankah širile precej počasneje, saj je bolezen za okoli 45 kilometrov, kolikor znaša značajna razdalja od Rateč do Košute nad Tržičem potrebovala osem let.

V začetku letošnjega leta je gamsja garjavost zajela v Karavankah vsa lovišča od Kranjske gore do Ljubelja ter revirje Kozoroga. V Julijskih Alpah je do zdaj okuženo že štiri petine lovišč Triglavskega narodnega parka, saj so okuženi že vsi gamsji revirji, razen predela Vogla, Komne in Krna. V Julijcih so uplenili ali naši garjave gamse še v loviščih lovskih družin Bohinjska Bistrica in Stara Fužina, v Podbrdu, Gorici, Soči, Bovecu ter zlasti v Logu pod Mangartom.

Danes znaša skupna površina okuženega območja že približno 86.000 hektarov najlepših in najboljših

gamsjih lovišč v slovenskem prostoru, to pa je hkrati že več kot polovica gamsjih lovišč v Sloveniji. Bolezen pa se še naprej nezadržoma širi v osrčje Karavank in v Zahodne Julijce.

Največji davek v Kranjski gori

Bolezen je v posameznih loviščih različno »močna«, vendar pa po izkušnjah iz zgornjesavskih družin prizadene povprečno več kot 80 odstotkov gamsov. Podobne izgube so tudi v loviščih Zavoda Triglav, kjer je od okoli 3.000 gamsov, kolikor jih je bilo pred boleznijo, sedaj le še 1200 – treba pa je pripomniti, da se tod bolezen šele širi.

Največji davek sta prav gotovo plačali Lovski družini Kranjska gora in Dovje, kjer je danes ostalo le še 5 odstotkov ali 16 odstotkov gamsov. Tedaj, ko se je bolezen v Kranjski gori širila, ni bilo še nobenih izkušenj, bila so različna mnenja. Nekateri lovci so se zavzemali za to, naj bolezen izloči naravna selekcija, drugi so se zavzeli za »redčenje« trofejnih gamsov. V Kranjski gori so opravili totalni ali intenzivni odstrel in tako je lovčev vzdrž Karavank le uspešno zmanjšati bolezen. Možno pa je seveda tudi, da je moč pršice iz različnih vzrokov opešala kot je opešala moč virusa gamsje slepote, ki je v Trenti hudo zredčila gamsje trope.

Obolevajo vsi gamsi

Med izgube zaradi garjavosti v Karavankah pa ne štejejo le najdene in uplenjene garjave gamse, temveč tudi prej odstreljene v redukcijskem odstrelu. Ta delež pa je v nekaterih loviščih znašal tudi več kot 30 odstotkov številčnosti. Lovci ugotavljajo, da je bil sprva pogin v primerjavi z odstrelom nizek, kasneje, ko se je bolezen na široko razmahnila pa je znašal odstrel tretjino ugotovljenih garjavih živali. Zadnja leta pa se je to razmerje izenačilo, delno tudi zato, ker so se lovci naučili razpoznavati obolele gamse v lovišču.

Opazno je, da bolezen iz vseh starostnih razredov in obeh spolov vzame določen delež živali. Noben gams torej pred gamsjimi garjami

ni varen, obolevajo vsi gamsi. Ob pretežno začetnem odstopu obolevajo in marca miruje, del ugotovljenih živali, da sba.

Treznost izkušnja Nekega boleznijo, boleznijo in ogrožena učinkoviti jakosti bo načinu prilagojen uravnovejšati odstrel koristijo, treznost, navidezni dovzetni delež pobočjih gozdnatih kgoriji.

Od vsi vzorce, boleznijo, ustvarjajo omogoča v tem gamsov gamsjo garje ki so pobočjih zaskrbljenih toliko bolj vati vsa bi vsaj del

urjenju

akso -

bodoči poklic ni strogo vojaški, Nataša študent SLO Drago Ficko

taktike. Preizkušajo tudi svoje veščine pri uporabi vojaške orožja in sposobnosti pri vodenju ter organiziranju dela v njih. manj pomembno ni pripravljeno mladim za družbenopolitično izobraževanje in aktivnosti na področju ter športa. Pri teh dejavnostih med bivanjem v centru združuje svoje moči; skrbijo za stalno izboljšanje, razne prireditve, obiske v okolnih krajih in delovnih kolektivih ter stike z okoliškimi delavci in bivalki. S takim delom izmenjuje izkušnje med seboj, v združenju pa utrjuje tudi bratstvo, prijateljstvo in tovarištvost.

»Ze na akademiji KOV,« je njegov gojenec Vladimir Ficko, načrtujemo razne aktivnosti, s katerimi popestrimo življenje na terenu. Povsem pomembno je prepričanje, da vojak v prostem času največkrat spi, res smo imeli kaj videti in dati! Prav na dan našega obiska so v centru pripravljali na skupni ob tabornem ognju. Na prireditve so povabili tudi tamkajšnje krajanje.

Govor s študentoma

Nataša pritegnili študenti - po povedano, še bolj študentke uniformah. Skupaj so v strojno strunno korakali na vadišnih izpolnjevali naloge iz praktičnega dela. Povedala ena izmed deklet, Nataša Lebar iz Kopra, so medsebojni odnosi tovariški

vsi, od kozliča do 20 let stare boleznici, kot se zdi, obolevajo v prsku. Kozel prskač je v ozni še spolno aktiven, potuje in okužuje koze, potem postane tudi kozlič. Februarja v največjem razmahu, poleti pa se ponovi.

kot edinem merilu kvalitete odstotkov garjavih živali kvalitete. Vsi so bogate in predvsem domače. Vse, kako bi se branili pred boleznimi, so glede na možni prihodni razloži razdelili na neposredno in posredno. Ugotavljajo, da je edini način za preprečitev kasnejšega razmaha in posledično ogroženih območjih v bližini odstrela, ki mora biti vsiljenosti gamsov, je treba živali. Ekstremno visoki gamsi boleznici gamsji populaciji ne predstavljajo nevarnosti. Načrtovanju odstrela potrebna je pomoč. Najprej se morajo izločiti vsi gamsi, saj so oslabei gamsi najbolj

bistveno nižji na prisojnih predelih. Obolelost je višja v nadmorskih višinah kot v visokih. morajo lovske družine jemati vsaj deset kilometrov. Tako se boleznici, jemanje vzorcev pa jemanje obolevajo, je odstrel zdravih gamsi povedan. Lovci, ki spremljajo gamsi, videli obolele živali, odporne, trpele dolgo časa, so nadvse pomembna moralna ob tej hudi nesreči še moralna in zavest, ki mora upoštevati, ki so jih lovci sprejeli, da morajo smrtonosno bolezen.

D. Sedej

PETKOV PORTRET

Turist premisli dvakrat

Turisti menjajo na Bledu znatno manj deviz kot prejšnja leta - Menjava že doma, na Bledu se menjajo večinoma le čeki

Bled - Največja menjalnica na turističnem Bledu je poleg Ljubljanske banke menjalnica in turistična poslovalnica Generalturista. V njem turistom in gostom Bleda nudijo vse informacije o blejskih turističnih prireditvah, o blejski turistični ponudbi nasploh, svetujejo letovanje na morju in nekaj posla seveda odpade tudi na menjalniško delo.

V menjalnici je zaposlena Nataša Jamnik, prijazna in prijetna uslužbenka, ki zaradi narave svojega dela mora pač vse vedeti in vsakomur kar najbolje svetovati. Zanimala pa nas je predvsem menjava.

»V primerjavi s predlanskim letom je letos, julija, menjave precej manj,« pravi Nataša Jamnik. »Tuji prihajajo večinoma s čeki, Nemci imajo evročke, saj se jim očitno bolj splača

menjati v domačih bankah. Za, denimo 100 nemških mark, dobijo v nemških bankah 2.000 dinarjev, pri nas pa precej manj. Tudi Holanci prihajajo s čeki, predvsem mladi in seveda Angleži, ki morda še najbolj preračunajo devizni tečaj. Če izračunajo, da je menjava slabša kot doma, se enostavno obrnejo in ne menjajo.«

Izkušnje, ki jih ima Nataša Jamnik in njene sodelavke, ki so vsak dan v poslovalnici v središču Bleda, so precej bogate. V poslovalnici lahko opazijo, kako so turisti zadovoljni, nad čim se pritožujejo, kaj jim ni prav, kaj jim je všeč. Če je menjava slabša kot lani, če se gostje obrnejo ob zanje neugodnem tečaju, kakšna naj bi bila potem izvenpenzijska potrošnja na Bledu?

»Precej turistov letuje po kampih, tako v Zaki kot pri Sobcu. Ti turisti prihajajo v blejske trgovine tudi ob sobotah popoldne in si želijo kupiti sveže meso, kruh in druga živila. Trgovine so sicer odprte, a v soboto popoldne ni mesa in ne svežega kruha. V nedeljo je na Bledu tudi precej turistov, naših, ki prihajajo na vikend. Pri nas imamo odprto, a Ljubljanska banka je zaprta. Precej je takih, ki bi radi dvignili denar, a ga ne morejo. Pri nas ne morejo dvigniti denarja in mislim, da bi bilo prav, da bi bila vsaj v turističnem navalu banka odprta.

Gostje, ki se oglašajo pri nas, tarnajo tudi zato, ker ne dobijo tujih revij. Dnevni časopisi so v kioskih, revij pa ni. Mislim pa tudi, da bi bilo treba na police trgovin dati več zelenjave, da ne govorim o tem, da ni filmov in drugega. Izvenpenzijska potrošnja bi bila prav gotovo večja, če bi bila ponudba večja in pestrejša.

Menjava je torej slabša in če je menjava slabša, je tudi izvenpenzijska potrošnja manjša. Tuji torej temeljito preračunajo dinarsko in devizno vrednost in če je menjava zanje neugodna, vedno premislijo, če bodo menjali ali ne...

D. Sedej

Srce slavonske ravnice je zapelo

Djakovo - Poletna vročina. Sonce žge z znojem prepojeno klasje. Korenine stoletnih hrastov obemajo bogato zemljo, vežejo srca kmetov nanjo. Veselje se pretvarja v pesem kólo. Odpirajo se nedrja ravnice, njeno srce bije v duhu minulih časov že šestnajstič na djakovačkih vezovih, festivalu izvornih pesmi in običajev Slavonije in Baranje.

V pojoče mesto, katerega ulice so bogata folklorna izložba, prihajajo gledalci in izvajalci; prvi, da bi videli, drugi, da bi pokazali, kakšne zaklade hranijo stare omare. Zaklade, ki jim lastniki vsaj enkrat na leto dovolijo, da zableščijo v svoji belini in domišljijko izvezenih okrasih na mestnih ulicah in odru Strossmayerjevega parka. Odmeva pesem, vije se kólo za kólom, noge ne vedo, kaj je utrujenost, starost. Zvoke tamburice prekinja topot »belega bisera«, lipicanca, ponosa slavonskega kmeta in neskončne ravnice.

In ko pozno ponoči odjekne zadnja pesem, zablešči v svoji lepoti zadnja noša, utihne zadnji aplavz, se utrujeni izvajalci in gledalci vračajo domov. Ostaja spomin, odmev tamburice in od kóla poteptana trava.

Kdo tako lepo opeva djakovačke vezove, ne vem. Najbrž pesnik, pesnik neskončne slavonske ravnice, zorečega klasja, dobrih ljudi.

Pesnik ne laže. Djakovačke vezove je treba doživeti. Mi, mrzli Gorenjci, smo jih. Razorožili so nas. Pozabili smo na naše visoke gore, pozabili, da je izročilo davnih prednikov, ki so ga predstavili folkloristi Iskre z gorenjskimi, goričkimi in primorskimi plesi in pesmimi včasih nekoliko robato, tiho, zadržano. V Djakovu je bilo sproščeno, veselo, nagajivo.

Razorožili so nas že vaščani, ki so nas v soboto popoldne pričakali v svojih Punitovcih, na obrobju Djakova. Sprejeli so nas kot drage goste, s katerimi radi delijo mizo, dom vse, kar imajo. Nimajo veliko, zemlja jim še vedno reže skromen kos kruha. A imajo veliko: odprto srce, vesel nasmeh, toplo dlan. Prijateljstvo, v hipu rojeno, je dragoceno. Ne da se ga pozabiti.

Kot ne skupne pesmi, ki je med hišami, stiskajočimi se ob ulicah, odmevala pozno v noč.

Iskrina folklorna skupina je bila ena od petih gostujočih skupin, vsaka je prišla iz druge republike, ki so jo Slavonci povabili na svoj festival. Predstavila se je že na sobotni večer v zelenem Strossmayerjevem parku, v nedeljo zjutraj pa se je s harmoniko na čelu vključila v dolg spreved po mestnih ulicah, zaplesala in zavriskala ter sklenila svoj nastop na odru parka. Pridružila se je štiridesetim folklornim skupinam iz Slavonije in Baranje. Domala v vsaki vasi imajo svojo, vsaka je drugačna od druge, drugačne v pesmi in noši. Le ljudje so si podobni.

Tudi v Punitovcih, kjer so nam prijazno ponudili gostoljubje, ima folklorna tradicija. Le da letos žaluje za številnimi umrlimi člani. Naslednje leto se bo gotovo spet, okrepljena in pomlajena, pojavila na djakovačkih ulicah v svojih bogato izvezenih oblačilih.

Djakovačke vezove je težko opisati. Nobena od naših folklornih prireditev jim ni podobna, ni niti senca njihovega bogastva, barvitosti, živosti. Še bi jih radi doživeli, še bi radi zaplesali polko v kólu z drugimi na peščenih stezah parka sredi Djakova! H. Jelovčan

Po djakovskih ulicah je zaplesalo in zapelo petinštirideset folklornih skupin.

Glasbeni del Iskrinih folkloristov je bil neuničljiv. Nejc Nunar, harmonika, Stefan Osojnik, klarinet, Franc Senk, harmonika.

Se zadnji juhuhu pred slovesom z gostoljubnimi vaščani iz Punitovcev.

Danes prvi nastop na balkaniadi

Jugoslovanska kolesarska reprezentanca odpotovala na balkansko prvenstvo v Romunijo - Danes ekipna vožnja, v nedeljo posamična - Za priprave na svetovno prvenstvo bo več časa - Zveza odklonila financiranje nastopa

Kranj - V torek, tik pred odhodom na balkansko prvenstvo v Romunijo, smo uspeli ujeti zveznega kapetana kolesarske reprezentance, Franca Hvastija. Vtisi z v nedeljo sklenjene etapne dirke Po Jugoslaviji so bili še sveži, pa smo ga povprašali, kako je zadovoljen z vožnjo svojih fantov in kaj meni sploh o pomembnejših letošnjih reprezentančnih nastopih.

»Na dirki Po Jugoslaviji smo prvič nastopili s kompletno ekipo. Prej je bila deljena na A in B selekcijo, ki sta bili bolj oziroma manj uspešni. Ugodno ocenjujem vožnjo na dirki Settimana Bergamasca v Italiji, medtem ko se je B ekipa, ki je med drugim sodelovala na dirki miru Berlin-Praga-Varšava in na Giro de Regione uvrstila skromno, primerno pripravljenosti. Vsekakor sem najbolj zadovoljen z dirko Po Jugoslaviji, na kateri je krepko pomlajena reprezentanca osvojila ekipno drugo mesto, posamično pa so se fantje prav tako izkazali.«

Državno reprezentanco sestavlja jo v glavnem slovenski tekmovalci. Ne zato, ker bi Franc Hvastija »navljale« zanje; pokazali so pač največ

sposobnosti. Med njimi so tudi mladi Kranjčani Polanc, Marn in Lampič, prvo leto v članski konkurenci, ki so plod sistematičnega strokovnega dela v klubu Sava, saj so postopno napredovali iz pionirske v člansko vrsto. »Niso se le povsem vključili, ampak so tudi zelo uspešni,« jih je pohvalil Franc Hvastija. »Seveda pa bo vanje potrebno vložiti še veliko dela, če bomo želeli tudi v mednarodni konkurenci osvajati vrhunske rezultate.«

Zakaj so zadnja leta slovenski kolesarji krepko prehiteli vrstnike iz drugih jugoslovanskih klubov, Franc Hvastija ni hotel razlagati. Vendar pa bistva ni težko uganiti. V slovenskih vrstah so uspeli premagati lokalistične interese in se usklajeno lotili strokovnega dela, medtem ko v večini drugih sredin »preživela« vodstva še vedno postavljajo skrb za napredek jugoslovanskega kolesarstva na drugo mesto.

Podobno se obnaša tudi kolesarska zveza Jugoslavije. Kako bi sicer razložili njeno odklonitev, češ da za sodelovanje na svetovnem prvenstvu nima denarja? Kljub vidnim tekmovalnim uspehom! Nastop bo tako financirala naša republika.

V torek popoldne so naši reprezentanti odpotovali v Romunijo, kjer jih danes čaka ekipna vožnja na sto kilometrov. V ekipi so Lampič, Marn (Sava), Pavlič, Polončič (Rog), v rezervi pa je Cuderna (Sava).

»Na ekipno vožnjo se nisem imeli časa posebej pripravljati,« je povedal Franc Hvastija. »Test, ki smo ga opravili na 37 kilometrov, je pokazal, da so fantje dokaj hitri, saj so dosegli 49 kilometrov na uro. Seveda pa ta rezultat ničesar ne zagotavlja. Težko rečem, kako se bom uvrstili.«

V nedeljo reprezentante čaka cestna posamična dirka na 125 kilometrov. Praga ima pet strmih vzponov in je zato za naše dokaj ugodna.

»Po balkaniadi bodo kolesarji teden dni počivali, nato pa bomo lotili priprav na svetovno prvenstvo. Zanje bo dovolj časa zato upam, da se bomo solidno uvrstili,« je še povedal Franc Hvastija.

H. Jelovčan

Naši športni delavci

Janez Lampič: Zadovoljen s tretjim mestom

Kranj - Čeprav je še ne 19-letni Skofjeločan Janez Lampič, član kolesarskega kluba Sava iz Kranja, v mladinski konkurenci osvaja številne zmage in dobre rezultate - med drugim je bil balkanski prvak, zmagovalec mednarodne etapne dirke Po Istri, zmagovalec dirke na Českoslovaškem in mnogih drugih - se je letos članski vrsti savskih kolesarjev priključil nekoliko »rezerviran«. Ni pričakoval pomembnih uspehov, zmag, nabrali si je želel predvsem novih izkušenj, da bi prihodnje leto štartal na vrhunske dosežke.

A je presenetil; ne le sebe, ampak tudi številne strokovnjake in ljubitelje kolesarskega športa. Kot član prve jugoslovanske reprezentance je po več prejšnjih dobrih vožnjah osvojil na pravkar sklenjeni največji domači kolesarski prireditvi, dirki Po Jugoslaviji, odlično tretje mesto.

»Glede na to, da je bila letos naša ekipa zelo pomlajena, smo veliko naredili,« je zadovoljen povedal. »Seveda smo želeli ponoviti zmago. Največ smo stavili na izkušenega Vin-

ka Polončiča, ki smo mu vsi pomagali, vendar sovetjskih kolesarjev nismo mogli premagati. Moram reči, da je bila dirka zelo naporna. Dolga, vodila je po slabih cestah, najhujša pa je bila vročina. S svojo vožnjo sem zadovoljen. Najbrž bi bil lahko še boljši, če bi se že pred dirko pripravljajal za zmago. Tako pa sem poslušal trenerjeva navodila, ki so me pripeljala na tretje mesto. Mislim, da je tako prav, da je kolesarstvo kolektivni šport, da mora ekipa pomagati najboljšemu, tistemu, ki ima največ možnosti za zmago oziroma dobro uvrstitev.«

Janez Lampič je povedal, da je reprezentančna ekipa Jugoslavije letos zelo homogena.

»Upam, da se bomo na balkanskem prvenstvu izkazali. Žal smo zaradi dirke Po Jugoslaviji precej utrujeni. Časa za počitek je premalo, zato uvrstitve ne bi rad napovedoval. Ekipno vožnjo nismo posebej vadili. Vsekakor pa se bomo vsi borili za čim boljši rezultat.«

H. Jelovčan

Prehodni pokal ostal v Hrastju

Kranj - V okviru praznovanja krajevnega praznika in tridesetletnice gasilskega društva Hrastje-Prebačevo je športno društvo Jakob Stucin pripravilo teden rekreacije in športa. V kegljanju, nogometu, kolesarstvu, namiznem tenisu, vlečenju vrvi je največ točk osvojilo Hrastje, drugo in tretje mesto pa delita

Izlet v neznano

Podnart - Zadnje junijsko nedeljo je AMD Podnart priredilo za svoje člane in svoje izlet v neznano, ki je kljub slabemu vremenu dobro uspel. Vozniki motornih vozil, ki so v svojih avtomobilih vozili svoje, so tekmovali v ocenjevalni, točnostni in spretnostni vožnji. Med vožnjo pa so tekmovali tudi v streljanju. Tekmovanje je bilo prilagojeno obrambnemu usposabljanju. Najboljše rezultate so dosegli: Jože Zupan, Albert Krnc in Tone Bešter. Zaradi slabega vremena so se po kosilu vrnili v kulturni dom v Podnart, kjer so imeli še razne zabavne in družabne igre.

Ciril Rozman

Tekmovanje v počastitev praznika

Predosje - Strelska družina Franc Mrak iz Predoselj je priredila že tradicionalno tekmovalje v streljanju s serijsko značno puško v počastitev dneva borca. Tekmovanja so se udeležile ekipe strelskih dručin in sekcij iz krajske občine, ekipe Zveze borcev iz Predoselj, Britofa in Kokrice in ekipe ZRVS s Kokrice. Skupaj je nastopilo 9 ekip oziroma 42 strelcev. Ekipe ZB in ZRVS so se tudi letos tako kot pretekla leta najmožneje udeležile tekmovalja.

REZULTATI - strelske družine in sekcije: 1. Franc Mrak Predosje II 1419 krogov od 1600 možnih, 2. Franc Mrak I 1406, 3. Bratstvo edinstvo Kranj 1398, 4. Sekcija Tone Nadižar Čirče 1378; **posamezno:** 1. Jože Sitar (Franc Mrak) 367 krogov od 400 možnih, 2. Zoran Sitar (Franc Mrak) 366, 3. Marjan Umnik (Franc Mrak) 365, 4. Darinka Smrtnik (Bratstvo edinstvo) 365, 5. Srečo Jerman (Franc Mrak) 362, 6. Ciril Lukanc (Franc Mrak) 361, itd.; **ekipe ZB in ZRVS:** 1. ZB Kokrica 609 od 800 možnih, 2. ZB Britof 526, 3. ZRVS Kokrica II 501, 4. ZRVS Kokrica I 425, 5. ZB Predosje 390; **posamezno:** 1. Darko Mugerli (ZB Kokrica) 160 krogov od 200 možnih, 2. Miro Krkoč (ZB Kokrica) 159, 3. Vinko Potočnik (ZRVS Kokrica) 156, 4. Lovro Krničar (ZB Britof) 147, 5. Franc Oman (ZB Kokrica) 146, itd.

J. Sitar

Praznična tekmovalja

Duplje - Ob krajevnem prazniku Duplje, ki ga praznujejo vsako leto 5. julija, v spomin, ko so Dupljanci 5. julija 1942. leta množično odšli v partizane, so tudi letos organizirali več športnih prireditvev.

V namiznem tenisu je pri članih osvojil prvo mesto in prehodni pokal Brane Rakovec, drugi je bil Janez Benegalija, tretje do četrto mesto pa si delita Matevž in Rajko Čuk. Pri pionirjih je bil prvi Robi Marčun, drugi je bil Franci Žlindra, tretje do četrto mesto pa si delita Rajko in Rado Kondič. V tradicionalni rokometni tekmi za prehodni pokal je po borbeni igri zmagala ekipa Oženjenih z 20:19. Prvi del tekme je pripadel Neženjenim 12:10. Tekmo sta zelo dobro vodila sodnika Hvastija in Jeruc.

Jutri ob 16. uri pa bo pri osnovni šoli v Dupljah družbno srečanje vseh sodelujočih pri organizaciji tradicionalnega smučarskega teka »Po poteh Kokrskega odreda«.

J. Kuhar

Tekmovanje za praznik Bistrice pri Trziču so se množično udeležili tudi strelci - Foto: J. Kikel

Športniki za praznik Bistrice

TRZIČ - Največja krajevna skupnost v trziški občini - krajevna skupnost Bistrica je 4. julija praznovala krajevni praznik. Ob tej priložnosti so bile številne prireditve, med katerimi ni manjkalo tudi športnih, ki so jih pripravili prizadevni člani Športnega društva Bistrica.

Tako se je okrog 150 športnikov in športnic (le-te so nastopile le v streljanju z značno puško) pomerilo v malem nogometu, košarki, atletiki, streljanju in šahu.

Rezultati so bili sicer drugotnega pomena, kljub rekreativnemu značaju tekmovalj pa velja omeniti solidne dosežke v atletskih disciplinah.

Rezultati - atletika - tek na

100 m: 1. Ivan Pogačar 11,76, 2. Maks Valjavec 11,95, 3. Iztok Seliskar 12,30 1500 m: 1. Franc Komac 4,27, 2. Vojteh Močnik 4,41, 3. Maks Valjavec 5,00; **skok v daljino:** 1. Silvo Japelj 640, 2. Iztok Seliskar 624, 3. Ivan Pogačar 586; **suva nje krogle:** 1. Andraž Legat 988, 2. Silvo Japelj 982, 3. Ivan Pogačar 929; **mali nogomet:** 1. OO ZSMS Pristava, 2. Petrol, 3. OO ZSMS Ravne; **košarka:** 1. ŠD Bistrica, 2. ZRVS Trzič, 3. Outsiderji; **streljanje - moški:** 1. Boris Bertonec, 2. Dane Kriznar, 3. Janez Šmejc; **ženske:** 1. Finca Ležaja, 2. Tončka Zaplotnik, 3. Milena Dolčič; **šah:** 1. Jani Uzar, 2. Srečo Mrvar, 3. Andrej Loc.

J. Kikel

Varnost na smučiščih

Inšpektorji ugotavljajo, da je na naših smučiščih precej zavarovanih prog, da pa so še vedno težave, ker reditelji ne opravljajo svojega dela tako, kot bi bilo za varnost zaželeno.

Kranj - V letošnji zimski sezoni je prometna inšpekcija Gorenjske svoje delo precej usmerila na zahteve in pregled varnosti na gorenjskih smučiščih. Že takoj na začetku sta se pojavila dva problema: republiški komite za promet in zveze letos ni pooblastil organizacij za pregled vlečnic, čeprav obljubljajo, da bodo to rešili še letos, obenem pa vse preveč počasi rešujejo vloge za pridobitev dovoljenj za obratovanje smučišč. Kot primer se izkazuje vlečnica Bistrica na Koblji, ki ji je dovoljenje za obratovanje poteklo že leta 1973, kar pomeni, da so bili obvezni tehnični pregledi devetkrat opušteni.

Prometni inšpektor Ilija Malič ugotavlja, da so naša gorenjska smučišča že dovolj dobro opremljena z različnimi znaki, vendar se včasih še vedno pojavljajo pomanjkljivosti. Reševalno službo imajo na vseh smučiščih, prav tako službo prve pomoči. Čeprav je reševalna služba po krajih različno organizirana, vendarle zadovoljivo deluje, se najbolje na Krvavcu, kjer imajo v času največjega obiska smučarjev tudi dežurnega zdravnika. Upravljalci žičnic se ponekod torej dobro zavedajo, kaj pomeni hitra in učinkovita pomoč na smučišču.

Manj pohval bi lahko izrekli na račun rediteljske službe. Veliko je primerov, da si upravljalci zagotavljajo rediteljsko službo tako, da dajo rediteljem brezplačno karto za smučanje, od reditelja pa kaj prida niti ne pričakujejo! Upravljalci pravijo, da smučarji rediteljske službe ne upoštevajo, edini svetel primer je spet s Krvavca, kjer so namestili miličnika. Treba pa je obenem tudi reči, da je kadre za rediteljsko službo silno težko dobiti in če reditelji že so, večinoma niso ustrezno usposobljeni. Zato se bodo ti problemi morali ustrezneje reševati, še posebej, ker na naših smučiščih v zadnjih letih niti ni bilo tako malo lažjih, težjih in celo smrtnih nesreč. Varnost na smučišču mora postati upravljavcem za vsako ceno večja in stalna skrb.

D. Sedej

Sportno igrišče v Kropi

Kropa - Krajanje so s samopriskom, deloma pa tudi s sredstvi telesno kulturne skupnosti Radovljica v Kropi zgradili letos lepo športno igrišče. Igrišče so vsa ta leta pogrešali predvsem otroci, nemalo pa tudi člani Športnega društva Plamen Kropa ki z igriščem zdaj upravlja.

Tako imajo danes v središču Kroke nasproti bajerja poleg otroškega igrišča še odbojarsko in košarkarsko igrišče, na katerem so ob otvoritvi priredili športna tekmovalja. Želijo si le, da bi uredili prostor za gledalce, za športnike pa garderobe s toplo vodo.

D. S.

Trgovska in gostinska delovna organizacija ŽIVILA-CENTRAL objavlja proste delovne naloge in opravlja:

- A. v TOZD VINO
  - 1. ŠOFERJA
  - 1 za nedoločen in 1 za določen čas 1 leto v PE Bled
  - 2. VILICARISTA
  - 3. TRGOVCA (za določen čas)
- B. v TOZD GOSTINSTVO za bife »TINKARA«
  - 4. KV NATAKARJA

Pogoji:

pod 1.:

šola za voznike, šoferski izpit C in E kategorije, 6 mesecev izkušenj pri razvažanju blaga, poskusno delo 3 mesece;

pod 2.:

osnovna šola in tečaj za viličarista, 2 leti dela v prodaji na debelo, poskusno delo 2 mesece;

pod 3.:

šola za prodajalce, 1 leto delovnih izkušenj v trgovini poskusno delo 3 mesece;

pod 4.:

gostinska šola natakarske smeri, 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 2 mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: ŽIVILA-CENTRAL, Naklo 252 - Kadrovska služba. Vsi prijavitelji kandidati bodo prejeli pismeni odgovor o izidu izbirnega postopka v zakonitem roku.

Prvi množični tekmovalni kolesarski maraton Kranja

Na letošnji dan vstaje 22. julija bo ena največjih kolesarskih prireditvev pri nas - kolesarski maraton Kranja. Start in cilj bosta v Tacnu pri šolskem centru RSNZ pri Ljubljani. Maratonska proga je dolga 155 km in bo vodila kolesarje iz Tacna skozi Ljubljano do Vrhnike, kjer se bo tekmovaljevanje šele začelo. Od Vrhnike naprej bo šlo zares. (Vrhnika, Kalce, Idrija, Cerklje, Vodice, Skarucna, Tacen.)

Start bo ob 7. uri jutraj, popoldan ob 16. uri pa bodo cilj zaprli. Prijave za kolesarski maraton Kranja sprejema Kolesarsko društvo Rog do 15. julija. Štartnina je simbolična - 100 dinarjev.

Prijave je treba poslati na KD Rog, Trubarjeva 72, 61000 Ljubljana, štartnina 100 din pa nakazati po poštni nakaznici na ŽR 50101-678-69089 (KD Rog Ljubljana).

Vse udeležence opozarjamo, da v prijavi navedejo tudi rojstno letnico, ker bodo kolesarji razvrščeni v tri skupine.

OBVEŠČA KUPCE, da bo poslovalnica SAMOPOSTREŽNA I. odprta v juliju in avgustu tudi ob SOBOTAH od 7.-19. ure.

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 10. JULIJA

17.25 Poročila - 17.30 Pele, mehiški dokumentarni film - 18.50 Naš kraj: Sveče na Korškem - 19.05 Zlata ptica - RACKO in LIJA: RACKO Vrvočedec - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Temnejše od jantara, ameriški film - 21.35 Zrcalo tedna - 21.50 Jazz na ekranu: Jazz orkester RTV Beograd - 22.10 Poročila -

Ze naslov mehiškega barvnega dokumentarnega filma To je Pele pove, da gre za nekakšen portret najslavnejšega nogometnega igralca vseh časov. Režiser Francois Raichenbach si je film zamislil kot portret igralca in nogometne igre obenem. Kakor je za Peleja njegov sport poet, lepota, upanje, tako tudi avtor filma niza prizore, ki dajejo slutiti, da gre za veliko igro, ki ob Pelejevem poigravanju z žogo spominja na prvi ples.

Glavni junak kriminalke **Temnejše od jantara** je navihani Travis McGee (Rod Taylor), ki se preživlja tako, da za precejšnje denarce ljudem vrača imetje, ki si ga na sodišču niso uspeli izboriti. Nekega dne je McGee priča, kako dva neznanca vržeta v vodo zvezano deklo. Svevoda jo reši, vendar mu deklo noče zaupati, zakaj ji strežejo po življenju. Ko neznanec deklo res spravi s poti, je McGee trdno odločen, da bo prišel zadevi do dna.

Oddajniki II. TV mreže:
17.00 Tri čarovnične skrivnosti, gledališka predstava za otroke - 18.00 Človek in pol, humoristična serija - 18.55 SNP - Alicante, tekma za 3. mesto - v odmoru propagandna oddaja RTV Zagreb - 20.50 Premor - 21.05 Poročila - 21.10 Feljton - 21.40 Svet okoli nas: dokumentarna serija - 22.40 Športna sobota

TV Zagreb I. program:

17.30 Poročila - 17.35 TV koledar - 17.45 Arioso - operna glasba - 18.00 Selitve, dokumentarna serija - 18.50 SNP - Alicante - 21.00 TV dnevnik - 21.30 Spletka, ameriški film - 23.05 Poročila

NEDELJA, 11. JULIJA

8.40 Poročila - 8.45 Živ žav, otroška matineja - 9.40 N. Componeet: Ženske iz obale, francoska nadaljevanka - 11.10 TV kazipot - 11.30 Domači ansambli: Fanteje z vseh vetrov - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 14.45 Geronimo, ameriški film - 16.25 Poročila - 16.30 Nastanek in razvoj jugoslovenskega vojnega letalstva; Jugoslovensko vojno letalstvo v NOV - 17.00 Športna poročila - 17.15 J. S. Popović: Jara meščanka, komedija TV Sarajevo - 18.40 Risanka - 18.50 Madrid - SNP: finale, v odmoru propagandna oddaja - TV in radio nočoj - 21.00 TV dnevnik - 21.20 Vreme - 21.22 Zrno do zrna - 21.30 Čez neprekinjeno črto, nadaljevanka TV Beograd - 22.35 Športni pregled - 23.05 Poročila

Leto 1883. Geronimo in njegove Apače spravijo v rezervat v Arizoni. Življenjski pogoji so bedni. Agent, odgovoren za rezervat, hoče prodati zemljo živinorejcem za pašnike in pregnati Apače v še bornejši rezervat. Geronimo s peščico apalskih bojevnikov pobegne v Mehiko in napove vojno ZDA. Ko s svojimi bojevniki precej časa zdržuje ameriško konjenico, pošlje Washington generale in senatorje, da bi se pogajali z njim. Vojnska obkoli Apače, ki so izčrpani od lakote, ter jim grozi s topovi. Geronimu je ljuba smrt kot da bi hlonili pred sovražnikom.

Oddajniki II. TV mreže:
18.20 Glasbeno popoldne - 19.30 Velike razstave, kulturno dokumentarna serija - 20.00 Bogavstvo Rougovnih, francoska nadaljevanka - 21.00 Velikani jazza - 22.00

Poročila - 22.05 Tito in Brioni: Otočje, muzej in park

TV Zagreb I. program:

12.00 TV dnevnik - 12.15 Kmetijska oddaja - 13.15 Film za otroke - 14.45 Jugoslavija, dober dan - 15.30 Gledalci in TV - 16.00 Dokumentarni film - 16.30 Narodna glasba - 17.00 Zločin gospoda Langea, francoski film - 18.20 Risanka - 18.50 Madrid: SNP - finale - 20.50 Risanka - 21.00 TV dnevnik - 21.30 Čez neprekinjeno črto - 22.35 Športni pregled - 23.05 TV dnevnik

PONEDELJEK, 12. JULIJA

16.40 Kmetijska oddaja TV Zagreb - 17.40 Poročila - 17.45 Pohod čez ledeno pustino, japonski poljudnonastvenstveni film - 18.30 Obzorik - 18.45 Zdravo, mladi - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Christoff: Neme priče, zahodnonemška drama - 21.15 Kulturne diagonale - 22.00 V znamenju

Zahodnonemška drama **Neme priče** obravnava neuskadani dogodek iz vsakdanjega življenja. V ospredju je programer Hartmut Kröger, ki dela v večjem podjetju. Zanj bo konec tedna tak, kakršni so bili vsi doslej: varoval in ukvarjal se bo s štiriletno hčerko Didi in se ga napil, medtem ko bo njegova žena pri drugem, ki ji nudi več.

Oddajniki II. TV mreže:
17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarsčini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Lutkarski pogovori, lutkovna serija - 18.30 Ljudske pripovedke - 18.45 A. Dvorak: Karneval - op. 92 - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po sledih napredka, oddaja TV Ljubljana - 20.55 Poročila - 21.05 Contry glasba, ponovitev

TV Zagreb I. program:

17.50 Napoved sporeda - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Lutkarski pogovori - 18.30 Ljudske pripovedke - 18.45 A. Dvorak: Karneval - op. 92 - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po sledih napredka, oddaja TV Ljubljana - 20.55 Poročila - 21.05 Contry glasba, ponovitev

19.30 TV dnevnik - 20.00 Prežihov Voranc: Borba na tujih tleh, drama TV Ljubljana - 21.00 Glasbeni trenutek - 21.05 Argumenti, zunanje politična oddaja - 21.50 En avtor - en film - 22.05 TV dnevnik

TOREK, 13. JULIJA

17.55 Poročila - 18.00 Zgodbe o prismukih, otroška serija - 18.10 J. Ipavec: Možiček, balet - 18.30 Obzorik - 18.45 Obramba in samozasčita - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Aktualno - oddaja v živo o žetvi in kruhu - 21.05 R. Rolland Jean Christophe, francoska nadaljevanka - 22.00 V znamenju

Delo **Jean-Christophe sodi v zvrst cikličnega romana, katerega kralj je moč najti že pri Balzacu in Zolaju, pravi razcvet pa je doživel z Romainom Rollandom. Glavna oseba Rollandovega romana je mlad nemški glasbenik, ki živi v Franciji. Avtor je plastično in zavzeto izrazil svoje nazore, svoj kritični odnos do sodobnih nra- vi in umetniških oku- sov. Nadaljevanka ima devet delov.**

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarsčini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Naš dan - otroška oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Beograjska pomlad '82, glasbena oddaja - 20.45 Spomeniki revolucije, dokumentarna serija - 21.35 Poročila - 21.40 Koncert na dubrovniških poletnih prireditvah '82

TV Zagreb I. program:

17.50 Napoved sporeda - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Naš dan - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Teme, notranjepolitična oddaja - 20.50 Nathalie, francoski film - 22.30 TV dnevnik

SREDA, 14. JULIJA

18.00 Poročila - 18.05 Gusarji kapitana Gancha, brazilska nadaljevanka - 18.30 Obzorik - 18.45 Glasbeni amaterji: KUD Marušić - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio

nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Reportaža o mestu Tesserete - 20.05 Tesserete (Švica): Igre brez meja - 21.30 Jazz na ekranu: Skupina Aírto Moreira - 1. del - 21.55 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarsčini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Padla z neba, otroška serija - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Skolika, norveška drama - 21.05 Poročila - 21.10 Višegrajske steze (do 21.55)

TV Zagreb I. program:

17.50 Napoved sporeda - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Padla z neba - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Reportaža o mestu Tesserete - 20.05 Tesserete: Igre brez meja - 21.30 Velike zarote, serijski film - 23.00 TV dnevnik

ČETRTEK, 15. JULIJA

17.35 Poročila - 17.40 Pedenjčep: Baletna šola - 18.00 Pot okoli sveta z osmimi notami: Nevesta - 18.30 Obzorik - 18.45 Mladi za mlade: Tespi- sov voz - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Demonsko seme, ameriški film - 21.30 Miniat- ure: Obisk pri Marcu Chagallu - 21.50 V znamenju

Demonsko seme sodi med znanstveno fantastične filme, ki sta jih navdihnili pašastni razmah sodobne tehnologije in morda še bolj zaskrbljenost zaradi vse večjega vpliva elektronskih računalnikov na človeka. V

AVTO-MOTO DRUŠTVO KRANJ

Koroška 53/d
objavlja prosta dela in naloge
AVTOMEHANIKA
Pogoji:
poklicna šola avtomehniškarske stroke, zaželjene izkušnje, samostojnost pri delu.
Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

filmu je vir vsega zla računalnik, imenovan Proteus IV, prvi elektronski možgani iz organske snovi. Računalnik, nadpovprečno inteligentni stroj, se ne pokorava svojim tehnikom in ne sprejema njihovih navodil.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarsčini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 40 zelenih slonov, otroška serija TV Ljubljana - 18.40 Dašenka, risanka - 18.45 Muppet show - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Filmski večer: Srhilive zgodbe, japonska serija - 21.40 Dr. Jekyll in mr. Hyde, ameriški film

TV Zagreb I. program:

17.50 Napoved sporeda - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 40 zelenih slonov - 18.40 Dašenka - 18.45 Muppet show - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Politični magazin - 11.05 TV kiosk - 22.05 TV dnevnik

PETEK, 16. JULIJA

18.05 Poročila - 18.10 Radenci 82: Plesni orkester RTV Pristina - 18.30 Obzorik - 18.45 Pot v prihodnost: Komunikacijska sredstva v prihodnosti človeštva, izobraževalna serija - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nočoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 19.57 Propagandna oddaja - 20.00 C. Alvaro: Strah vlada

svetu, italijanska nacionalna vanka - 21.05 Ne prezrite 21.20 Spanske operne zvezde Teresa Berganza - 221 Spremljajmo - sodelujmo 22.25 Nočni kino: Poslika človek, ameriški film - 000 Poročila

Roda Steigerja bržke ne ne vežejo preveč pr jetni spomini na sm manje filma Poslikal človek, saj se je mor vsako jutro za več v prepustiti spretnim r kam, ki so ga od nog v glave posliale z različnimi prizori, od kateri vsak pripoveduje svo- čudno zgodbo. Za Po slikanega človeka ni lahko rekli, da je nenavadna in sila skrivnostna znanstveno fantastična in alegorična igra.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarsčini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Plavica, otroška oddaja - 18.45 Teleskop zabavno glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Čaljubezni in skrivnostni sanjbaleta - 20.45 Poročila - 20.5 Povečava, dokumentarna serija - 21.40 Nočni kino: Najboljša ženska mojega življenja, češkoslovaški film (do 23.15)

TV Zagreb I. program

17.50 Napoved sporeda - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Plavica - 18.45 Teleskop - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Fanteje s Hill Street serijski film - 21.00 Dragi Mlinar in prijatelji, zabavna glasbena oddaja - 21.50 TV dnevnik - 22.05 Kultur srca - 23.35 Poročila

KRAJEVNA SKUPNOST PREDDVOR

razpisuje prosta dela in naloge
TAJNIKA
za polovičen delovni čas za dobo enega leta.
Pogoji:
končana ekonomska ali administrativna šola
Rok prijave je 15 dni od objave.
Stanovanj ni.

NOVO V KINU

Zlata mrzlica je konec 19. stoletja premamila tudi mladega Jacka Londona, ki se je iz San Franciska podal na daljnjo Aljasko. Vendar pa tako krutega sveta, kot ga je tam spoznal, ni niti sanjal. Podlost ljudi, ponorelih za zlatom, je rodila njegov spopad s pokvarjeno sredino. Film **Jack London, zlatokop** je režiral Peter Carter, v glavnih vlogah pa nastopajo Jeff East, Rod Steiger in Angie Dickinson. Scenarist, režiser in glavni igralec v filmu Nisem jaz, on je francoski komik Pierre Richard. Zgodba pripoveduje o nepoznanem scenaristu, ki piše za uspešnega avtorja. Nečoi ga italijanski igralec povabi v Tunis, da bi skupaj delala. Fant vidi priložnost za uveljavitev in pade v pustolovščino, polno zmešnjav in smešnih situacij.

Dogajanje italijanskega filma **Reka velikega krokodila** je postavljeno v eksotični kraj, kjer je turistični center. Domačini so proti centru. Prepričani so, da tujci in njihova potovanja po reki lahko izzovejo nesrečo. Res jo, ko se pojavijo ubijalski krokodil. Potrebno so številne žrtve in napori, preden pošast uničijo.

KINO

- KRANJ CENTER**
  - 9. in 10. julija hongk. barv. film ZMEDA V BATTLE CREEKU ob 16., 18. in 20. uri.
  - 10. julija ob 22. uri premiera franc. barv. komedija NISEM JAZ, ON JE.
  - 11. julija amer. barv. pust. film OTOK NA STREHI SVETA ob 10. uri, hongk. barv. film ZMEDA V BATTLE CREEKU ob 15., 17. in 19. uri, premiera ital. barv. filma REKA VELIKEGA KROKODILA ob 21. uri.
  - 12. in 13. julija franc. barv. komedija NISEM JAZ, ON JE ob 16., 18. in 20. uri.
  - 14. in 15. julija kanad. barv. west. film JACK LONDON - ZLATOKOP ob 16., 18. in 20. uri.
- KRANJ STORŽIČ**
  - 9. julija ital. barv. erot. film NENA- VADNE PRILOŽNOSTI ob 16., 18. in 20. uri.
  - 10. julija amer. barv. pust. film OTOK NA STREHI SVETA ob 16. in 18. uri, ital. barv. erot. film PAMANGO, SADRJE LJUBEZNI ob 20. uri.
  - 11. julija amer. barv. pust. film TARZAN: GOSPODAR DŽUNGLE ob 14. uri, ital. barv. west. film ZA PEST DOLARJEV ob 16. in 20. uri, amer. barv. pust. film DRAKULA ob 18. uri.
  - 12. julija ital. barv. vojni film PROSTOR V PEKLU ob 16., 18. in 20. uri.
  - 13. julija amer. pust. film KINOTEKA: TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE ob 16., 18. in 20. uri.
  - 14. julija danski barvni film JAZ, ŽENSKA ob 16., 18. in 20. uri.
  - 15. julija franc. barv. film MARSEILSKI KLAN ob 16., 18. in 20. uri.
- TRŽIČ**
  - 10. julija amer. barv. srhljivka DRAKULA ob 18. in 20. uri, premiera ital. barv. filma REKA VELIKEGA KROKODILA ob 22. uri.
  - 11. julija hongk. barv. film MOZ. IME NOVAN TIGER ob 15. uri, ital. barv. erot. komedija PMANGO, SADRJE LJUBEZNI ob 17. in 19. uri, premiera kanad. barv. pust. filma JACK LONDON - ZLATOKOP ob 21. uri.
  - 12. julija amer. barv. krim. film NE-SPRETNI DETEKTIV ob 18. uri, ital. barv. erot. komedija PAMANGO, SADRJE LJUBEZNI ob 20. uri.
  - 13. julija ital. barv. CS vojni film PROSTOR V PEKLU ob 18. in 20. uri.
  - 14. julija ital. barv. west. film Z ZA PEST DOLARJEV ob 18. in 20. uri.
  - 15. julija amer. pust. film KINOTEKA: TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE ob 18. in 20. uri.
- KAMNIK DOM**
  - 10. julija amer. barv. pust. film BITKA MED ZVEZDAMI ob 18. in 20. uri, premiera kanad. barv. pust. filma JACK LONDON - ZLATOKOP ob 22. uri.
  - 11. julija amer. komedija V DESSO RAME ob 15. uri, amer. barv. fant. pust. film BITKA MED ZVEZDAMI ob 17. in 19. uri.

- premiera franc. barv. komedije NISEM JAZ, ON JE ob 21. uri.
- 12. julija hongk. barv. film ZMEDA V BATTLE CREEKU ob 18. in 20. uri.
- 13. julija hongk. barv. film ZMEDA V BATTLE CREEKU ob 18. uri, ital. barv. erot. komedija NENA- VADNE PRILOŽNOSTI ob 20. uri.
- 14. julija amer. pust. film KINOTEKA: TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE ob 18. in 20. uri.
- 15. julija amer. barv. krim. film NE-SPRETNI DETEKTIV ob 18. uri, amer. barv. srhljivka DRAKULA ob 20. uri.
- DUPLICIA**
  - 10. julija ital. barv. west. film ZA PEST DOLARJEV ob 20. uri.
  - 11. julija ital. barv. vojni film PROSTOR V PEKLU ob 15. in 19. uri, franc. barv. komedija NISEM JAZ, ON JE ob 17. uri.
  - 14. julija ital. barv. pust. film REKA VELIKEGA KROKODILA ob 20. uri.
  - 15. julija ital. barv. erot. komedija NENA- VADNE PRILOŽNOSTI ob 20. uri.
- KOMENDA**
  - 9. julija ital. barv. pust. film REKA VELIKEGA KROKODILA ob 20. uri.
  - 10. julija amer. barv. film SEDEM NE-BESKIH DEKLET ob 20. uri.
- ČESNJICA**
  - 9. julija kanad. barv. pust. film JACK LONDON - ZLATOKOP ob 20.30.
- RADOVLJICA**
  - 10. julija amer. barv. krim. film SMRT NA MEJI ob 18. uri, amer. barv. krim. film MORILEC IZ SLUŠALKE ob 20. uri.
  - 11. julija amer. barv. krim. film MORILEC IZ SLUŠALKE ob 18. uri, amer. barv. film ZADNJI POROČNI PAR V AMERIKI ob 20. uri.
  - 12. in 14. julija amer. barv. krim. film SMRT NA MEJI ob 20. uri.
  - 13. julija amer. barv. film ZADNJI POROČNI PAR V AMERIKI ob 20. uri.
  - 15. julija amer. barv. film PRAVICA ZA VSE ob 20. uri.
- BLED**
  - 9. julija kanad. barv. film DEKLICE ob 20. uri.
  - 10. julija hongk. barv. film PETELINO UDAREC ob 18. uri, ital. barv. film DOBRE VESTI ob 20. uri.
  - 11. julija nem. barv. erot. komedija LAŽNE HČERE LAŽNEGA DOKTORJA ob 18. uri, kanad. barv. film DEKLICE ob 20. uri.
  - 12. in 13. julija amer. barv. krim. film MORILEC IZ SLUŠALKE ob 20. uri.
  - 14. julija amer. barv. film ZADNJI POROČNI PAR V AMERIKI ob 20. uri.
- BOHINJ BOHINJSKA BISTRICA**
  - 10. julija kanad. barv. film DEKLICE ob 20. uri.
- 11. julija hongk. barv. film PETELINO UDAREC ob 18. uri, ital. barv. film DOBRE VESTI ob 20. uri.
- 12. in 13. julija amer. barv. erot. komedija LAŽNE HČERE LAŽNEGA DOKTORJA ob 18. uri, kanad. barv. film DEKLICE ob 20. uri.
- 12. in 13. julija amer. barv. krim. film MORILEC IZ SLUŠALKE ob 20. uri.
- 14. julija amer. barv. film ZADNJI POROČNI PAR V AMERIKI ob 20. uri.
- DOVJE**
  - 10. julija amer. barv. film VSE KAR STI ŽE LELI VEDETI O SEKSI ob 19.30.
  - 11. julija amer. barv. srhljivka IZURJEN DA UBLJA ob 19.30.
- 11. julija hongk. barv. film PETELINO UDAREC ob 18. uri, ital. barv. film DOBRE VESTI ob 20. uri.
- 15. julija amer. barv. krim. film MORILEC IZ SLUŠALKE ob 20. uri.
- 15. julija amer. drama BRUBAKER ob 20. uri.
- ŠKOFJA LOKA SORA**
  - 9. julija amer. drama DRAGA MAMI ob 18. in 20. uri.
  - 10. in 11. julija amer. parodija SO PILOTI V LETALU ob 17. in 21. uri (11. julija ob 20. uri).
  - 13. in 14. julija jug. komedija DELO ZA DOLOČEN ČAS ob 18. in 20. uri.
  - 15. julija amer. drama BRUBAKER ob 20. uri.
- ŽELEZNIKI OBZORJE**
  - 9. julija amer. parodija SO PILOTI V LETALU ob 20. uri.
  - 10. julija amer. erot. film NOČNE IGRE ob 21. uri.
  - 11. julija amer. drama DRAGA MAMI ob 17.20.
  - 14. julija nem. erot. film SEKS KLINIKA ob 20. uri.
- POLJANE**
  - 9. julija amer. erot. film NOČNE IGRE ob 20. uri.
  - 11. julija nem. barv. erot. film SEKS KLINIKA ob 21. uri.
  - 13. julija amer. drama BRUBAKER ob 20. uri.
- JESENICE RADIO**
  - 9. julija amer. drama LOVEC ob 17. in 19. uri.
  - 10. in 11. julija nem. barv. erot. film POČITNICE NA IBICI ob 17. in 19. uri.
  - 12. in 13. julija amer. akci. film DAMA V RDEČEM ob 17. in 19. uri.
  - 14. julija amer. komedija ARTISTI IN MODELI ob 17. in 19. uri.
- JESENICE PLAVŽ**
  - 9. julija domači barv. film GREMO NAPREJ ob 18. in 20. uri.
  - 10. in 11. julija amer. akci. film DAMA V RDEČEM ob 18. in 20. uri.
  - 12. in 13. julija nem. barv. erot. film POČITNICE NA IBICI ob 18. in 20. uri.
  - 15. julija amer. barv. komedija ARTISTI IN MODELI ob 18. in 20. uri.
- KRANJSKA GORA**
  - 10. julija amer. srhljivka IZURJEN DA UBLJA ob 20. uri.
  - 14. julija amer. barv. film DAMA V RDEČEM ob 20. uri.

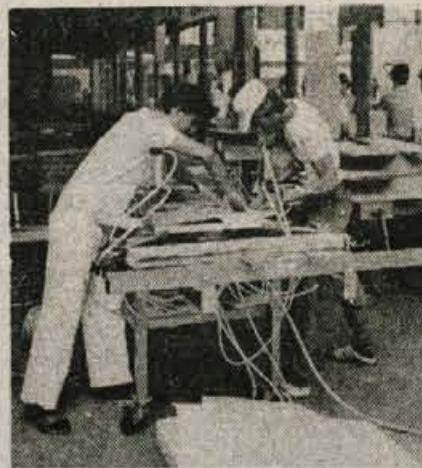

KAM?

Lesni sejem v Celovcu

Od 13. do 18. avgusta bo na celovškem sejmišču tradicionalni mednarodni lesni sejem. Tudi letos bo na ogled obsežen pregled ponudbe opreme in strojev za gozdarstvo in lesno industrijo. Urejeni bodo demonstracijski obrati, na katerih bodo proizvajalci predstavili nove razvojne dosežke. Sejem bo spremljala tudi vrsta zasedanj. Jugoslovanski dan na sejmu bo 18. avgusta. Ob lesnem bo na sejmišču tudi sejem potrošniškega blaga, ki pa bo trajal dlje, do 22. avgusta. Sejem se odpre ob 9. in zapre ob 18. uri, vstopnina pa je 40 Asch.

Z letalom na kopanje

Kompas vabi na »kopalni avione«, ki poleti vsak torek ob 05.20 z Brnika. Kopalce na letališču v Puli čaka avtobus, ki jih odpelje do medulinske plaže. Povratek na letališče je zvečer ob 19. uri izpred hotela Belvedere v Medulinu, letalo pa poleti iz Pule ob 20.45. Če vam ni za kopanje, pa si lahko ogledate puljske zanimivosti ali izkoristite čas za kakšne druge namene. Z vodičem se boste dogovorili, kje boste zapustili avtobus in kje se dobite na povratku. Cena »kopalnega izleta« je zelo ugodna – 1.000 din na osebo, kar je dokaj ceneje, kot redna letalska vozovnica v obe smeri. Za otroke do 10. leta plačate 750 din (imajo svoj sedež), za otroke do 4. leta pa 100 din (nimajo svojega sedeža). V ceno je vračunan prevoz z letalom na relaciji Brnik – Pula – Brnik, letališke takse, avtobusni prevoz do Medulina in nazaj in vodstvo izleta.

Za skupine nad 40 oseb nudi Kompas možnost križarjenja in piknika na barki. Doplačate lahko tudi kosilo – 220 din. Prijave sprejemajo v vseh poslovalnicah.

Na podlagi 25. člena o stanovanjskem gospodarstvu (Uradni list SR Slovenije, št. 3/81) in 6. člena družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 15/81) ter

v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Radovljica za srednjeročno obdobje 1981–1985 in aneksom k njemu,

razpisuje zbor uporabnikov Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Radovljica

NATEČAJ ZBIRANJA VLOG ZA DODELITEV POSOJIL IZ SREDSTEV VZAJEMNOSTI ZA NAKUP STANOVANJ V OKVIRU USMERJENE DRUŽBENE GRADNJE STANOVANJ V OBČINI RADOVLJICA ZA LETO 1982

I. NAMEN POSOJIL

Posojila se dodeljujejo za:

– nakup stanovanj v okviru usmerjene družbene gradnje stanovanj v občini Radovljica.

II. VIŠINA POSOJIL

Posojila so razpisana iz dela sredstev vzajemnosti, ki jih TOZD-i in delovne skupnosti združujejo v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana stanovanjske skupnosti za obdobje 1981–1985 in aneksom k njemu v okviru stanovanjske skupnosti ter se dodeljujejo:

– za nakup stanovanj s strani TOZD-ov, delovnih skupnosti in delavcev – individualnih kupcev stanovanj v etažni lastnini do višine 30.000.000, – dinarjev.

III. PRAVICA DO POSOJILA

Upravičenci do posojila iz sredstev vzajemnosti so:

A. TOZD-i in delovne skupnosti z območja občine Radovljica, ki – v skladu s sporazumom o temeljnih plana in aneksom k njemu – združujejo sredstva vzajemnosti v okviru stanovanjske skupnosti;

B. delavci, ki združujejo delo v TOZD in delovnih skupnostih iz prejšnje alineje ter namensko varčujejo za nakup stanovanja v etažni lastnini.

IV. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

A. TOZD-i in delovne skupnosti pridobe pravico do posojila iz sredstev vzajemnosti, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

– da imajo srednjeročni in letni program reševanja stanovanjskih vprašanj svojih delavcev;

– da kupujejo stanovanje v okviru usmerjene družbene gradnje stanovanj v občini in sprejetega stanovanjskega standarda;

– da so kreditno sposobne.

B. Delavci, ki združujejo delo v TOZD-ih in delovnih skupnostih iz prejšnje alineje ter svoje stanovanjsko vprašanje imajo rešeno, imajo pravico do posojila, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

– da kupujejo stanovanje v okviru usmerjene družbene gradnje stanovanj v občini in sprejetega stanovanjskega standarda;

– da za nakup stanovanja v etažni lastnini namensko varčujejo;

– da so kreditno sposobni.

V. LASTNA UDELEŽBA

A. TOZD-i in delovne skupnosti, ki zaprosijo za posojilo za nakup stanovanj, morajo sodelovati z lastno udeležbo, ki ne more biti manjša od 30 % zneska, potrebnega za celotno investicijo.

B. Lastna udeležba delavca, ki kupuje stanovanje v etažni lastnini ne more biti manjša od 20 % zneska, potrebnega za celotno investicijo. Lastna udeležba pa mora biti višja, če povprečni mesečni dohodek na družinskega člana presega povprečni mesečni osebni dohodek v SR Sloveniji ter se izračuna v skladu s pravilnikom.

VI. POSOJILNI POGOJI

1. Odplačilni rok

Najdaljša odplačilna doba za posojilo znaša 20 let.

A. Odplačilna doba za TOZD-e in delovne skupnosti je diferencirana in odvisna od ekonomskih možnosti oz. kreditne sposobnosti najemnika posojila.

B. Pri določanju dobe odplačila posojila za delavce pa se upošteva povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu in kreditna sposobnost najemnika posojila.

2. Obrestna mera:

A. in B.

Za najeto posojilo iz sredstev vzajemnosti plačujejo najemniki obresti po 4 % obrestni meri.

Po preteku 10 let od pričetka odplačevanja posojila, se poveča obrestna mera za neplačani del posojila za 2 %.

3. Višina posojila

A. in B.

Višina posojila zavisi od finančne konstrukcije nakupa stanovanj(a), vendar ne bo presegla s samoupravnim sporazumom in aneksom k njemu, dogovorjene maksimalne višine.

VII. DOKUMENTACIJA

Udeleženci posojila morajo k vlogi za dodelitev posojila na predpisanem obrazcu, ki ga dobe pri strokovni službi stanovanjske skupnosti (Alpdom Radovljica, Cankarjeva 27, Radovljica), priložiti še:

A. TOZD-i in delovne skupnosti:

– srednjeročni program reševanja stanovanjskih vprašanj svojih delavcev;

– sklep samoupravnega organa o najetju posojila;

– kupoprodajno pogodbo o nakupu stanovanj;

– dokumentacijo o zagotavljeni lastni udeležbi in kreditni sposobnosti;

– pregled sredstev in obveznosti sklada skupne porabe, ki se nanašajo na stanovanjsko gradnjo.

B. Delavci, individualni kupci stanovanj v etažni lastnini:

– kupoprodajno pogodbo o nakupu stanovanja;

– potrdila o višini povprečnih mesečnih dohodkov na družinskega člana v letu 1981

VIII. OSTALE DOLOČBE

1. Vloge za dodelitev posojila je potrebno dostaviti v tridesetih dneh od objave s celotno dokumentacijo naslovu:

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE RADOVLJICA
Cankarjeva 27
64240 RADOVLJICA

2. Prepozno dospele vloge ne bodo obravnavane.

3. O izidu natečaja bodo obveščeni vsi TOZD-i in delovne skupnosti, ki združujejo sredstva vzajemnosti v okviru stanovanjske skupnosti – najkasneje v 30 dneh po seji zbora uporabnikov skupščine stanovanjske skupnosti, na kateri se bo odločalo o dodelitvi posojil.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE RADOVLJICA

Predsednik zbora uporabnikov skupščine:
Stanko Košnik, l. r.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

- Pula, 1 dan, letalo, vsak torek od 20. 7. dalje
- Vis, 8 dni, letni oddih, 7. in 14. 9.
- Ohrid, 8 dni, letni oddih, vsak petek v juliju in avgustu
- Ohrid, weekend, 3 dni, september, oktober
- Ohrid 6 dni, september, oktober
- Bosna in samostani Srbije, 8 dni, 25/9
- Omiš, hotel RUSKAMEN, tudi za naturiste, 8 ali 15 dni, vsak torek od 3/8. letalo 8.350, – din
- Praga, 3 dni, 8. in 10/10, avtobus – letale
- Budimpešta, 3 dni, 24/9, 1/10, 8/10
- Moskva – Leningrad – Kijev, letalo, 18/8, 15/9
- Moskva – Leningrad, 5 dni, letalo, 27/8

Bogat program letnega oddiha, turistična potovanja, strokovna potovanja, tečaj angleškega jezika.

Vse informacije in programe dobite tudi v poslovalnici Kompara v Kranju na Koroški cesti 2, telefon 28-472, 28-473.

Za ljubitelje operne glasbe

je Kompas pripravil ogled opernih predstav v VERONSKI ARENI. Udeleženci potovanja, ki bo trajalo 8 dni, si bodo ogledali opere: MACBETH, OTHELLO, AIDA in LA BOHEME. Nastanjeni bodo v hotelu v Desenzani ob Gardskem jezeru. Poleg opernih predstav si bodo seveda ogledali tudi Verono (strokovno vodstvo), dovolj časa pa bo seveda tudi za kopanje v jezeru in samostojno potepanje. Cena potovanja je 18.100 din – bivanje v hotelu Park oziroma 15.600 din – bivanje v hotelu Piroscaro vanjo pa je vračunano: avtobusni prevoz, polpenzioni, vstopnine za operne predstave in ogled, organizacija in vodstvo potovanja. Razlika v ceni je zaradi kategorije hotelov. Število udeležencev je omejeno, zato vam priporočamo, da s prijavo pohitite in ne zamudite sijajne priložnosti za prijetne počitnice, združene z enkratnim kulturnim dogodkom.

Na Bledu

bo jutri mali slovenski plavalni maraton na 2000 metrov za lovriko »Kavelje in korenina«. Na krajši progi (1000 metrov) pa se lahko potegujete za pokal Bleda. Start bo ob 10. uri. Ob 11. uri bo ob štartnem mestu koncert pihalnega orkestra Gorje. V ponedeljek bo ob 17.30 v cerkvi na otoku koncert violinista Michaela Grabeja iz ZRN. V Kazini so vsak ponedeljek folklorni nastopi, ta mesec pa bo igral za ples vsak dan, razen ob torkih, od 20. do 01. ure ansambel Bruno Pintar iz Zagreba. V hotelu Golf je plesna glasba vsak dan od 21. do 02. ure, razen ob ponedeljkih, v kavarni Park igra duo vsak dan, glasbo pa imajo tudi v hotelu Toplice.

Temperatura jezera je 22 stopinj Celzija.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE TOZD Mlekarna KRANJ

Delavski svet TOZD Mlekarna, Smedniška cesta 1, Kranj razpisuje v skladu z 41. členom (7. točka) Statuta TOZD Mlekarna

javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Baraka zidana 9 x 4,5 m, izklicna cena 30.000,00 din
2. Baraka 21 x 7 m x 3 m, izklicna cena 150.000,00 din
3. Baraka 4 x 4 m, izklicna cena 5.000,00 din
4. Baraka za folijo, izklicna cena 5.000,00 din
5. Motor TAM 2000 – nekompleten, izklicna cena 5.000,00 din
6. Ventilator NULR – 6,5 P - 180, izklicna cena 1.500,00 din
7. Kompresor zraka Si 1,5 KW, izklicna cena 1.500,00 din
8. Črpalke za mazut, izklicna cena 10.000,00 din
9. Tovorni avto TAM 2000 – hladilnik, vozen, izklicna cena 70.000,00 din
10. Tovorni avto TAM 5000, KR 179-17, nekompleten, izklicna cena 20.000,00 din
11. Kompresor zraka – nekompleten, izklicna cena 1.500,00 din
12. Kovinski regali, izklicna cena 30.000,00 din
13. Kovinske cevi, izklicna cena 2.000,00 din
14. Cisterna kovinska 5000 litrov, izklicna cena 20.000,00 din
15. Bazeni CU 1000 litrov, izklicna cena 7.000,00 din

Ogled navedenih osnovnih sredstev je možen vsak dan od 6. do 13. ure v prostorih TOZD Mlekarna Kranj.

Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo 19. 7. 1982 ob 7. uri v TOZD Mlekarna Kranj, Smedniška 1.

Pogoji:

1. Prometni davek od prodaje osnovnih sredstev plača kupec
2. Varščino v višini 10 % od izklicne cene je potrebno vplačati pred pričetkom javne dražbe
3. Pravico do nakupa imajo tako družbeno pravne, civilno pravne in fizične osebe

Podrobnejše informacije o nakupu se dobijo v TOZD Mlekarna Kranj, Smedniška cesta 1.

**RUDNIK URANA
Žirovski vrh**

Komisija za delovna razmerja DO Rudnik urana Žirovski vrh, v ustanavljanju Gorenja vas-Todraž objavlja oglas za sklenitev delovnega razmerja delavcev za nedoločen čas s polnim delovnim časom za opravljanje prostih del:

1. VODJA OPERATIVNE PRIPRAVE PROIZVODNJE JAME
1 delavec
2. PROJEKTIRANJE IN NADZOR NAD IZVAJANJEM DEL za rudarski obrat – 1 delavec
3. INVESTITORJEV NADZOR NAD IZVAJANJEM DEL za rudarski obrat – 1 delavec
4. ELEKTROMONTAŽA IN VZDRŽEVANJE DELA na predelovalnem obratu – 1 delavec
5. RAZNA RUDARSKA DELA – MOŽNOST PREKVALIFIKACIJE ZA KV DELAVCE več delavcev

Pogoji:

- pod 1.: dipl. ing. rudarstva, strokovni izpit, do 5 let delovnih izkušenj – kot tehnični vodja jame;
- pod 2.: visoka izobrazba rudarske smeri, do 5 let delovnih izkušenj, tuj jezik, strokovni izpit;
- pod 3.: rudarski tehnik, strokovni izpit, nad 5 let delovnih izkušenj;
- pod 4.: KV električar – jaki tok, strokovni izpit za S, do 5 let delovnih izkušenj;
- pod 5.: KV rudar ali kandidati s KOVINARSKIMI POKLICI (mehaniki, ključavničarji, idr.), ki se obvežejo, da se bodo prekvalificirali v rudarski poklic, vozniški izpit B kategorije, zaželjeno tudi C kategorije, do 5 let delovnih izkušenj, starost nad 21 let, za kandidate za prekvalifikacijo starost nad 21 do 30 let.

Za vsa dela se zahteva uspešno opravljen zdravniški pregled.

Jamsko delo: na delih pod 1., 2., 3. in 5.

Izmensko delo: na delih pod 4. in 5., občasno tudi na delih pod 1., 2. in 3.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh na gornji naslov. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh.

**DO ELEKTRO GORENJSKA, n. sub. o.
Kranj, JLA 6**

Delavski svet razpisuje dela in naloge
VODJE DELOVNE SKUPNOSTI
SKUPNIH SLUŽB

Kandidat mora poleg pogojev iz 511. čl. ZZZD izpolnjevati še naslednje pogoje:
da ima visoko ali višjo izobrazbo organizacijske, elektrotehnične, ekonomske ali pravne smeri,
da ima 5 let delovnih izkušenj,
da je samostojen, ustvarjal in uspešen pri doseganju delu,
da je moralno-politično neoporečen.

Predpisana strokovna izobrazba se lahko nadomesti z delom pridobljeno delovno zmožnostjo.

Mandatna doba traja 4 leta.

Rok prijave je 15 dni od dneva objave razpisa.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici na naslov: DO ELEKTRO Gorenjska, n. sub. o. Kranj, Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, JLA 6, »Za razpisno komisijo«.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

KOMPAS JUGOSLAVIJA
TOZD TGO Ljubelj

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. DEVIZNEGA LIKVIDATORJA
2. NATAKARJA – BARMANA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1.: štiriletna srednja šola, znanje nemščine in angleščine ali francoščine, dovoljenje za delo na mejnem prehodu, dve leti delovnih izkušenj;

pod 2.: KV natakara, izpit iz higienskega minimuma, pasivno znanje enega svetovnega jezika, dovoljenje za delo na mejnem prehodu, eno leto delovnih izkušenj

Kandidati so dolžni prijavam priložiti zdravniško spričevalo in dokaze o izpolnjevanju pogojev za delo na določenih delih in nalogah.

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi oglasa oziroma do zasedbe na naslov: Kompas Jugoslavija, TOZD TGO Ljubelj, 64290 Tržič.

**KRISTAL
MARIBOR**

P MSP KRISTAL MARIBOR
TOZD STEKLASTVO
Ljubljana, Dečkova 1 a

IO TOZD objavlja prosta dela in naloge

BLAGAJNIKA – OBRATNEGA
ADMINISTRATORJA
servisne delavnice na Jesenicah

Pogoji:

trgovska šola – tehnične smeri, 2 leti delovnih izkušenj ali srednješolska izobrazba in 1 leto delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 30 dni.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev sprejema IO TOZD 15 dni po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

**OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o. o.
TOZD Zdravstveni dom Kranj**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. ADMINISTRATORJA
2. SNAŽILKE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: poklicna šola administrativne smeri,
pod 2.: osnovna šola.

Delo pod 1. se združuje za določen čas – nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, pod 2. za nedoločen čas. Poskusno delo traja dva meseca.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o. Kranj, Gosposvetska 10 – kadrovska služba.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

GORENJC

IMOS SGP GORENJC
Radovljica

Na osnovi 78. člena statuta razpisujemo dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE GOSPODARSKO FINANČNEGA
SEKTORJA

Pogoji: višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri in štiri leta delovnih izkušenj, ustrezne moralno-politične vrline.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici na naslov: IMOS SGP Gorenjce, Radovljica, Ljubljanska 11.

Ponudbe sprejemamo 15 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

**CENTER S ZA SOCIALNO DELO
KRANJ**

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

PISARNIŠKEGA REFERENTA

za izvajanje administrativnih del in nalog v administraciji Centra za socialno delo Kranj za nedoločen čas.

Pogoji za zaposlitev:
dokončana 2-letna strokovna izobrazba upravno administrativne smeri, lahko pripravnik, OD po sporazumu za pripravnike, nastop dela s 1. 9. 82.

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Komisija za delovna razmerja pri Centru za socialno delo Kranj, Trg revolucije 1, ali osebno oddajo v Centru za socialno delo Kranj – tajništvo, soba št. 1.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE n. sol. o. Kranj,
JLA 2
TOZD MLEKARNA KRANJ

razpisuje na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge:

SKLADIŠČENJE IN IZDAJA MLEČNIH
IZDELKOV
(ponovna objava)

Posebni pogoji:

prodajalec, 6 mesecev delovnih izkušenj.

Prijave sprejema Splošno kadrovski sektor KZK Gorenjske, Kranj, JLA 2, 15 dni po objavi.

Osnovna šola
DAVORIN JENKO
Cerklje na Gorenjskem

Komisija za delovna razmerja razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

UČITELJA ZA
SLOVENSKI IN
SRBOHRVATSKI JEZIK
za nedoločen čas.

UČITELJA ZA BIOLOGIJO
IN KEMIJO
za nedoločen čas.

2 UČITELJA
ZA TELESNO VZGOJO
za nedoločen čas.

Pogoji so zakonsko določeni.
Prijave oddaje v 15 dneh v
tajništvo šole.

**KMETIJSKA ZADRUGA
ŠKOFJA LOKA**

RAZPISUJE PRODAJO
GOSPODARSKEGA OB-
JEKTA – hleva na Hotav-
ljah s pripadajočim stavbnim
in funkcionalnim zemljiščem
parc. 226 KO Hotavljice v skup-
ni izmeri 602 kv. m.

Ogled objekta je možen vsak
dan od 6. do 14. ure v spre-
stvu vodje zadrugne enote
Hotavljice.

Objekt bo prodan najboljšemu
ponudniku.

Pismene ponudbe sprejema
Kmetijska zadruga Škofja
Loka, do 20. 7. 1982.

**ZVEZA SINDIKATOV
SLOVENIJE
Republiški svet**

Svet delovne skupnosti
objavlja prosta dela in
naloge:

PEDAGOŠKEGA VODJE
v izobraževalnem centru
v Radovljici
(za nedoločen čas)

Pogoji:
visokošolska izobrazba s po-
dročja družboslovnih ved,
3 leta delovnih izkušenj

Kandidate prosimo, da poš-
ljejo pismene ponudbe z
dokazili o izpolnjevanju po-
gojev v 15 dneh po objavi
Kadrovski službi, Ljublja-
na, Dalmatinova 4.

**Gostinsko podjetje
TURIST LESCE**

Na podlagi sklepa zbora de-
lavcev razpisujemo prosta
dela in naloge

INDIVIDUALNEGA
POSLOVODNEGA ORGANA
– UPRAVNIKA DO

Pogoji:

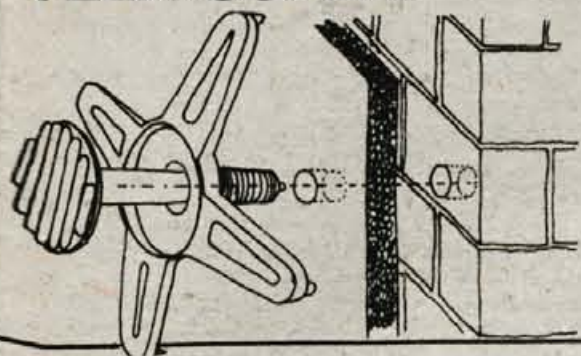
VKV gostinski delavec z 2 leti
delovnih izkušenj na vodilnem
delovnem mestu,
ali KV gostinski delavec s
5-letnimi delovnimi izkušnja-
mi na vodilnem delovnem me-
stu,
da obvlada en tuj jezik,
da je moralno-politično ne-
oporečen.

Osební dohodek po pravilniku
DO.
Stanovanj ni.

Pismene prijave pošljite v 8
dneh po objavi oglasa na
naslov Gostinsko podjetje
TURIST LESCE, Razpisna
komisija.

ENOSTAVNA UPORABA, VELIK USPEH!

izolacijska sidra
in zvezde v raz-
ličnih velikostih
za izolacijske
obloge od 3 pa
do 10 cm

lesnina

LESNINA LJUBLJANA n. sol. o.
TOZD Tapetništvo Radovljica o. sub. o.

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta
dela in naloge za

DVA TAPETNIKA

Pogoji za sprejem so:
KV tapetnik, poklicna šola,
delovne izkušnje eno leto, poskusna doba 2 meseca, delovno razmerje
je za nedoločen čas

DVA POLKVALIFICIRANA DELAVCA

Pogoji za sprejem so:
osnovna šola, delovno razmerje je za določen čas

Vloge pošljite v 15 dneh po objavi na naslov Lesnina, TOZD Ta-
petništvo Radovljica, Gorenjska cesta 41.

Tovarna obutve
PEKO n. sol. o.
Tržič

Delovna skupnost skupnih služb objavlja v splošnem
sektorju dela in naloge

KOORDINIRANJE USPOSABLJANJA ALŽIRSKIH DELAVCEV V PEKO

Pogoji za sprejem:

dipl. psiholog, dipl. organizator dela,
dipl. pedagog in 3 leta delovnih izkušenj na sorodnih delih,
aktivno znanje francoskega jezika.

Posebne zahteve:

sposobnost vodenja in organiziranja,
iniciativnost,
sociabilnost,
samostojnost pri delu,
poskusno delo traja 3 mesece.

Kandidati naj oddajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju
zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi v kadrovskem oddelku
tovarne.

Razpisna komisija objavlja po sklepu DS in na
osnovi določil 86. - 89. člena Statuta TOZD

RAZPISUJE

dela in naloge individualnega poslovnega
organa -

DIREKTORJA TOZD proizvodnja

Poleg splošnih pogojev določenimi z zakoni in družbenim dogo-
vorom o kadrovski politiki v občini, mora kandidat izpolnjevati
še naslednje pogoje, določene s samoupravnimi akti:

da ima visoko izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri,
najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vodenju in organiziranju dela,
obvlada nemški ali angleški jezik,
je moralno politično neoporečen in ima pravičen odnos do samouprav-
ljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z ustreznimi dokazili in opisom dosedanjega dela, naj
kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na gornji naslov, z ozna-
ko: »Za razpisno komisijo«.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po odločitvi o imenovanju.

LOKAINVEST
Ogr. za investitorski inženiring, p. o.
Škofja Loka, Titov trg 3/a

Razpisna komisija po sklepu Zbora delavcev
razpisuje delo in naloge

ŠEFA TEHNIČNEGA SEKTORJA s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom
izkazati izpolnjevanje še naslednjih pogojev, s tem, da imajo:
višjo ali visoko strokovno izobrazbo gradbene stroke,
najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
organizacijske sposobnosti,
oz. izpolnjujejo pogoje po družbenem dogovoru o kadrovski politiki,
moralno etične in družbenopolitične kvalitete.

Mandat imenovanja za opravljanje razpisanih del in nalog traja štiri
leta.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili na gornji naslov
z oznako »za razpisno komisijo« v 15 dneh po objavi.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku razpisne-
ga roka.

ZAHVALA

Ob težki, nepričakovani in boleči izgubi našega dragega sina,
moža, očeta in dedka

AVGUSTA DREMLJA-VOJKA

Komandanta 2. bataljona XII. slovenske udarne brigade,
kapetana I. razreda v pokojju

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem ter vsem, ki ste z nami sočustvovali v naj-
težjih trenutkih, nam pismeno in ustno izrekli sožalje, mu poklonili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji
poti.

Posebno iskreno se zahvaljujemo Stanetu Kozelju in Lovrotu Kričarju za izredno požrtvovalnost in vse-
stransko pomoč. Srčna hvala tudi guverniku Ivanu Zadniku, praporščakom, predstavnikom ZB Visoko, pevcem
s Kokrice in godbi iz Kranja.

VSEM IN VSAKEMU POSEBEJ, ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽENA ZOFIJA, SIN VOJKO in HČERKA VLASTA Z DRUŽINAMA ter MAMA IVANA

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

MARIJE TOPORIŠ

Lukove mame iz Gorič

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za izkazano pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem za
darovano cvetje in izraze sožalja. Posebej hvala sodelavcem in sindikalni organizaciji delovne
organizacije Gorenje iz Titovega Velenja, sodelavcem iz delovne organizacije Jelovica iz Kranja in
sodelavcem iz delovne organizacije Iskra - TOZD TEA iz Kranja za številni obiski ob krsti, darova-
no cvetje, izraze sožalja in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se pevcem bratov Zupan za lepe
pesmi in g. župniku iz Gorič za pogrebni obred in lep poslovilni govor.

VSEM, KI STE JO SPREMILI NA ZADNJI POTI, ŠE ENKRAT LEPA HVALA!

VSI NJENI

V Goričah, 5. julija 1982

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je nepričakovano
zapustila naša dobra žena, mama, stara mama, sestra in teta

VIKTORIJA PETERNELJ

roj. PODOBNIK

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 10. julija 1982, ob 16. uri na pokopališču v Lipici pri Škofji
Loki

ŽALUJOČI: mož Janez, hčerki Vika in Slavica z družinama ter drugo sorodstvo

Škofja Loka, 7. julija 1982

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega brata, strica,
nečaka in bratranca

JOŽETA ROZMANA

s Podreče št. 61

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za izraze sožalja, darovano
cvetje in številno spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Notarjevi za nudenje prve pomoči,
osebju Kliničnega centra za nego in lajšanje bolečin.

Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu tovarne SORA za izredno požrtvovalnost, darovano cvetje
in izraze sožalja, guvernikom iz tovarne Sora in KS Mavčiče za lepe poslovilne besede ob odprtem
grobu, godbenikom iz Medvod, pevcem iz vasi Sora za žalostinke in g. župniku iz Mavčič za lepo
opravljen obred.

VSEM ŠE ENKRAT HVALA!

ŽALUJOČI: brata Janez, Franc, sestri Francka in Julka z družinami ter brat Viktor z ženo

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi bolezni mnogo prezgodaj zapustila naša sodelavka

ANDREJA BOGATAJ

strojepiska v TOZD Gradbeništvo

Pogreb pokojnice bo v petek, 9. 7. 1982, ob 16.30 izpred hiše žalosti v Srednji vasi 2, na pokopališču
v Poljanah.

Vestno sodelavko bomo ohranili v trajnem spominu.

Škofja Loka, 8. 7. 1982.

KOLEKTIV SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA

Veliko prezgodaj se je od nas poslovila naša skrbna žena, mama, hči, sestra in teta

ANDREJA BOGATAJ

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 9. julija 1982, ob 16.30 uri v Poljanah

ŽALUJOČI: mož Vinko, sinovi Uroš, Damjan in Jure, ata in mama, brat in sestra z družino ter drugo sorodstvo

Srednja vas, 7. julija 1982

Osnovna šola
Dr. JANEZ MENCINGER
Bohinjska Bistrica

objavlja prosta dela in naloge

KUHARJA
na ZE Srednja vas

Dela in naloge so razpisane za določen čas od 1. 9. 82 do 30. 6. 83.

Pogoj:
KV kuhar-ica, sposobnost upravljanja s centralno pečjo.

Kandidati naj pošljejo prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi v 15 dneh po objavi razpisa.

MALI

OGLASI

telefon
27-960

nasproti porodnišnice

C. JLA 16 uprava
komerciala 28-463

PRODAM

Ugodno prodam približno 1000 raznovrstnih ZNAČK. Telefon 89-459. Jure Mur, Moste 38, Žirovnica 6707
Prodaj KOKOŠI nesnice, stare eno leto, tudi za zakol. Zadruga 18, Duplje 6537
KUHINJO »Orhideja«, rumene barve, tovarniško zapakirano, prodam 30% ceneje. Telefon 24-902 6617
Prodaj štiri protektirane AVTOPLAŠČEV 9.00x20. Glavarjeva 68, Komenda 6620
Prodaj GNOJNIČNO ČRPALKO na motorni pogon in nov 800-litrski GNOJNIČNI SOD. Telefon 45-368 6642
Prodaj ČISTILNI STROJ za čevlje. Vprašajte po tel. 22-297 od 16. do 17. ure
Prodaj DESKE za napušč, nekaj hrastovih, 30 in 50 mm, in kamnite podboje iz zelenega kamenja, primerne za vikend. Olševk 22, Preddvor 6646
Prodaj 2 kub. m DESK (25) in nekaj PLOHOV. Cerklje 97 6647
Prodaj MOTORNO ŽAGO stihl 0.38.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA
RADOVLJICA – Kopališka 10

objavlja in razpisuje naslednja dela:

1. 4 VZGOJITELJIC za določen čas, za vrtca Bled in Bohinjska Bistrica
2. 3 VARUHINJ za določen čas, za vrtce Bled, Gorje in Lesce
1 varuhinja za določen čas, za 4 ure dnevno, za vrtce Bled
1 varuhinja za nedoločen čas, za 4 ure dnevno, za vrtce Bohinjska Bistrica
3. 1 VARUHINJE na domu za nedoločen čas, za območje Bleda, Lesc oziroma Radovljice.

Pogoji:

- pod 1.: srednja ali višja strokovna izobrazba vzgojiteljske smeri, opravljen strokovni izpit, ustrezne moralno-politične lastnosti;
- pod 2.: končana šola za varuhinje, dopolnjenih 18 let starosti;
- pod 3.: končana osemletka oziroma šola za varuhinje, starost nad 18 let, veselje in sposobnost za delo z otroki in izpolnjevanje ob delu, zahtevane prostorske zmogljivosti.

Nastop dela je 1. 9. 1982.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi. Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh po preteku roka za vložitev prijav.

Sporočamo žalostno vest, da je v 7. letu, po dolgotrajni bolezni umrl ljubljani sin

RENATO ŠENK

Pogreb našega Renata bo v petek, 9. 7. 1982, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Predoslje

Žalujoči: mami, ata, bratec Sebastjan in drugo sorodstvo

Predoslje, 7. julija 1982

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

PAVLA BAJT

delavka

Od nje se bomo poslovili v petek, 9. julija 1982, ob 17. uri na pokopališču v Novi Oselici

KOLEKTIV TERMOPOLA

ZAHVALA

Ob boleči in nepričakovani izgubi naše drage žene, mame, babice, prababice, sestre, tete in svakinje

LOJZKE AHAČIČ

roj. BEČAN

se zahvalujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti, jo zasuli s cvetjem in nam izrekli besede tolažbe. Posebno zahvalo smo dolžni znancem in prijateljem ter osebju Počitniškega doma BPT iz Materade za nesebično pomoč v težkih trenutkih, osebju Bolnišnice v Puli, dr. Andreju Robiču za dolgoletno zdravljenje, sosedom, delovnim organizacijam BPT Tržič, Trio Tržič in Modni salon Velenje in vsem, ki ste nam stali ob strani. Zahvaljujem se tudi pevcem za občuteno zapete žalostinke, govorniku ŽB NOV Tržič in g. duhovniku za lepo opravljen obred.

ŽALUJOČI: mož Jože, hčerka Mirka in sin Vili z družinama v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dobrega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata, strica, zeta in svaka

FRANCA ŽIDOVNA

p. d. Tomažin iz Begunj

se zahvalujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in nam kakorkoli pomagali ter ga pospremili v prerani grob. Posebno zahvalo smo dolžni dobrih sosedom za nesebično pomoč, sorodnikom, prijateljem, znancem, članom gasilskih društev za številno spremstvo, g. dekanu za tolažilne besede in cerkveni obred, bratom Zupan iz Kovorja za žalostinke, sodelavcem Elana – TOZD Plastika, Elmonta Bled, dijakom Pedagoške gimnazije Kranj in govornikom.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Begunje, 26. junija 1982

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je v cvetju mladosti tragično preminil naš najdražji sin, brat, stric

CIRIL GRAŠIČ

star 17 let

Od našega Cirila se bomo poslovili v petek, 9. julija 1982, ob 16. uri na pokopališču v Podbrezjah.

Do pogreba leži v domači hiši v Gobovcih št. 10

ŽALUJOČI: mama, ata, bratje Janez in Metod z družinama in Tone v imenu vsega sorodstva

Gobovce, Kranj, Posavec, 7. julija 1982

*Že eno leto v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
ne mine ura, dan, ne noč,
povsod si z nami ti navzoča.*

V SPOMIN

V soboto, 10. julija 1982 mineva eno leto, odkar nas je zapustila naša najdražja hčerka in mamica

MOJCA BOHINC

Vsem, ki se je še spominjate in obiskujete njen prerani grob, ji prinašate cvetje in prižigate sveče, iskrena hvala.

VSI NJENI

Škofja Loka, 10. julija 1982

Janez Pušavec, Voglje 61, Senčur pri Kranju
Prodaj 18 kv. m troslojnih 5 cm KČ BI PLOŠČ, PLASTICNE VLJAKE mrežo. Sr. Bitnje 14
Prodaj kombiniran kuhinjski SKRINJO (2 elektrika, 2 plin) in PLOŠČ (2 elektrika, 2 plin) in PLOŠČ KLJUČEK za vleko prikolice za Z-750 z električno napeljavo. Tel. 25-20, ure dalje
Prodaj suhe hrastove PLOHE. Sušilnica 3, Senčur
Poceni prodaj dve POSTELJI z maticami. Gosposvetska 13, stanovanje Kranj
Prodaj OVCE za rejo. Sašo Roš, M. Kranj 2, Radovljica
Poceni prodaj cementno STRESKO OPEKO špičak, približno 3500 kosov. Telefon 70-211
Prodaj 410-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO korting in nekaj KUHNJSKIH SKIH ELEMENTOV. Krsto Plešičeva 35, pritličje, Ljubljana
Prodaj belo POROČNO OBLEKO (sta svila) št. 38-42, cena 5500 din. J. Bizjak, Gosposvetska 15, Kranj
Prodaj suhe macesnove PLOHE. Gradnja, Vincarje 16, Škofja Loka
Prodaj OTROŠKO POSTELJICO z jogijem in odejo. Golob, Mlakarjeva Senčur
Prodaj 70-litrski AKVARIJ z ribami. Telefon 70-487
Poceni prodaj GRADBENO BARKO. Podnart 41
Prodaj KUHINJSKO POHISTVINSKI električni štedilnik, sesalec za prah, pranje oedeje, pregrinjala in razno orodje konjsko vprego. Lokar, Suceva 3, Kranj tel. 21-425
Prodaj 100 kosov gladkih betonskih PLOŠČ. Zerovnik, Voglje 16
Prodaj delovnega VOLA, težkega 600 kg, vajenega kmečkih del, osebni avto Z-750, dva MOPEDA, neregistrirani traktorski OBRABALNIK za seno in orehovo HLODOVINO. Janez Meglič, Leše 7, Tržič
Prodaj suho SENO. Luže 18, Senčur
Prodaj tri leta staro plemensko OVCA. Janca Hudobivnik, Zg. Bitnje 68
Prodaj 7 let staro KOBILO, vajenega kmečkih del. Zg. Benica 6
Prodaj 7 tednov stare PUJSKE, mate sorte. Goliška 1, Kokrica
Prodaj BETONSKI MEŠALEC. K. pač, C. na Belo 20, Kranj
NEMSKE OVCARJE, čistokrvne, stare 7 tednov, starši z rodovnikom, prodaj Jože Andrejka, Radovljica, Bazoviška tel. 064-75-946
Prodaj KRAVO s teletom. A. Roblek, Lom 29, Tržič
Prodaj globok OTROŠKI VOZIČ. Telef. 064-74-533, po 20. uri
Prodaj 3000 kosov STREŠNE OPIKE folic. Voglje 36, Senčur
Prodaj ali zamenjam OVNA, past romanovski, starega 2 leti. Informacije tel. 061-311-072 od 7. do 13. ure
Prodaj motorno ŽAGO husqarna 4 in ELEKTRO-MOTOR 7,25 kW. Božidar, Hrvačin, Ročevnica 53, Tržič
Prodaj okrog 130 kg težkega PRAŠČA za zakol. Logonder, Strahinj 51, telefon 47-130
Prodaj smrekove DESKE, 25 mm Pangerc, Sp. Otok 1, Radovljica
Prodaj MOŠKO KOLO na 5 prestih. Oglad v sobotah dopoldan. Kolmaš, Ul. XXXI. divizije 44, Kranj
Prodaj nov 4-metrski TOPLI POŠČ dolžina 3.60 m, in 35 vreč PERLITA P. Senčur, Beleharjeva 47
Prodaj 4,5 ton CEMENTA. Janez K. divc, Senčur, Pipanova 46
Prodaj italijanski ŠPORTNI VOZIČEK za dvojčka. Stanka Kepec, Tržič je 120
Poceni prodaj 250 PUNT. Informacije po tel. 26-501 po 20. uri
Prodaj malo rabljena VEZANA OVNA, domača izdelava, z rolo omari zastekljena. Telefon 24-122 po 15. uri, soboto do 15. ure
Ugodno prodaj komplet POHISTVINSKI za dnevno sobo. Telefon 47-274
PIŠKE – nesnice, rjave, stare 6 meseca in 10 tednov, prodaj. V nedeljo popoldan prodaje ni. Fujan, Hraše 6, Smednik
Prodaj črn in rdeč RIBEZ. Oglad v dan od 14. do 19. ure. C. 1. maja 4, telefon 21-582
Prodaj sedem tednov stare OVCA. JE. Bistrica 59, Tržič (Jože Zupan) 66
Prodaj DESKE, debeline 25 mm. N. slov v oglasnem oddelku 66

Gostilna VIGRED vas vabi na svoje specialitete. Vsak petek in sobota glasba.

Obiščite nas in še se boste radi vračali!

Prodaj rabljeno STREŠNO OPEKO (cementni špičak). Oblak, Britof 319 6819. Prodaj KRAVO simentalke (3 tele). Podnart 15 6820.

Prodaj TELICO simentalke, dva KOMATA, PLUG za traktor in okrogel stavbni LES. Zg. Veterno 1, Križe 6821. Prodaj COLN elan (mali) z motorjem TOMOS 4 S, vse novo. Freljh, Beheharjeva 39, Senčur 6822.

Poceni prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK tribuna. Telefon 064-61-155 6825. Sprejemam naročila in prodajam RIBEŽ, Babič, Zeje 1, Duplje 6826.

Prodaj mlado KRAVO simentalke, dobro molznico, brejo (3 tele). Sp. Brnik 66, Cerklje na Gorenjskem 6829. Prodaj eno leto rabljen KAVČ in dva FOTELJA. Stefan Vidaković, Cankarjeva 32, Radovljica 6830.

Prodaj 200 kosov OPEKE porolit, 6 cm. Lucijan Bembič, Radovljica, Žale št. 17 6833. Prodaj MOTORNO KOLO MZ 125 in MOTORNO ŽAGO dolmar ali zamenjam za 120 kg težkega TELETA za zakol. Naslov v oglašnem oddelku. 6861.

Prodaj dobro ohranjen OPEL KADETT, letnik 1970. Janez Meglič, Čadovlje 15, Tržič 6767. Prodaj VW - »HROŠČ« 1300, letnik 1966, v voznom stanju, registriran in vozen. Franc Avsenik, Jesenice - Koroška Bela, Partizanska 4/A 6768.

Prodaj ZASTAVO 1300, letnik 1973, neregistrirano. Mohar, Visoko 15, Senčur 6769. Prodaj R-4 TL, star pet let, rdeče barve. Ferlan, C. talcev 14, Kranj 6770.

Prodaj PRINZA 1100 C. Pipanova 26, Senčur 6771. Prodaj ŠKODO 110 L, letnik 1974. Brolih, Tupaliče 12, Preddvor. Ogled popoldan 6772.

Prodaj malo karambolirano ZASTAVO 101. Vujanović, Praprotna polica 11, Cerklje 6773. Ugodno prodaj ZASTAVO 101, letnik 1976. Ima industrijsko obnovljen motor, nove gumje, registriran maja. Marija Burin, Veljka Vlahoviča 8, Kranj, telefon 27-704 v petek in soboto popoldan 6774.

Prodaj RENAULT 16 TLS v dobrem stanju, letnik 1970. Voklo 58 pri Senčurju 6775. Ugodno prodaj karamboliran NSU 1200 C, celega ali po delih. Boris Radanović, Vide Šinkovčeve 11, Kranj 6776.

Po delih prodaj ŠKODO 100 L in nove batne OBROČKE za 110 L. Janko Povšnar, Kokra 28, Jezersko 6777. Prodaj 6 let staro ZASTAVO 101, registrirano do 1. VII. 83. Letence 10, Golnik 6778.

Ugodno prodaj karamboliran NSU 1200 C, celega ali po delih. Boris Radanović, Vide Šinkovčeve 11, Kranj 6776. Po delih prodaj ŠKODO 100 L in nove batne OBROČKE za 110 L. Janko Povšnar, Kokra 28, Jezersko 6777.

Prodaj 6 let staro ZASTAVO 101, registrirano do 1. VII. 83. Letence 10, Golnik 6778. Ugodno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973 (XI). Bačič, Otoki 20, Železniki (blok pri Iskri) 6779.

Prodaj desni sprednji BLATNIK za diano. Telefon 25-371 - int. 27 dopoldan 6780. Prodaj ali zamenjam CIMOS C GS super 1.3, letnik 1979. Lahovčič 11, Cerklje 6781.

Prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1977. Voklo 91, Senčur 6782. SIMCA 1501, letnik 1972, prvič registrirana 1976, dobro ohranjena, prodam. Telefon 26-168 6783.

Odstopim vrstni red za R-18. Ponudbe v oglašni oddelku pod: R-18 6784. MOPED APN-4, letnik 1978, odlično ohranjen in PRIMO 175 v nevoznom stanju prodam. Vene, Vrba 18/A, Žirovnica 6785.

Tovorni avto TAM 125 KM priklopnik, letnik 1975, registriran za 10 ton in ZASTAVO 750, letnik 1973, registriran eno leto, prodam. V račun za tovorni avto vzamem tudi gradbeno posojilo ali osebni avto. Staretova 32, Kranj - Čirče, telefon 28-065 6786.

Prodaj MOTORNO KOLO ČZ JAWA 350, letnik 1978. Janez Ovsenik, Predoslje 124, Kranj 6787. Poceni prodaj ZASTAVO 101. Kranj, Tomšičeva 18, stanovanje št. 2 6788.

Prodaj športno ŠKODO, letnik 1978, 72.000 km, cena 88.000 din. Telefon 77-477 dopoldan 6789. Prodaj TEREŠKO VOZILO kompaniola AR-25. Informacije po telefonu 064-45-044 6790.

Prodaj 4 leta staro PRIKOLICO za osebni avto, primerno za gradnjo hiše, cena 7.000 din. Stular, Zlato polje 15/B, Kranj 6791. Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1972, obnovljeno. Kokalj, Srednja vas 2, Begunje 6792.

MOTOR za moto cross husqarna 250 CR, letnik 1978, ugodno prodam. Matjaž Trpin, Jermanka 17, Bled, tel. 77-478 6793. Prodaj dobro ohranjen RENAULT 8. Ogled popoldan. Markovič, Tenetiše 43, Golnik 6794.

Prodaj dobro ohranjeno DIANO 6, prevoženih 38.000 km, registrirano do julija 1983. Informacije v soboto popoldan in nedeljo po tel. 27-286 6795. Prodaj osebni avto WARTBURG tip 353, novo masko in platišča z zimskimi gumami, ter osebni avto ZASTAVA 750. Informacije po tel. 21-142 dopoldan 6796.

Prodaj ZASTAVO 750 lux. Ribno 103, Bled 6797. Prodaj SPAČKA, letnik 1975. Oglasite se po telefonu 83-734 - Jesenice 6798. Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1976, 2,5 SM, z rezervnimi deli. Telefon 60-071 6799.

Ugodno prodaj AMI 8, 1975. Reševa 5, Kranj, tel. 25-678 6800. Prodaj RENAULT TS 12 in 500 kg BETONSKEGA ŽELEZA, premera 12. Rebernik, Senčur, Beheharjeva 45 6801.

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1974, registrirano do julija 1983. Ambrožič, Krnica 12, Zg. Gorje 6802. Prodaj FIAT kompaniola, registriran do januarja in motor NSU pretis 250 cm, letnik 1952, z nadomestnimi deli. Igor Remškar, Česnjica 65, Bohinj 6803.

Prodaj ŠKODO 1000 MB. Ana Vidmar, Koširjeva 4, Škofja Loka 6804. ASCONO 20 SR, letnik november 1978, prodam. Telefon 064-40-101 vsak dan od 6. do 8. ure in 19. do 21. ure 6805.

Ugodno prodaj R-4, letnik 1975, dobro ohranjen, prevoženih 56.000 km. Janez Ahačič, Zlatnarjeva pot 6, Kranj - Stražišče 6806. ZASTAVO 126-P, letnik 1980, prodam. Tratnik, Cankarjeva 1, Tržič 6807.

Poceni prodaj JAWO 350 in GRAMOFON philips 410 z boksi. Vili Sušteršič, Zg. Bitnje 213, Zabnica 6808. Za golf diesel prodaj GLAVNO GRED z bati in pripadajočimi deli. Ceglina 42, Naklo, tel. 47-229 6809.

Prodaj FIAT 127. Žibert, Britof 164, Kranj 6810. Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973. Telefon 60-352 6811. Prodaj VW 1200. Janez Zupanc, Srednja vas 61, Bohinj 6812.

MINI BUS TAM 60 A (15 + 1), turistične izvedbe, prodam. Potočnik, Rovt 9, Selca, tel. 65-049 6813. V zelo dobrem stanju prodaj VW 1200, letnik 1970, nemške izdelave. Ciril Primožič, Kamna gorica 80 6814.

AUSTIN 1300, letnik 1971, nevozen, s kromasto izpušno cevjo, novimi lučmi in akumulatorjem, prodam. Cena po dogovoru. Rudi Trošt, C. revolucije 6, Jesenice, telefon 81-850 - int. 32 dopoldan; 81-411 popoldan 6815. Prodaj IR motor za »fičota«, prevo-

ženih 12.000 km. Kurirska pot 7, Kranj - Primskovo 6816. MOPED APN-4 T, dobro ohranjen, letnik 1979, prodaj za 1,5 SM. Informacije po tel. 78-310 od 17. do 19. ure. Matjaž Piber, Gozdarska 3, Bled 6817. Prodaj 126-P, letnik junij 1980, prevoženih 13.000 km. Košmrlj, Zg. Bitnje 110 6818.

Kupim levi BLATNIK in masko, oziroma celo sprednjo stran za ZASTAVO 750. Basta, Ul. Tuča Vidmarja 8, Kranj 6863. Prodaj dobro ohranjenega FIČKA s 77.000 prevoženimi km. Kunčič Dušan, Pivka 60, Naklo, tel. 47-063 6464.

Zelim natančno izdelavo! Stanovanjska gradnja. Naslov v oglašnem oddelku. 6859. Odstopim rezervacijo v hotelu »LO-TOSA« v Poreču za dve osebi od 17. 7. do 24. 7. 1982. Informacije po tel. 26-507 6860.

LOTERIJA

Table with columns: Srečka št., din, Srečka št., din. Lists lottery results for various draws.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto 10. julija, bodo odprte naslednje dežurne prodajalne: KRANJ, Jesenice, Bohinj, Bled, Gorje, Lesce, Radovljica, Kranj.

OBVESTILA

GRADITELJI! Industrijska prodajalca Ljubljanskih opekarn vadi ves gradbeni material za vašo hišo: MB, strešnik »Novoteks«, dimnik schidel, betonski bloki in razne druge izdelke. Vse informacije vam nudijo: Andrej SMOLEJ, Kranj, Oprenikova 15, tel. 25-579 in šoferja: Radovan Kondič, Kranj, Britof 20 in Slavko Čebulj, Vopolvej 16, Cerklje na Gorenjskem. Na željo kupca dostavljamo vse na gradbišče 5466. Sprejemam naročila za vsa KROVSKA in KLEPARSKA DELA. Sebenje 64, Tržič 6852. Prevzamem barvanje OKEN, VRAT in OGRAJ ter PLESKANJE stanovanj. Ponudbe pod šifro: Pleskanje ali po telefonu 21-880 do 14. ure 6853. Cenjene stranke obveščam, da bo delavnica od 17. 7. do 9. 8. 1982 zaradi dopusta zaprta. Stranke prosim, da dvignete uokvirjene slike, ker po šestih mesecih zanje ne odgovarjam. Andrej COLNAR - STEKLARSTVO, Kranj, Prešernova 1 6854.

TRŽNI PREGLED

KRANJ Solata od 40 do 50 din, špinaca od 70 do 80 din, cvetača od 60 do 70 din, korenček 70 din, česen 120 din, čebula od 50 do 60 din, fižol od 100 do 120 din, pesa od 40 do 50 din, kumare 50 din, paradiznik od 70 do 80 din, paprika 160 din, slive 60 din, hruške od 60 do 70 din, med 180 din, limone 69 din, ajdova moka 80 din, koruzna moka 30 din, kaša 80 din, surovo maslo 340 din, smetana 140 din, skuta 100 din, sladko zelje 30 din, klobase 60 din, orehi 400 din, jajčka od 6 do 6,50 din, krompir 30 din, marelce od 70 do 80 din.

Vertical text on the left edge of the page, partially cut off, containing various advertisements and notices.

Na opustošenih poljih novi posevki

Toča je prizadela 4585 hektarov obdelovalne zemlje oziroma 35 odstotkov najkvalitetnejših površin v kranjski občini – Prek sto hektarov bo potrebno preorati in zasejati z novimi posevki – Komisije ugotovile škodo v višini 1²⁵974.500 dinarjev – Izvršni svet sprejel vrsto ukrepov za cim hitrejšo in učinkovitejšo odpravo posledic toče

Kranj – Neurje s točo, ki je puštočila v torek, 29. junija, je prizadela 4585 hektarov obdelovalne zemlje, to je 35 odstotkov najkvalitetnejših kmetijskih površin v kranjski občini. Dobesedno zasula je 3085 hektarov njiv, 400 hektarov sadovnjakov in 1100 hektarov travnikov, če ne šteje območij, kjer je bila škoda manjša od deset odstotkov.

Nekatere posevke je toča povsem uničila. Tako bo potrebno prek sto hektarov, na katerih prevladuje koruza in žito, preorati in zasejati z novimi posevki. Od pomembnejših poljščin so močno prizadeti tudi krompir, trave in travnodeteljne mešanice ter vse vrtnine. Toča seveda ni obšla niti sadovnjakov, v katerih pridelka ne bo oziroma bo zelo slab, posledice pa se bodo na sadnem drevju poznale najmanj še naslednje leto.

Štiri občinske komisije, ki so ocenjevale škodo, so ugotovile, da je toča povzročila za 125.974.500 dinarjev, od tega za 23.599.999 dinarjev v družbenem sektorju.

V akcijo za omilitev posledic škode se je razen komisij takoj vključila tudi strokovna pospeševalna služba. Kmetom svetuje, kako naj zaščitijo in dognoujejo posevke ter sejejo nadomestne kulture, kjer je poljščine potrebno preorati. Pripravila je izračun potrebnih semen, zaščitnih sredstev, krmil in gnojil ter jih naročila pri dobaviteljih.

Pomoč je bila torej hitra in učinkovita. Potrebni pa bodo seveda še številni drugi ukrepi, ki bodo omilili posledice toče. V zvezi s tem je izvršni svet skupščine občine Kranj v sredo sprejel vrsto pomembnih sklepov. Pozval je kmetijske organi-

zacije, upravo družbenih prihodkov, banke, krajevne skupnosti in druge službe, naj se vključijo v akcijo za odpravo posledic toče.

Kmetijske organizacije morajo skrbeti predvsem za zadostno količino nadomestne osnovne krme in krmil, da bi preprečile zmanjšanje stalaža govedi, hkrati pa prizadete kulture čim bolj oskrbeti oziroma uničene površine na novo zasejati. Vse to pa seveda terja draga vlaganja. Izvršni svet je iz sredstev

rezerv namenil 2,5 milijona dinarjev in zadolžil Ljubljansko banko, temeljno banko Gorenjske, da preučijo možnosti in pogoje za pridobitev čim ugodnejših kratkoročnih posojil za nakup semen, gnojil, krmil in zaščitnih sredstev. Razen tega bo potrebno izdelati tudi merila za davčne olajšave ter olajšave pri starostnem in zdravstvenem zavarovanju kmetov s prizadetih območij.

Izvršni svet se bo potegoval tudi za pomoč iz sredstev republiške solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, saj je zaradi škode, ki sicer ne presega odstotka vrednosti družbenega proizvoda v minulem letu, znatno prizadet načrtovani razvoj kranjske občine in s tem tudi republike.

H. Jelovčan

Prihodnji teden izplačane vse odškodnine

Komisije zavarovalne skupnosti Triglav ocenjujejo, da se škoda na posevkih, ki jih je prizadela toča, giblje med 10 in 80 odstotki – Vrednost izplačanih odškodnin zavarovancem bo bržkone preseгла 15 milijonov dinarjev – Zadnje bodo nakazane prihodnji teden

Kranj – Kako pametno je zavarovanje kmetijskih posevkov, so imeli Kranjčani že večkrat priliko spoznati, saj toča, ki je zadnjič najhuje puštočila pred tremi leti, poljem skoraj nobeno poletje ne prizanesi. Tako so se lotili široke akcije zavarovanja posevkov, pri čemer znaša družbeni delež polovico zavarovalne premije oziroma 450 dinarjev na hektar.

Zavarovalna skupnost Triglav je letos zavarovala 1050 hektarov kmetijskih površin v zasebni lasti in okrog 600 hektarov v družbeni, kar pa še vedno pomeni le 35 odstotkov vseh poljščin.

Približno 60 odstotkov površin v zasebni lasti je zasejanih s koruzo, 30 odstotkov s pšenico, deset z drugimi vrstami žit, medtem ko pridelek krompirja niso zavarovali niti kmetje niti družbeni proizvajalci. Skupna vrednost zavarovanih posevkov znaša okrog 42 milijonov dinarjev.

Po prvih ocenah je toča, ki je 29. junija prizadela dobršen del kmetijskih površin v kranjski občini, poškodovala okrog 800 hektarov polj v

zasebni lasti in večino v družbeni. Škoda je občutilo okroglo 600 kmetov, 200 manj kot se jih je odločilo za zavarovanje posevkov.

Delavci zavarovalne skupnosti Triglav so se v dogovoru z občinsko ocenjevalno komisijo in kmetijsko zadrugo takoj vključili v akcijo, kako pristopiti k delu in čim bolj omiliti škodo. Škodo ocenjuje pet komisij zavarovalne skupnosti, ki bodo glavnino dela opravile ta teden. Tudi izplačevanje odškodnin teče sproti. Zadnje bodo predvidoma nakazane prihodnji teden.

Ocene komisij zavarovalne skupnosti Triglav in ocene občinskih komisij se razlikujejo. Medtem ko občinske upoštevajo samo vrednost uničenih pridelkov, pa zavarovalniške na osnovi sprejetih meril ocenjuje dejansko škodo, torej tudi možnosti novega posevka ali obnovitve posevka. Po teh ocenah se škoda giblje od 10 do 80 odstotkov, vrednost izplačanih odškodnin pa bo bržkone preseгла 15 milijonov dinarjev.

H. J.

Jutri s Prešernovci v Križah

Jutri, v soboto, 10. julija, ob 10. uri bo pri osnovni šoli v Križah srečanje borcev Prešernove brigade. Srečanje prireja odbor skupnosti borcev 7. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade Franceta Prešerna v počastitev 39-letnice ustanovitve brigade. Na proslavo in srečanje vabi odbor vse nekdanje borce Prešernove brigade in tudi vse druge borce in aktiviste, ki so se med narodnoosvobodilno borbo borili na Gorenjskem. Še posebno pa seveda vabijo mladino, ki prav na takšnih srečanjih lahko iz prve roke spozna našo revolucionarno polpreteklo zgodovino.

Pripravljen je tudi lep kulturni program. V primeru slabega vremena bo proslava in srečanje v prostorih šole v Križah.

Zapisano na Jeprci

»Na stran mora vsak«

Jepca – Zadovoljni so tujci, ki se ustavljajo tu. Udobne klopi so napravljene in kar mali piknik si lahko tu naredijo. Saj so praktično v gozdu. In ko je zdaj tu še Alpetourov kiosk s hrenovkami, kavo, čajem, pivom in podobnim, je še bolje. Deset petnajst let prepoznajo, ugotavljajo naši domači, ki znajo take prijeme primerjati z onimi zunaj. Franci Bajt, ki zdaj že štirinajst dni streže gostom, pravi, da je največ gostov od pete ure zjutraj pa tja do desetih, enajstih in potem spet celo popoldne vse tja do osmih zvečer. Potem se cesta umiri. Točno v Creini še niso določili, kako bo kiosk odprt. Prav bi bilo, da bi bil ves dan, le pomoč bi potreboval, če bi hoteli kaj več ponuditi turistom. Več toplih jedi bi morali imeti. Ljudje se radi ustavljajo, kajti prav tak kiosk obeta hitro in ceneno postrežbo. Žal pa je notranjost kioska zelo nefunkcio-

Postajališče na Jeprci je dobilo svoj kiosk, toda le kiosk... – Foto: D. Dolenc

nalno urejena. Avto Radgona ga je izdelal in je proti tistim, ki so jih pripeljali k nam nekateri zasebniki zelo ubog. Še vedno pa velja, da tuji veliko hrane vozijo s sabo. Posebno Turki. Za njimi ostaja pravo smetišče. To sproti čistijo. Tu je stalno delavec Cestnega podjetja, ki ima ves čas polne roke dela. Najbolj nerodno pa je, ker ni stranišče. Vsaka smreka ima svoje kupčke. Že nekaj let se dogovarjajo, da bi sem potegnili vodo, kar bi bilo nujno, a vse ostaja le pri besedah. Našli so vodo tu v bližini, tabnico, a so jo namenili za ljubljanske vodovode. In na tem področju zato ne sme biti nobenih stranišč. Pa danes vemo, da se da pomagati kako drugače. Le enkrat bo treba zagristi v to. Stranišče in voda je pa res najosnovnejše, kar moramo dati turistu. »Slabo se obnašajo, pravi Mežnarjev Nace s Podrečja, ki čisti za njimi. «a niso oni krivi. Na stran mora vsak...» D. Dolenc

Mežnarjev Nace: »Niso oni krivi. Vsak mora na stran.«

Prazni mesarski kavljji

Morda je bilo najbolj pereče pomanjkanje mesa v minulem mesecu prav v jeseniški občini, ki nima živihojskega zaledja in v kateri je tako kot drugod: neurejeni odnosi od reje živine do prodaje.

Kupci so nekako že kar navajeni, da v poletnih mesecih ni toliko izbire kot druge mesece v letu, vendar je bilo pomanjkanje mesa letos nad vse kritično. Jeseniške mesnice so bile večinoma od 15. do 20. junija povsem prazne in ljudje so se upravičeno razburjali.

Jeseniški izvršni svet je ostro ukrepal in se še pred meso »krizo« pogovarjal s predstavniki jeseniške Klavnice, kjer pa žal niso pokazali dovolj razumevanja – mesarski kavljji so ostali prazni.

Kako so se v takšnih mesnicah počutili mesarji-prodajalci, si najbrž lahko predstavljamo. Povprašali smo tri jeseniške mesarje na najbolj »prometnih« mestih in povedali so nam:

Anton Smolej, mesar v prodajalni na Plavžu: »Pri Mesarskem podjetju Jesenice sem zaposlen trideset let, dvajset let delam v prodajalnah. Mislim, da so ljudje strpni, če ni toliko mesa, hudo pa je, če ga prav nič ni, posebej govejega. Ponavadi imamo poslovalnico ob koncu tedna dobro založeno in ljudje so zadovoljni, če je vsaj nekaj dni v tednu meso. Najteže pa je zato, ker ni piščančjega mesa, saj si kupci želijo »celih« piščancev, teh pa hudo primanjkuje. Danes imamo dovolj mesa, svinjskega in jagnjetine.«

Anton Malej, mesar v prodajalni na tržnici: »Precej je bilo nerodno, ker dolgo časa ni bilo mesa, še posebej, ker primanjkuje tudi piščancev. Od novembra nismo dobili niti 30 odstotkov naročenih količin piščancev, ker grede v izvoz. Največji problem je v tem, ker jeseniško zaledje pokriva komaj 28 odstotkov jeseniških

potreb, vsi pa se zapirajo v svoje lokalne meje. Ne vem, zakaj imajo lahko v Ljubljani ustanovljeno interesno skupnost za preskrbo, pri nas pa ne. Treba bo napraviti večji red, od krmil do gnojil. Nesprejemljivo je, da so se krmila za 40 odstotkov podražila, odkupna cena pa ni ustrezno večja. In nazadnje mora nujno priti do takšnih neskladij, ki se zdaj pojavljajo. Živina gre preko meje. Včasih smo hodili ponjo v Metliko, danes pa sploh več ne bi bilo čudno, če bi iz Metlike prišli k nam po govedino.«

Ivan Ločniškar, mesar v KŽK prodajalni Jesenice: »V tej mesnici sem že trinajst let. Tedaj, ko je primanjkovalo mesa, smo ga dobavljali menzami in drugim po višjih cenah, za potrošnike ga je bilo bolj malo. Vendar ga pri nas nikoli ni povsem zmanjkalo. V sezoni je vedno bolj kritično, zato, ker odkupne in prodajne cene niso usklajene. Zdaj imamo v prodajalni dovolj mesa, pazimo pa na to, da ga vsaka stranka nekaj dobi. Za »skrinjo« mesa v poletnih mesecih v prodajalni pač ni mogoče kupiti.«

D. Sedej

NESREČE

Smrt na železniških tirih

Reteče – V torek, 6. julija, se je ob 17.56 na nezavaranem železniškem prehodu med Godešicem in Retečami pri Skofji Loki zgodila prometna nesreča, v kateri je umrl voznik osebnega avtomobila Jože Žužek.

Jože Žužek, rojen 1911, iz Reteč, je pripeljal iz Skofja Loke proti Retečam, kompozicija tovornega vlaka pa tudi v isto smer. Pred prečkanjem železniške proge se Jože Žužek ni prepričal, če to lahko stori varno. Na progo je zapeljal v trenutku, ko je pripeljal vlak. Vlak je zadell vozilo in ga potiskal naprej po tirih še 430 metrov, kjer sta se ustavila vlak in avto in v njem mrtvi Žužek.

Podnart – Druga nesreča, ki je prav tako terjala življenje, se je zgodila na lokalni cesti v Podnartu v

sredo, 7. julija, ob 5.55. Voznik kolesa s pomožnim motorjem Č. Grašič, rojen 1965, iz Gobovcev v Radovljici, je zapeljal čez železniški prehod mimo spuščeni zapornici trenutku, ko je pripeljal minipotniški vlak, namenjen iz Ljubljane proti Jesenicam. Lokomotiva Grašiča zadela z odbijačem in odbila štiri metre s proge. Č. Grašič je na kraju nesreče umrl.

H. J.

Gostilniški pretep

Lesce – V torek, 6. julija, se je 21. uri na terasi gostilne Turist Lescah vnel pretep med domačinimi fanti in delavci, ki stanujejo v gostilni. Do prepira je prišlo, ker domačini poslušali preveč glasne glasbe, kar skupini delavcev, ki radi počivali, ni ugajalo. Ko so prišli na teraso, so se zapletli prepir in nato pretep.

V pretepu je Isul Lushaj, 1958, Suve reke, izza rokava leve roke potegnil nož in z njim začel mahati proti domačinu Ivanu Ozmeču. Lushaj je 1964, z Breznice, Ozmecu sta prišlo na pomoč Blaž Majstorovič, 1961, oba iz Lesca, in Brane Romih, 1961, oba iz Lesc. Nato sta se v pretep vmešala še Kicaj Qail, 1964, in Emrah Tahiri, 1964, iz Suve reke. Lushaj je podrl na tla Majstoroviča in ga nožem zabodel v levo golen, desno stegno in po prstih desne roke Braneta Romiha pa v desno stran ledvenega dela hrbtenice.

H. J.

Kinološko društvo »Bled« Lesce prireja pod pokroviteljstvom TD Lesce nastop šolanih psov dne 31. julija ob 15. uri na nogometnem igrišču v Lescah. Vabljeni!